

Kuva 1. Keikka Keran halleilla (Pry Antero)

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemus kaupungissa

*Asukastoiminnan mallin kehittämistyö
- kohderyhmänä nuoret aikuiset*

Niina Mikkonen / 2022

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemus kaupungissa
Asukastoiminnan mallin kehittämistyö
- kohderyhmänä nuoret aikuiset

LAB Ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilija (AMK)
Kokemus- ja palvelumuotoilu
Kevät 2022
Niina Mikkonen
Opinnäytetyö 67 sivua

Sense of involvement and community in the city
Development of resident activities model
- targeting young adults

LAB University of Applied Sciences
Institute of Design
Bachelor of Culture and Arts
Experience and Service Design
Spring 2022
Niina Mikkonen
Bachelor's thesis 67 pages

Toimeksianto & ohjaus

Marion Ticklén
Espoon kaupunki

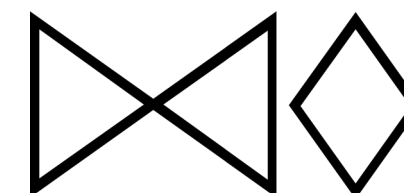

Ohjaus

Sara Ikävalko
Lehtori LAB Ammattikorkeakoulu,
Muotoiluinstituutti

Opponentti

Sanna Helasterä

Niina Mikkonen 2022

niinam.mikkonen@gmail.com
0407221762

Tiivistelmä

Kaupunkilaisten osallistamiseen kaupunkien kehittämisessä on pyritty kiinnittämään enemmän huomiota sekä se on noussut esiin myös kaupunkien strategioissa aiempaa paremmin. Kaupungit pyrkivät löytämään ratkaisuja ajankohtaiseen ja moniulotteiseen haasteeseen, kuinka osallistaa ja tuoda kaupunkilaisten ääni kuuluviin kaupunkien kehittämisessä käytettävissä olevilla resursseilla. Opinnäytetyössä käsiteltiin osallisuuden kokemusta kaupungissa. Opinnäytetyö tehtiin yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa, joka kehitti syksystä 2021 kevääseen 2022 uutta asukastoiminnan mallia.

Työn tavoitteena oli mallin yhteiskehittäminen sekä käyttäjämääräyksen tarjoaminen mallin kehittämistä varten. Kohderyhmä käyttäjätutkimuksessa olivat nuoret aikuiset, iältään 18-30 vuotiaat. Työssä käsiteltiin lisäksi kaupunkiaktivismia, sekä pohdittiin, olisiko kaupungin mahdollista oppia jotakin kaupunkiaktivismista ja yhteisöllisestä kaupunkikehittämisestä.

Työssä hyödynnettiin muotoilun menetelmiä ja käyttäjämääräystä kerrytettiin laadullisen tutkimuksen keinoin, kuten esimerkiksi haastatteluilla. Projektin aikana järjestettiin myös yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa asukastoiminnan mallin yhteiskehittämisen työpaja, jossa kaupunkilaisten kanssa käytiin keskusteluja osallistami-

sen tavoista ja kaupunkilaisten kokemuksista. Käyttäjämääräyksen analysoinnissa hyödynnettiin esimerkiksi profiili-menetelmää. Käyttäjätutkimuksesta nousseita käyttäjien tarpeita kiteytettiin design drivereihin eli suunnitteluohjureihin.

Lopputuloksena syntyi Kiinnostava kaupunki -konsepti, joka rakentuu vuorovaikutuksen, vapauden, mukautuvuuden ja lähestyttävyyden ympärille. Konseptin tarkoituksena on demonstroida käyttäjätutkimuksen pohjalta muodostettuja suunnitteluohjureita ja sitä, miten käytännön toiminnassa pystyttäisiin paremmin vastaamaan kaupunkilaisten tarpeisiin. Konseptin osa-alueet pyrkivät vastaamaan siihen, että kaupungin toimintaa ei koeta tarpeeksi kiinnostavana ja kaupunki koetaan etäisenä. Konsepti sisältää myös kevyet käytännön testausehdotukset. Olennaista on kuitenkin kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja siihen kannustaminen. Kaupunkilaisten tulee saada kehittää ja rakentaa kaupunkiaan mahdollisimman vapaasti ja luovasti.

Avainsanat:

Kaupunkimuotoilu, kaupunkikehittäminen, osallisuus, neljäs sektori, kaupunkiaktivismi

Abstract

Involving citizens in cities development is an issue that has received more attention and has been better taken into consideration in cities strategies. Cities are working to find solutions to the current and multidimensional challenge of how to involve citizens to the development of the city with the resources available. This thesis focuses to the ones' sense of involvement and community in the city. The project was made in collaboration with The City of Espoo, that was developing a new resident activities model from fall 2021 to spring 2022.

The aim for this thesis was co-creation and presenting user understanding for the development of the new model. Target group for the user research was young adults, 18-30 years old. The thesis also examined urban activism and the fact, can a city learn something from urban activism and communal urban development.

This thesis used design methods and user understanding was accumulated with qualitative human-based methods such as interviews. During the project resident activities co-creation workshop was organized in collaboration with the City of Espoo. In the workshop there were dialogs between participants about participation and involvement. In the user research analysis were used methods such as profiles. Target groups' needs were also crystalized to design drivers.

Final result, The Interesting City –concept was created, and it is based on interaction, freedom, adaptability and approachability. The aim of the concept is to demonstrate design drivers, that were developed based on the user research and how the city could in the practice better meet needs of citizens. Concepts parts aim to answer to the issues that cities activities are not seen interesting, and city feels distant from the citizens. Concept also involves a real-life test proposal. Overall, it is essential to support and encourage citizens independent activity, and make sure that people have the possibility to participate in developing and building their own city as freely and creatively as possible.

Keywords:

Urban design, urban development, involvement, fourth sector, urban activism

Sisällys

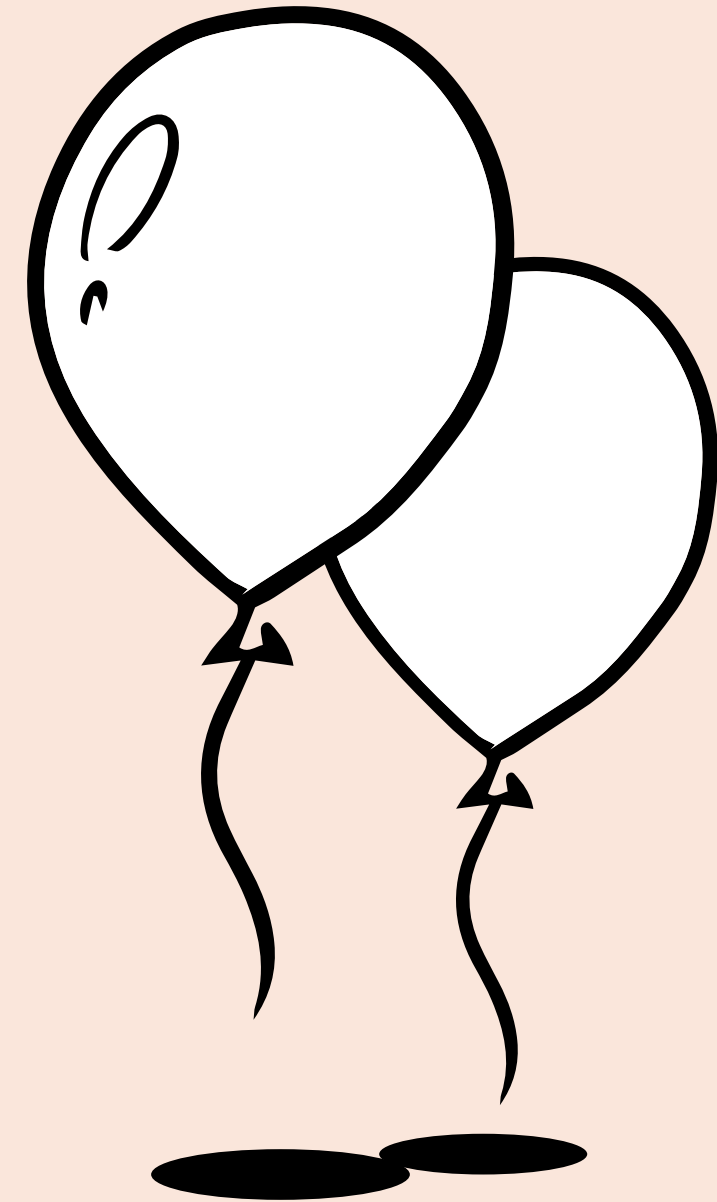
1. Johdanto	6	6. Käyttäjäymmärrys ja yhteissuunnittelu	34
1.1 Lähtökohdat	7	6.1 Käyttäjäymmärryksen kerääminen	35
1.2 Tutkimusasetelma ja tavoitteet	8	6.2 Kyselytutkimus	36
1.4 Aikataulu ja muotoiluprosessi	9	6.3 Yhteiskehittämis työpaja	38
2. Muotoiluajattelu kaupungissa	10	6.4 Haastattelut	42
2.1 Muotoiluajattelu	11	6.5 Asiantuntijahaastattelut	46
2.2 Palvelumuotoilu kaupungeissa	11	7. Analyysi ja suunnittelu	49
2.3 Kaupunkimuotoilu	12	7.1 Käyttäjätiedon kiteytys	50
3. Espoon kaupunki	14	7.2 Käyttäjäprofiilit	51
3.1 Espoo lukuina	15	7.3 Design driverit	52
3.2 Espoo-tarina	16	8. Kiinnostava Kaupunki	53
3.3 Sosiaalisesti kestävä kaupunki	17	8.1 Konseptin kiteytys	54
3.4 Kaupunki = kaupunkilaiset	18	8.2 Villitsijä	55
4. Osallisuus ja yhteisö	19	8.3 Lähestyttävä kaupunki	56
4.1 Osallisuuden kokemus	20	8.4 Kevyttä ja helppoa	57
4.2 Neljäs sektori	22	8.5 Käytännön testaus	58
4.3 Kaupunkiaktivismi	23	9. Loppupohdinta	59
4.5 Yhteisöllisyyden merkitys	27	9.1 Yhteenvedo	60
5. Muotoiluprosessi	30	9.2 Analyysi prosessista	61
5.1 Tutkimusasetelma ja tavoite	31	9.3 Ohjaajan kommentit	62
5.2 Muotoiluprosessi	32	Lähteet	63
5.3 Alkukartoitus	33	Liitteet	68

1. Johdanto

1.1. Lähtökohdat

1.2. Tutkimusasetelma ja tavoitteet

1.3. Aikataulu ja prosessi

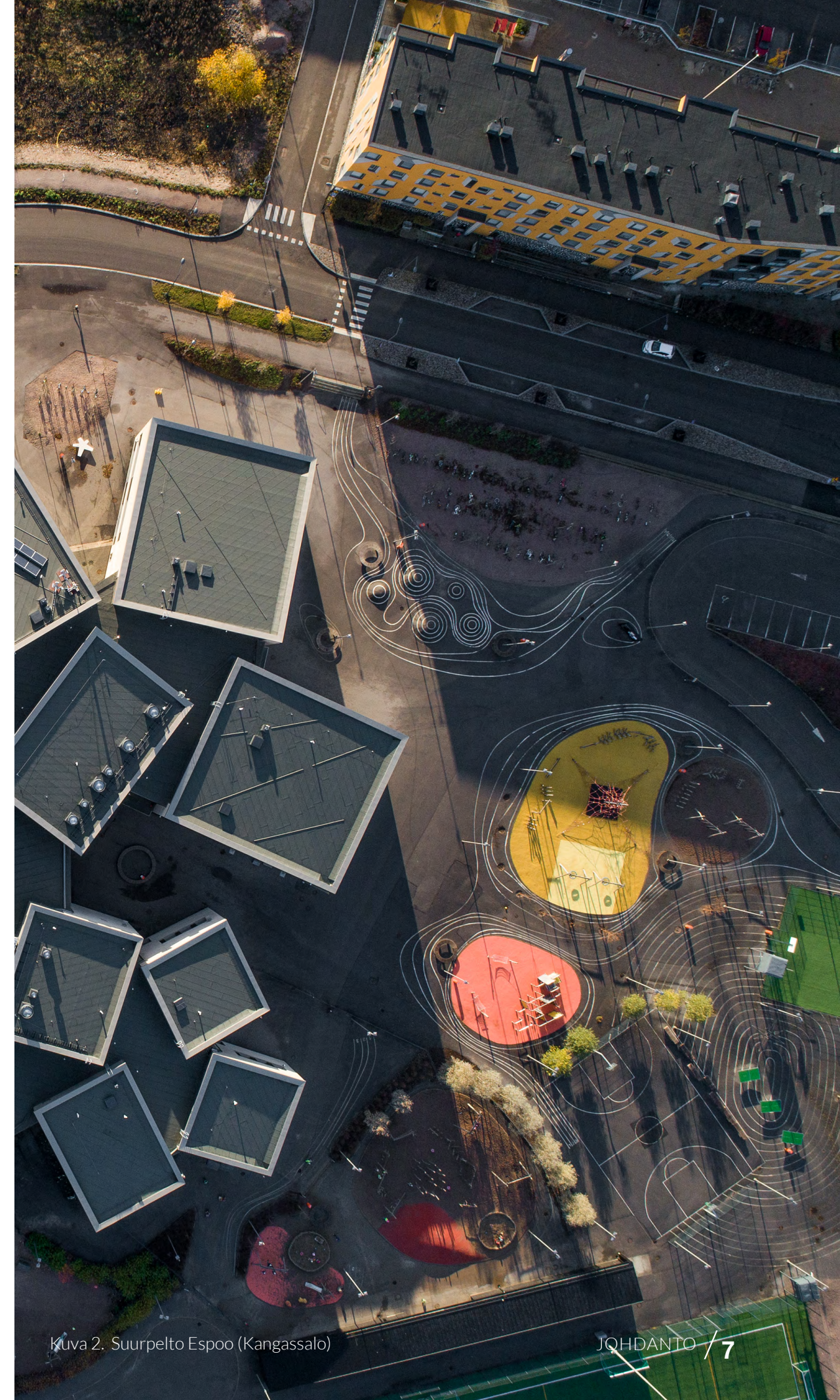
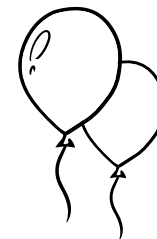
1.1 Lähtökohdat

Opinnäytetyön aihe on *Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemus kaupungissa - asukastoiminnan mallin kehittämistyö kohderyhmänä nuoret aikuiset*. Toimeksiantajana opinnäytetyölle toimii Espoon kaupunki, joka kehittää syksystä 2021 alkaen uutta asukastoiminnan mallia, jonka on tarkoitus valmistua keväällä 2022. Roolini projektissa on olla mukana keräämässä käyttäjäymmärrystä keskittyen erityisesti nuoriin aikuisiin eli 18-30 vuotiaisiin. Espoon kaupungin osallisuuden kehittämispäällikön Marion Ticklénin kokemuksen mukaan nuoret aikuiset ovat ryhmä, jonka tarpeisiin kaupunki ei ole kyennyt vastaamaan. Haastetta lisää se, että kokemusten mukaan kyseinen käyttäjäryhmä ei koe tarvitsevansa kaupunkia ja täten ikäryhmän mielipiteet ja näkemykset eivät myöskään saavuta kaupunkia. (Ticklén 2021.)

Tehtävänäni on *uuden asukasosallistamisen mallin yhteiskehittäminen ja käyttäjäryhmän tarpeiden esittäminen Espoon kaupungille ohjaamaan suunnittelutyötä, sekä suunnitteluohjureiden tarjoaminen kehitystyön avuksi nuorten aikuisten osallistamiseen*.

Oma kiinnostukseni keskittyy ihmisten kokemukseen kaupungista ja yhteisöllisyydestä. Tästä syystä on luontevaa käsitellä opinnäytetyössä myös kaupunkiaktivismia ja kaupunkilaisten suhdetta kaupunkiin. Käsitelen opinnäytetyössä sitä, voiko kaupunki tulla osallistamisen tavoissa lähemmäksi yksilön omaan motivaatioon nojaavaa osallistumista, sekä onko byrokraattisen kaupungin mahdollista oppia kaupunkiaktivismista.

Jottei tulisi tilannetta, että lukija löytää itsensä toistuvasti miettimästä miksi opinnäytetyön visuaalinen ilme on täynnä ilmapalloja ja kuumailmapalloja, avaan tätä ajatusta hieman. Erityisesti käsitellessäni osallisuuden kokemusta olen huomannut ajattelevani vertauskuvina ilmapalloja ja kuumailmapalloja, sillä liitän ne molemmat vahvasti vapauden tunteeseen ja kuumailmapallon vielä vahvemmin yhdessä koettuun kokemukseen. Tämän ajatuksen ympärille työn visuaaliset elementit rakentuvat.

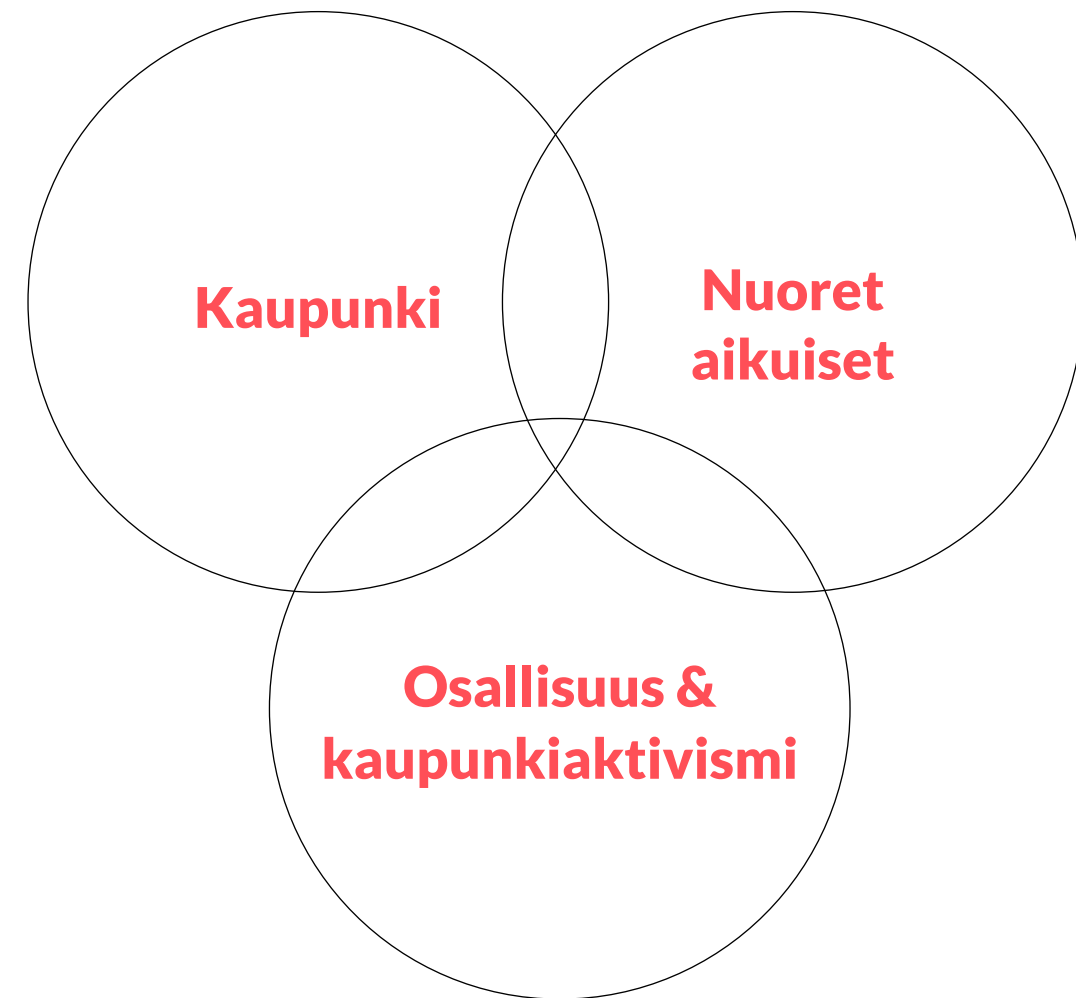

1.2 Tutkimusasetelma ja tavoitteet

Opinnäytetyöprosessin alkuvaiheessa keskityin vahvasti uuden asukasosallistamisen mallin kehittämistyöhön liittyvään käyttäjäymmärryksen keräämiseen ja yhteiskehittämiseen yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa. Työn käyttäjäryhmäksi rajautui nuoret aikuiset (18-30 vuotiaat), koska tämä ikäryhmä osallistuu kaupungin mukaan vähäisesti kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin tai osallistumismahdollisuuksiin, kuten kyselyihin vastaamiseen. Projektissa Espoon kaupungin kehittämä asukastoiminnan malli, tarkoittaa uutta tapaa kaupunkilaisille osallistua kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen. Mallin tarkoituksena on osallistaa kaupunkilaisia mahdollisimman laajasti, jotta mahdollisimman monenlaiset kaupunkilaiset osallistuisivat ja saisivat mahdollisuuden osallistua. Työtä ohjaa Espoon kaupungin strategia, eli ”Espoo Tarina” ja Espoon kaupungin osallisuusmalli. (Espoo 2021a.)

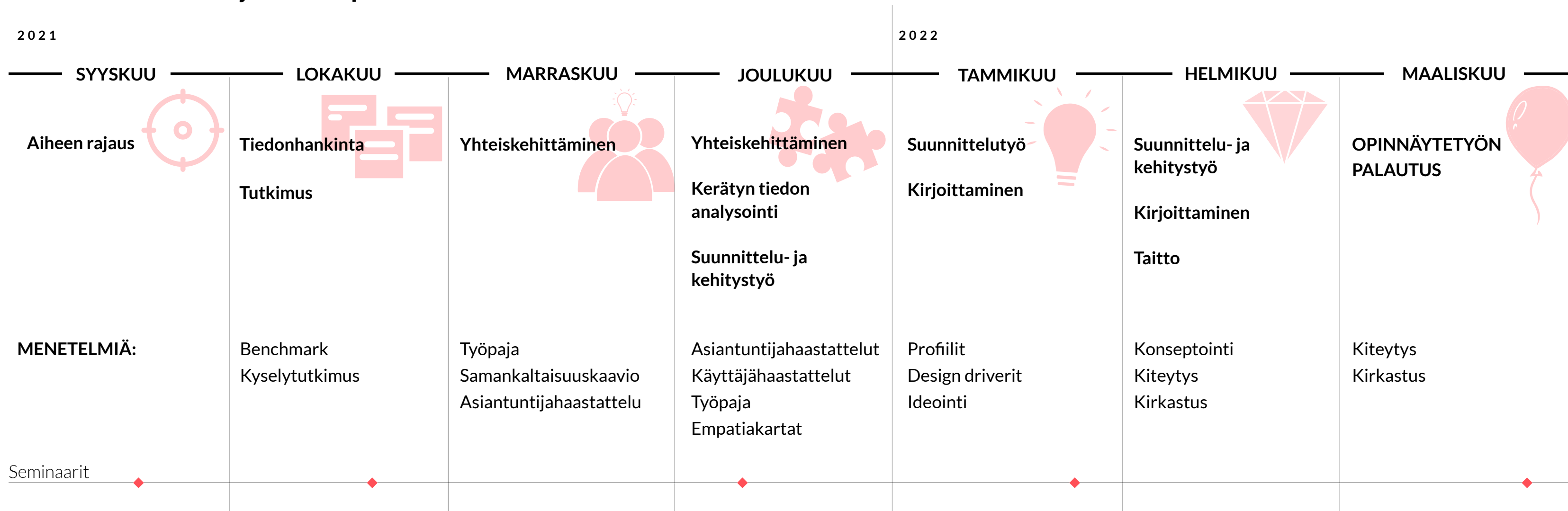
Opinnäytetyössä pyrin määrittelemään osallisuuden kokemusta, sekä käyttäjäryhmän tarpeita ja toiveita osallistumiseen liittyen. Tarkastelen työssä myös kaupunkiaktivismia sekä sen ominaisuuksia ja hyötyjä osallistumisen ja yhteisöllisyyden kannalta.

Tutkimusmenetelminä työssä hyödynnetään käyttäjälähtöisiä muotoilun menetelmiä. Merkittävänä lähdeaineistona opinnäytetyössäni toimii haastattelujen lisäksi Pasi Mäenpään ja Maija Faehnlén kirjoittama Neljäs sektori, joka käsittelee kaupunkiaktivismiin uutta kenttää ja yhteiskunnan muutosta. Asiantuntijahaastattelut toimivat tärkeänä lähdeaineistona ja ohjaavat suunnittelutyötä. Lähdeaineistona hyödynnän Espoon kaupungin strategiaa ja osallisuusmallia.

Kuvio 1 Tutkimusasetelma (Mikkonen 2021)

1.4 Aikataulu ja muotoiluprosessi

Kuvio 2 Aikataulu (Mikkonen 2021)

Prosessi seuraa perinteistä muotoiluprosessia, jonka taustalla toimii muotoiluajattelulle tyypillinen tuplatimantti-malli, jota käsitellään tarkemmin luvussa viisi. Prosessin ja aikataulun voi jakaa kahteen osaan; syksyllä 2021 tiedonhankinta, käyttäjätutkimus ja yhteiskehittäminen ja alkuvuodesta 2022 suunnittelu- ja kehittäminen.

Syyskuussa toimeksiantajaksi varmistui Espoon kaupunki ja toimeksianto rakentui asukastoiminnan mallin kehittämisen ympärille. Aiheen rajaus nuoriin aikuisiin kehittyi

syys-lokakuun aikana, sillä kyseinen ikäryhmä tuntui eroavan motivaation ja toimintatapojen suhteen muista ikäryhmistä merkittävästi. Näkökulma työlle ei myöskään ollut tässä kohtaa vielä selvillä. Kaupunkiaktivismiin näkökulman merkittävyys aiheen kannalta nousi esiin tiedonhankinnan ja tutkimustyön aikana. Koen, että kaupunkiaktivismi on aiheena kiehtova myös erityisesti nuorten aikuisten kannalta, koska sen avulla on mahdollista löytää mahdollisesti nuoria kiinnostavia uusia tapoja toimia ja vaikuttaa.

Myös asiantuntijahaastattelut vahvistivat varmuuden tunnetta siitä, että näkökulma on toimiva.

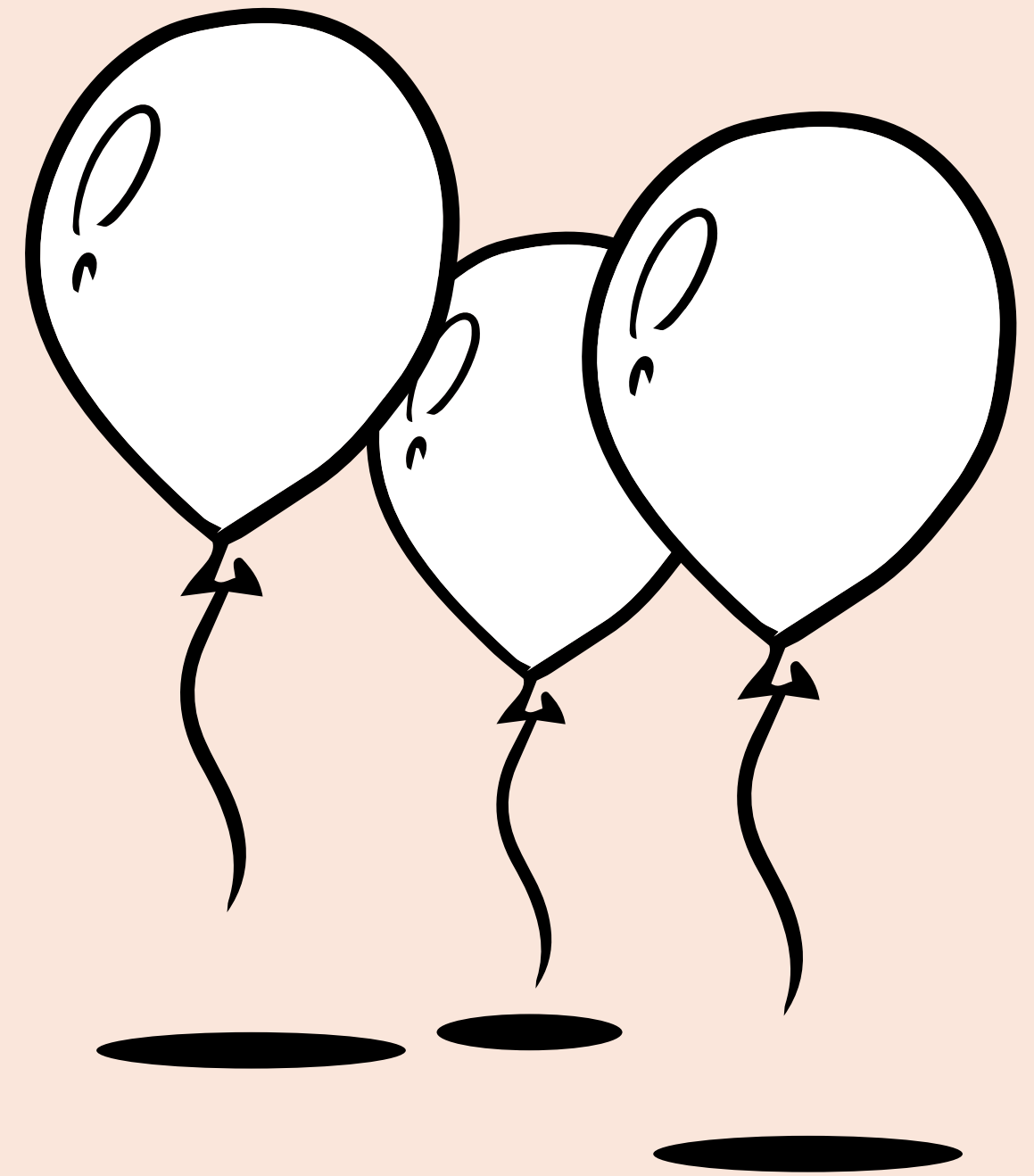
Kaupungin kanssa projekti lähti käyntiin vauhdilla ja hyvin aikaisessa vaiheessa syksyllä alkoi kyselyn ja yhteissuunnittelun työpajan valmistelu. Työpaja toteutettiin marraskuussa. Vuoden vaiheessa oli käyttäjähastatteluja, joiden jälkeen siirryin analyysin ja kehittämistyön pariin. Kehittäminen, ideointi ja työn kirjoittaminen etenivät rinnakkain kevään edetessä.

2. Muotoiluajattelu kaupungissa

2.1. Muotoiluajattelu

2.2. Palvelumuotoilu kaupungeissa

2.3. Kaupunkimuotoilu

2.1 Muotoiluajattelu

Muotoilu on tapa ajatella ja tarkastella ympäröivää maailmaa. Tavoite on kehittää tuotteita, ympäristöjä ja käyttötilanteita. Luovuus, ratkaisukeskeisyys ja toteutettavuus ovat muotoilulle ominaisia piirteitä. (Mäkinen 2018, 27.)

Muotoiluprosessi lähtee todellisen ongelman selvittämisestä sen sijaan, että hyväksyttäisiin annettu ongelma tai haaste sellaisenaan. Sen sijaan, että lähdetäisiin heti toteuttamaan ratkaisua annettuun ongelmaan, etsitään tilanteen ja haasteiden juurisyitä. Kun tämä on tehty, ratkaisuja ideoidaan ja työstetään laajalla skaalalla ennen idean kiteytystä valmiiksi ratkaisuksi. (Norman 2013, 218.)

Miettisen (2014, 11) mukaan muotoiluajattelu mahdollistaa uusien ratkaisujen kehittämisen ja ratkaisukeskeisen toiminnan hyödyntäen monialaista asiantuntijuutta luovien, visuaalisten ja konkretisoivien menetelmien kautta. Se on myös kykyä toimia proaktiivisesti ja luovasti sekä antaa työkaluja muutosjohtamiseen yrityksissä.

Muotoilun rooli on laajentunut tuotteiden suunnittelusta palveluiden kehittämiseen ja tarjoaa menetelmiä, joiden avulla on mahdollista tuoda asiakasymmärrys palveluiden kehittämisen lähtökohdaksi ja keskiöön tuotantolähtöisyyden sijaan. Julkisten palveluiden uudistamisessa on syytä etsiä myös radikaalimmin toimintatapoja uudistavia vaihtoehtoja, joita on mahdollisuus saavuttaa muotoilun menetelmin. (Jäppinen & Sorsimo 2014, 84-88.)

2.2 Palvelumuotoilu kaupungeissa

Palvelumuotoilu keskittyy käyttäjien ja tuotteiden välisen vuorovaikutuksen suunnitteluun. Palvelumuotoilu työkaluilla on mahdollista saada laajempi näkökulma suunnitteluongelmaan, kuin perinteisellä suunnittelutyöllä. Tavoitteena on luoda asiakkaan tarpeisiin ja toiveisiin vastaava palvelukokemus, joka samalla ottaa huomioon palveluntarjoajan tavoitteet ja tarpeet. (Miettinen 2016, 26-31.)

Palvelumuotoilu on luonteeltaan proaktiivista eli ennakoivaa ja pyrkimys on löytää ja tunnistaa käyttäjien piilevät tarpeet. Käyttäjäymmärryksen kerääminen edellyttää ihmisen arjen ja toiminnan tarkastelua, jotta arvot, toiminnan motiivit ja tiedostettujen tarpeiden lisäksi myös tiedostamattomat tarpeet selviävät. Käyttäjätutkimuksen menetelmät ovat peräisin kulttuuritutkimuksesta ja antropologiasta. (Tuulaniemi 2016, 67-73.) Palvelumuotoilun menetelmillä pyritään pääsemään käsiksi käyttäjätiedon eri tasoihin. Tasoja ovat ääneen ilmaistu, hiljainen ja piilevä tieto ja näihin tasoihin päästään pureutumaan eri menetelmien avulla. (Ikävalko 2019.)

Muotoiluosaamisessa kaupungissa kyse on siitä, että minkälaiset asiat tuovat arvoa tulevaisuudessa ja miten kansalaisille ja yhteiskunnalle on mahdollista tuottaa suurin mahdollinen arvo niillä resursseilla mitä on käytävissä. (Ikävalko 2020.) Palvelumuotoilussa keskiössä on nimenomaan käyttäjän kokemus ja sen ymmärtäminen. Tällainen ymmärrys käyttäjistä ja käyttäjien tarpeista eli kaupunkilaisista on arvokasta kaupunkien kehittämisessä.

2.3 Kaupunkimuotoilu

Kaupunkimuotoilu on kaupunkien kokonaisvaltaista ja laaja-alaista kehittämistä ihmislähtöisen suunnittelun menetelmin. Jo yli puolet maailman ihmisistä elää kaupungeissa ja muotoilulla pyritään etsimään ratkaisuja siihen, miten parantaa urbaania elämää ja vastata tulevaisuuden haasteisiin kaupungeissa. Kaupunkimuotoilussa hyödynnetään muotoilun menetelmiä ja tavoite on saada laaja systeeminen kaupungin hallinto laadukkaaseen vuorovaikutukseen kaupunkilaisten kanssa ja luoda yhteiskehittämisen keinoin parempaa kaupunkielämää. Pyrkimys on hahmottaa holistista kokonaisuutta ja luoda strategista kokonaiskuvaa kaupunkien tulevaisuudesta. (Ikävalko 2020.)

Kaupunkimuotoilu on monialaista tekemistä ja kaupunkilaisten osallistaminen kehittämis- ja innovointityöhön on avainasemassa. Tyypillisesti asiantuntijalähtöinen kehittäminen on ollut vallitseva tapa kehittää kaupunkia ja kaupunkilainen on nähty jopa passiivisena suunnittelun kohteena, sen sijaan, että kaupunkilainen olisi tasavertainen toimija suunnitteluprosessissa. Tästä asiantuntijalähtöisestä kehittämisestä on siirrytty käyttäjakeskeiseen suunnitteluun. (Ikävalko 2020.)

Kuntalaki 10.4.2015/410 22. pykälä velvoittaa siihen, että asukkailla on oikeus osallistua kunnan toimintaan ja myös vaikuttaa siihen. Valtuuston on huolehdittava siitä, että asukkailla on monipuolisia mahdollisuuksia osallistua. Tätä voidaan edistää mm. järjestämällä keskustelu- ja kuulemis-tilaisuuksia. (Finlex 17.2.2022.) Ikävalkon (2020) mukaan tämä ei vielä ole osallistamista. Käyttäjakeskeisen suunnittelu ei ole kuulemistä, tiedottamista tai kyselyitä, eikä näin luoda syvää ymmärrystä. Kaupunkilaisen osallistuva rooli on ollut ennen kaikkea valittava eli kaupunkilaiselle ainoa tapa osallistua on ollut valittamalla ja huomauttamalla asioista. Käyttäjakeskeinen suunnittelu vaatii kaksisuuntaista vuorovaikutusta ja näitä vuorovaikutuksen työkaluja on lisättävä ja hyödynnettävä.

Espoon kaupungin kehittäessä uutta asukastoiminnan mallia vuorovaikutus ja asiantuntijälähtöisestä suunnittelusta käyttäjakeskeiseen suunnitteluun siirtyminen on keskeisessä roolissa ja sen tarkastelu kiinnostavaa. Kaupunkilaisten osallistaminen kaupungin kehittämiseen vaatii ajatustavan ja erityisesti toiminnan muutosta organisaatiossa.

Kaupunkiorganisaation haastaminen käsittelemään laajemmin kaupunkikokemusta kaupunkilaisen elämän kattavana kokonaisuutena on kaupunkimuotoilun tehtävä ja oleellista tässä työssä on avarakatseisuus. Oleellista on tarkastella kaupunkia nimenomaan kaupunkilaisen näkökulmasta. Kaupunkilaisen kaupunkikokemus muodostuu rakennetusta ympäristöstä, palveluympäristöstä ja lukuisien virastojen palveluverkostosta ja kokonaisuudesta. (Ikävalko 2020.)

Ikävalkon (2020) mukaan muotoiluajattelulla siis tavoitellaan tämän strategisen kokonaisuuden näyttäytymistä kaupunkilaiselle selkeänä ja eheänä kokonaisuutena. Hienoa kehitystä on se, että monet kaupungit puhuvat itsestään jo kaupunkialustoina tai mahdollistajina kaupunkilaisten toiminnalle.

Kaupunkimuotoilu koostuu Ikävalkon (2020) mukaan rakennetusta ympäristöstä ja sen kokemuksen ymmärtämisestä. Kaupunkikokemus koostuu rakennetun ympäristön päälle rakennetusta palveluympäristöstä, eli palveluarkkitehtuurista ja sen ymmärtämisestä. Palveluympäristö rakentuu niin fyysiseen, kuin digitaaliseenkin ympäristöön. Palveluita tarjoaa julkisen sektorin lisäksi 3. sektori. Myös kansalaistoiminta liikkuu tällä kolmannen sektorin alueella. Palveluympäristön päälle rakentuu kaupunkistrategia, joka määrittelee tulevaisuuden kuvaa ja kaupungin identiteettiä. Kaupunki-

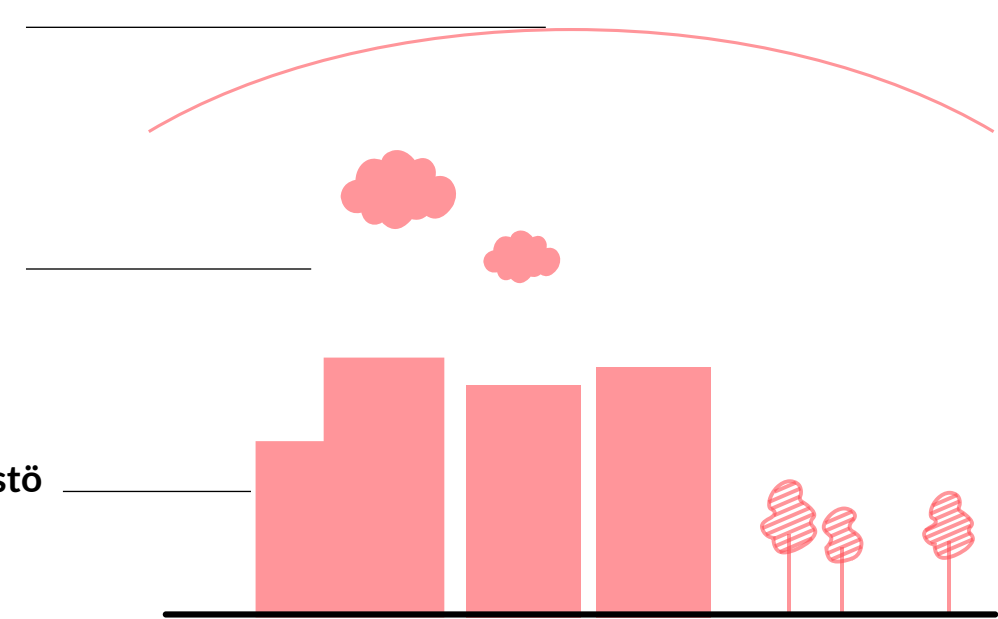
muotoilija liikkuu kaikilla näillä tasoilla käsitellen kaupunkia holistisena kokonaisuutena.

Asukastoimintaa ja kaupunkilaisten osallistamista on oleellista käsitellä nimenomaan kaupunkimuotoilun näkökulmasta. Osallisuudessa on ennen kaikkea kysymys kaupunkikokemuksesta ja tunteesta ja näiden ymmärtämiseen vaaditaan laadullista tutkimusta ja yhteiskehittämisen menetelmiä. Koska osallisuus on ennen kaikkea subjektiivinen ja ainutlaatuinen kokemus, sen parantaminen ja kehittäminen vaatii ihmislähtöistä suunnittelua ja empaattista suhtautumista. Kyse nimenomaan toiminnan muutoksesta (Tromp & Hekkert 2019). Kaupunkimuotoilu ja muotoiluosaamisen ja menetelmien tuominen kaupungin organisaatioon toimintatapoihin on tärkeää kaupunkikokemuksen kehittämisen näkökulmasta.

Strateginen taso

Palveluympäristö

Rakennettu ympäristö

Kuvio 3. Kaupunkimuotoilun tasot (Ikävalko 2021, mukailtu)

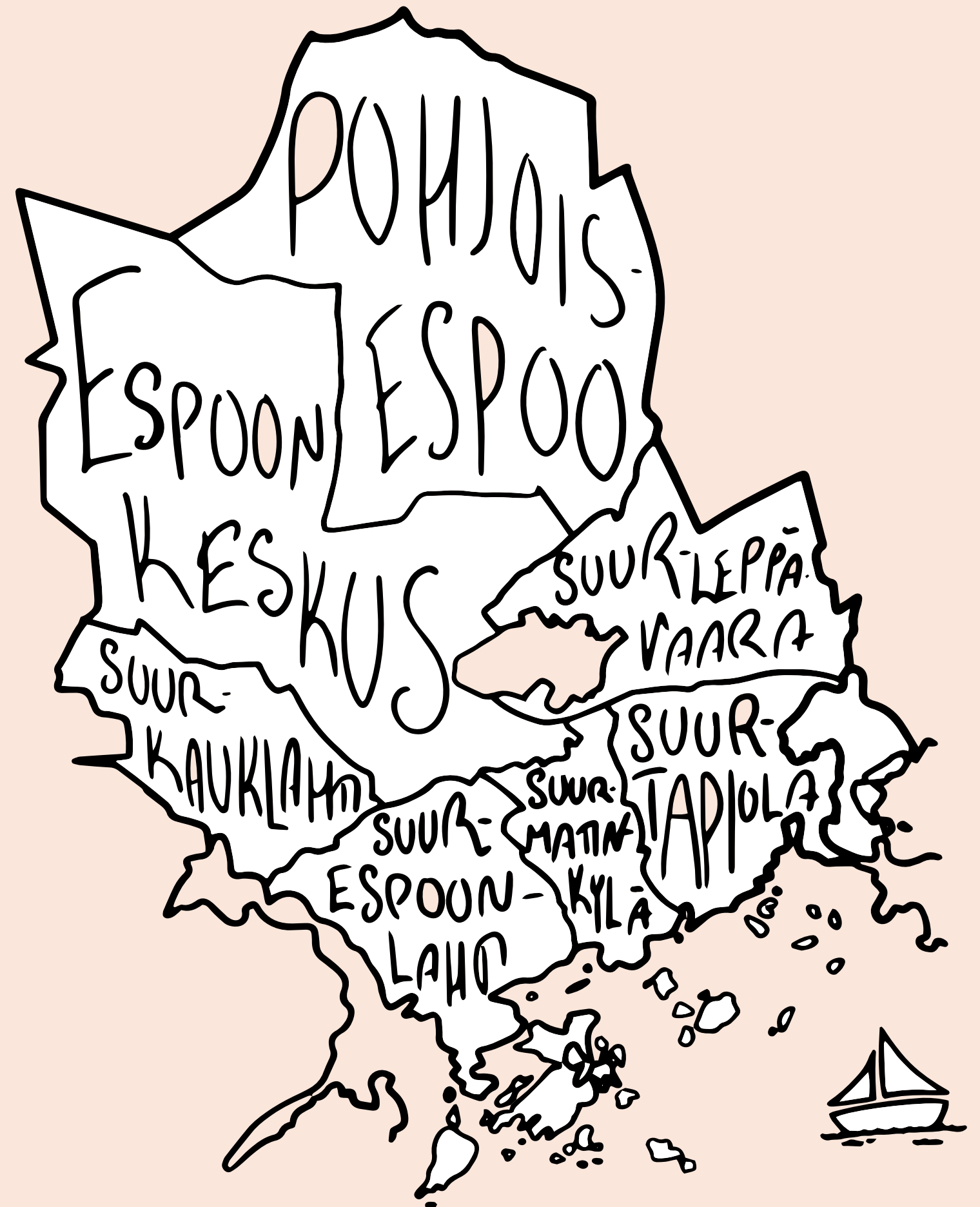
3. Espoon kaupunki

3.1 Kaupunki lukuina

3.2 Espoo-tarina

3.3 Sosiaalisesti kestävä kaupunki

3.4 Kaupunki = kaupunkilaiset

3.1 Espoo lukuina

Espoossa oli 292 796 asukasta vuodenvaihteessa 2020/2021, ollen toiseksi suurin kaupunki Suomessa. Vieraskielisten, eli muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien osuus espoolaisista oli vuodenvaihteessa 2020/2021 19 prosenttia. Ruotsinkielisiä espoolaisista oli 6,8 prosenttia. Vuoden 2020 lopussa 18-30 vuotiaita espoolaisia on yhteensä 49376, joista vieraskielisiä on 11574. Vuonna 2020 Espoo kärsi muuttotappiota muihin kuntiin erityisesti 17-24 vuotta täyttäneiden kohdalla. 20 ikävuodesta 25 ikävuoteen asti muuttoliike on suurinta. Siitä eteenpäin muuttoliike vähenee tasaisesti. (Espoo a.)

Kaupunki jakautuu viiteen kaupunkikeskukseen; Espoon keskus, Espoonlahti, Leppävaara, Matinkylä ja Tapiola. Suurta roolia näyttelee niin urbaani asuminen kuin myös pientalo- ja maaseutumainen asuminen. Espoossa on myös laajoja luontoalueita, merenrantoja ja saaristoa. Espoon Otaniemessä sijaitsee Aalto-yliopiston kampusalue ja alue nähdäänkin osaamisen, tutkimuksen ja kehitystyön keskuksena. (Espoo b.)

Vuosi 2022 on Espoon kaupungille juhlavuosi, sillä se on julistettu kaupungiksi 50 vuotta aikaisemmin. Espoosta tuli kaupunki 1.1.1972. Juhlavuoden aikana järjestetään paljon erilaisia tapahtumia, kuten esimerkiksi Espoo juhlii! -viikko elokuussa. (Espoo c.)

3.2 Espoo-tarina

Kuva 5. Maisemakuva Espoon Leppävaarasta (Karhu)

Espoo-tarina on Espoon kaupungin strategia ja antaa yhteiset suuntaviivat kaupungin toiminnalle ja tavoitteille. Espoon visio on seuraava:

Verkostomainen viiden kaupunkikeskuksen Espoon vastuullinen ja inhimillinen edelläkävijäkaupunki, jossa kaikkien on hyvä asua, oppia, tehdä työtä ja yrittää ja, jossa espoolainen voi aidosti vaikuttaa.

(Espoo c.)

Espoon arvoista ja toimintaperiaatteista ensimmäinen on olla asukas- ja asiakaslähtöinen ja oleellisessa osassa on asukkaiden aktiivinen osallistuminen palvelujen kehittämiseen ja yhteistyö kumppaneiden kanssa. (Espoo d.)

Espoo tarinassa yhtenä valtuustokauden tavoitteista on myös palveluiden tuottaminen koko Espoolaisen yhteisön voimin. Palveluita ei tuota vain kaupunkiorganisaatio vaan myös esimerkiksi yritykset, järjestöt ja muut yhteisöt, jotka ovat osa toimivaa kaupunkiekosysteemiä ja palvelutuotantoa. Tällä tuetaan ja edistetään *Kaupunki Palveluna -monituottajamallin* toteutumista. Strategiassa löytyy myös

konkreettisia kaavoitukseen ja tiedottamiseen liittyviä tavoitteita, joilla omalta osaltaan pyritään parantamaan osallisuutta. (Espoo d.)

Espoon kaupunki pyrkii olemaan innovatiivinen toimija ja tämä näkyy myös Espoon kaupungin ja Aalto-yliopiston muotoilun laitoksen strategisessa yhteistyössä (Kinnunen 2021). Espoon kaupungin ja Aallon muotoilun laitoksen näkyvä yhteistyö on esimerkki siitä, että Espoo arvostaa kaupunkimuotoilun osaamista ja näkee sen arvon myös tulevaisuuden kaupunkikehittämisen kannalta.

3.3 Sosiaalisesti kestävä kaupunki

Sosiaalinen kestävyys on yksi kestävä kehityksen osa-alueista. Sosiaalisen kestävyden lisäksi on ekologinen ja taloudellinen kestävyys. Sosiaalisen kestävyden ytimessä on yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja osallisuus, joita kunnat pyrkivät omassa toiminnassaan toteuttamaan. Sosiaalinen kestävyys mahdollistaa hyvän arjen ja merkityksellisen elämän elämisen. (Kuntaliitto 2021.)

Ympäristöministerön (2019) mukaan tavoitteena on kaikkien tasavertainen kohtelu. Oleellista on eriarvoisuuden kaventaminen ihmisten sekä asuinalueiden välillä segregaaation torjumiseksi. Yhteisöllisyys sitouttaa kaupunkilaisia ja tarjoaa mahdollisuuksia vaikuttaa ja kehittää kaupunkia. Ympäristöministeriö koordinoi Kestävä kaupunki – ohjelmaa, joka vauhdittaa kaupunkien kestävä kehitystä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Espoon kaupungin osallisuusmallin mukaan osallisuus on kestävä kehityksen keino, mutta myös päämäärä. Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on olennaisesti kyse kaupunkilaisten mahdollisuuksista vaikuttaa heidän omaan tulevaisuuteensa, kyvystä vaatia oikeuksiaan ja tilaisuudesta tuoda huolenaiheitaan esille. (Espoo e.)

Espoon kaupungilla on 2022 tammi-toukokuussa käynnissä tapahtumasarja Meidän Espoo 20X0, jossa käsitellään Espoon kaupungin tulevaisuutta ja sitä, miten ja kenelle kaupunkia rakennetaan. Tapahtumasarja koostuu teemailloista, keskusteluilloista ja työpajasta. Teemailloissa keskustellaan asiantuntijoiden johdolla aiheista kuten osallistuminen ja kestävä kehitys. (Espoo f.)

MEIDÄN ESPOO
20X0
Puhetta tulevaisuuden kaupungista

Ihmislähtöisen kaupunkisuunnittelun huippututkija Marketta Kytä:

“
Kannattaa kehittää paikkoja, joissa ihmiset käyvät usein, mutta joista ei pidetä. Se on tehokkain tapa parantaa espoolaisten elämänlaatua.

espooesbo • Following
Espoo, Finland

espooesbo Katso 15.2. teemailan tallenne kahden viikon sisällä YouTubessa, linkki profiilissamme.

Aalto-yliopiston professori Marketta Kytän mielestä tehokkain tapa parantaa espoolaisten elämänlaatua olisi kehittää paikkoja, joissa ihmiset käyvät usein, mutta joista ei pidetä.

Tervetuloa seuraaviin teemailtoihin:
15.3. Luonto ja ihminen
5.4. Arjen aikaloikka

Lue lisää osoitteesta espoo.fi/20X0.

#MeidanEspoo20X0 #Kaupunkisuunnittelu #KestäväEspoo #EspooJuhlii

Edited · 3 w

30 likes
FEBRUARY 16

Add a comment... Post

Kuva 6. Meidän Espoo 20X0 Teemailta (@espooesbo)

3.4 Kaupunki = kaupunkilaiset

Espoon kaupungin osallisuuden kehittämispäällikön Marion Ticklénin (2021) sanoin ”Ihmiset tekevät kaupungin”. Espoon kaupungin osallisuusmallin – *Kuulemisesta kump-panuuteen* tavoitteena on kasvaa siihen, että kaupunki ja kaupunkilaiset tekevät yhteistyötä tasavertaisina kaupungin kehittämisessä. Tähän on kuitenkin vielä matkaa. (Ticklén 2021.)

Osallisuuden käsitteestä puhuttaessa tulee myös ottaa huomioon erilaiset toimijuudet ja niiden vuorovaikutus toisiinsa nähden kaupungin sisällä. Hallinnon puhuessa paikallisista ihmisistä, sanaa asukas käyttökelpoisempi olisi termi kaupunkilainen. Asukas on sanana supistava termi, sillä ihmiset eivät ainoastaan asu alueella vaan toimivat siellä ja suhteessa siihen monin erilaisin tavoin. Ihmiset omaksuvat itselleen paljon aktiivisempia ja moninaisempia toimijarooleja, kuin vain asukas. Sen takia kaupunkilainen tai paikallinen ovat sanoina huomattavasti asukasta käyttökelpoisempia. (Mäenpää & Faehnle 2021, 238.)

Espoon kaupunki käyttää viestinnässään sanaa asukas, mutta nimenomaan toimijuuksien näkökulmasta olisi mielenkiintoista tarkastella mahdollisuutta siirtyä termiin kaupunkilainen. Kaupunkilainen on terminä myös nykyaikaisempi ja täten jopa tutumpi ja toimivampi kuin asukas.

”Ihmiset tekevät kaupungin.”

Marion Ticklén (2021)

Kuva 7. Ihmisiä Metro- asemalla (Espoo 2019)

4. Osallisuus ja yhteisö

- 4.1 Osallisuuden kokemus
- 4.2 Neljäs sektori
- 4.3 Kaupunkiaktivismi
- 4.4 Yhteisöllisyyden merkitys

4.1 Osallisuuden kokemus

Sassin (2002) mukaan osallisuus on tunnetta siitä, että kuuluu johonkin. Olennaista on siis kokemus siitä, että halutessaan on mahdollisuus vaikuttaa itseä ja myös muita koskeviin asioihin ja myös toimimaan muiden hyväksi. 1990-luvulta osallisuus ja osallistuminen ovat nousseet keskusteluihin edustuksellisen demokratian riittämättömyytenä ja kansalaisten passivoitumisena. Niin sanotussa ensimmäisessä osallisuusaallossa kansalaisten ja hallinnon välisen vuorovaikutuksen tiivistämistä painotettiin osallisuuden edistämiseksi. Tällä hetkellä voidaan puhua alkavasta toisesta osallistumisen aallosta, jossa kansalaisten rooli ja osallisuus muotoutuu resurssien kannalta. Osallisuuden syntyminen kansalaislähtöisesti ja erilaisten toimijuuksien kautta korostuvat. Joillekin osallistuminen yhteisön kehittämiseen voi myös täydentää tai korvata poliittisen päätöksenteon vaikuttamisen kautta syntyvää osallisuuden kokemusta. Käsitteenä osallisuus tulisi päivittää moninaisemmaksi, ja nähdä yhteisön resursseja rakentavana tekijänä. (Mäenpää & Faehnle 2021, 238-239.)

Osallisuuden perimmäinen ajatus ja tavoite on voimaantumisen lähtevä vastuun ottaminen. Tämä edellyttää vastuuttamista eli vallan luovuttamista vastapuolelta. Positiivista keskinäisriippuvuutta, ja jaettua vastuuta voi syntyä vasta, kun valtaa annetaan myös pois. (Lindroos 2017.)

Yksi osallistumiseen liittyvä haaste on se, että osallistuminen sisältää oikeuden ja velvoitteen osallistua, mutta ei todellista vaikutusvaltaa, jolloin siitä tulee ”osallistumista osallistumisen vuoksi”. (Luhtakallio & Mustaranta 2017, 123-125.)

Voidaan siis todeta, että osallistumisen ja osallistamisen haaste on nimenomaan se, kun todellista vaikutusvaltaa ei ole, tulee ihmisille tunne näennäisestä osallistamisesta. Kuitenkin, vaikka osallistumisesta ei olisi suoranaisia ja konkreettisia vaikutuksia, se on edelleen arvokasta ja askel eteenpäin kohti osallistavampaa ja tasavertaisempaa kaupunkia.

Espoon kaupunki tarjoaa kaupunkilaisille, sekä henkilöstölleen ilmaiseksi Erätauko koulutuksia. Erätauko on Sitran kehittämä dialogimenetelmä, jonka tavoitteena on ihmisten tasa-arvoinen kohtaaminen, ymmärtäminen ja rakentavan keskustelutavan löytäminen. (Espoo 2022; Erätauko)

Erätauko-keskustelu auttaa luomaan laadukasta vuorovaikutusta ja täten sen avulla voidaan myös lisätä osallisuutta. Se, että Espoon kaupunki tarjoaa ilmaiseksi mahdollisuuden osallistua Erätauko-koulutukseen, on askel kohti keskustelempaa kaupunkia.

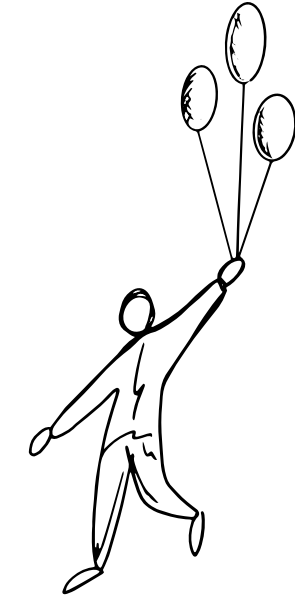
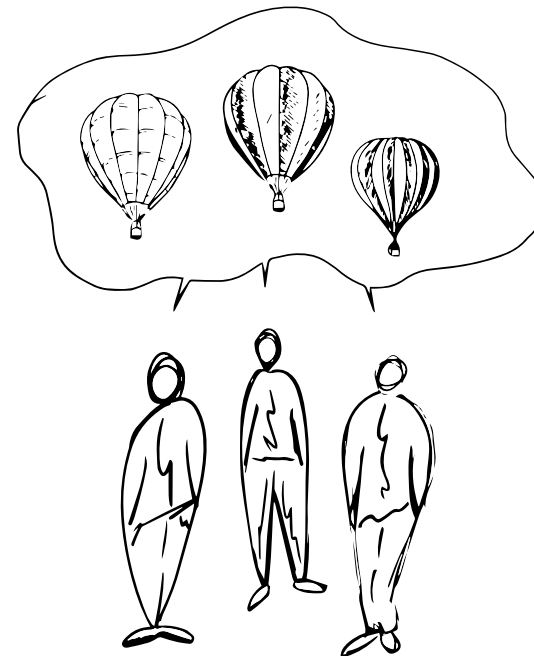
Kuva 8. Erätauko-keskustelun osallistujan kommentti (Erätauko Säätiö)

Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuuden tunnetta, uskoa omiin mahdollisuuksiin ja tulevaisuuteen. Osallisuuden kokemuksen puuttumisen on taas todettu olevan sidoksissa esimerkiksi psyykkiseen kuormittuneisuuteen, yksinäisyyteen sekä huonoksi koettuun työkykyyn. Osallisuus on siis vahvasti yhteydessä ihmisen hyvinvointiin. (THL 2021.)

THL:n (2021) mukaan, osallisuus ja sitä lisäävät toimet voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen sosiaali-, käyttäytymis- ja terveystieteellisen tutkimuksen perusteella. Näitä ovat osallisuus omassa elämässä, osallisuus yhteisössä ja vaikuttamisen prosesseissa ja osallisuus yhteisestä hyvästä. Olen avannut edellä lueteltua jakoa oheisessa kuviossa.

1. Osallisuus omassa elämässä

Mahdollisuus elää omannäköistä elämää; mahdollisuus määritellä, mihin toimintaan tai palveluun osallistuu.

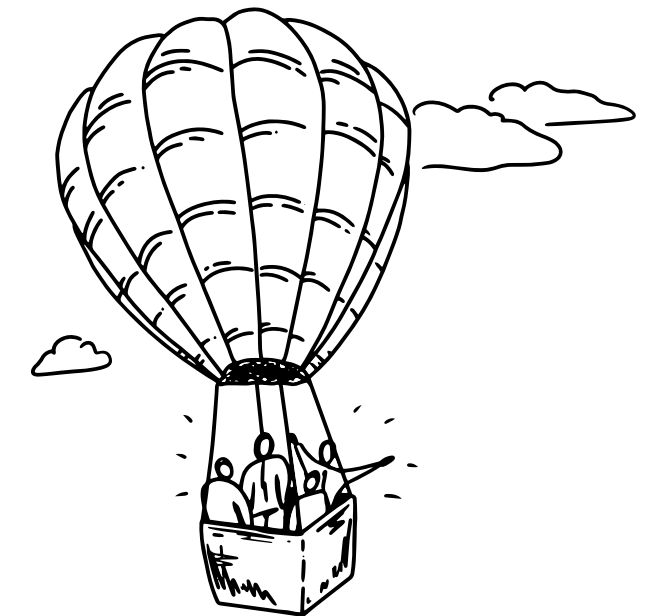

2. Osallisuus yhteisössä ja vaikuttamisen prosesseissa

Mahdollisuus kuulua itselle tärkeisiin ryhmiin ja yhteisöihin sekä vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin; mahdollisuus saada tukea vaikuttamiseen.

3. Osallisuus yhteisestä hyvästä

Mahdollisuus yhdessä tekemiseen; mahdollisuus päästä nauttimaan yhteisestä hyvästä ja osallistua yhteisen hyvän tuottamiseen ja jakamiseen. Yhteinen hyvä on toimintaa ja arvoja, josta seuraa arvostusta, kiitosta ja yhteyksiä muihin ihmisiin.

Kuvio 4 Osallisuuden osa-alueet THL:n mukaan (Mikkonen 2021)

4.2 Neljäs sektori

Suomalainen yhteiskunta on tyypillisesti jaettu kolmeen sektoriin. Julkiseen sektoriin kuuluvat valtio, kunnat ja kansalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen. Yksityinen sektori muodostuu yrityksistä. Kolmanteen sektoriin kuuluu yhdistysten ja järjestöjen alle kuuluva vapaaehtois-toiminta. Neljännellä sektorilla tarkoitetaan uutta täysin omaehtoista kansalaistoimintaa. (Harju 2020.)

Mäenpään ja Faehnlen (2021, 42-43) mukaan termiä Neljäs sektori on käytetty vakiintumattomasti useissa eri merkityksissä, joista vanhin yksityinen eli kodin, perheen sukulaisten, ystävien sekä naapureiden muodostama piiri. Mäenpää ja Faehnle kirjoittavat, että kaupunkiaktiivisuuden näkökulmasta on mahdollista todeta, että tässä merkityksessä neljäs sektori on laajentunut ulos persoonallisten suhteiden alueelta niin sanottuihin ”some-persoonallisiin” suhteisiin digitalisaation ansioista. Oman yhteisön piiri laajenee ja ulottuu ihmisiin, joiden kanssa jaetaan samoja näkemyksiä, mutta ei fyysisesti olla vuorovaikutuksessa.

Termiä on käytetty myös puhuttaessa liiketoiminnasta, jota tehdään yhteiskunnallisella missiolla, eli uudeltaisesta yritystoiminnasta tai muuten taloudellisesta toiminnasta, yhdistäessä liiketoiminnallisia tavoitteita sosiaaliin ja ekologisiin tavoitteisiin. Uffe Elbaek, tanskalainen poliitikko ja yrittäjä tarkoittaa neljännellä sektorilla organisaatioita, yrityksiä ja instituutioita, jotka valitsevat ja käyttävät parhaat puolet kaikista kolmesta sektorista. Näitä periaat-

teita ovat julkisesta puolesta yhteisen hyvän periaate, yrityksistä kannattavuuden periaate ja kansalaisjärjestöistä organisatorinen kulttuuri. (Mäenpään ja Faehnlen 2021, 42-43.)

Neljättä sektoria on viime lähiaikoina lähestytty eri näkökulmista painottaen eri sisältöjä. Yhteistä näille näkökulmille on kuitenkin se, että kyse on uudesta tai uudella tavalla varteenotettavasta alueesta yhteiskunnassa, jossa toimitaan instituutioiden ulkopuolella, verkostomaisesti, yhteistoiminnallisesti, projektimaisesti, itseorganisoituvasti ja itsenäisesti. Nämä kaikki tavat ovat linjassa Mäenpään ja Faehnlen (2021, 44) tapaan ymmärtää kaupunkiaktivismia neljäntenä sektorina.

Neljännän sektorin ydinmerkitys on uusissa toimijuuksissa ja tavoissa toimia yhdessä. Kyse on enemmän dynamiikasta kuin rakenteista siksi sitä tulisi myös lähestyä internetiin ja tiedon avoimuuteen, yhteistoimintaan ja verkostomaiseen hallintaan perustuvina tapoina toimia. Näitä tapoja voidaan omaksua myös muilla sektoreilla. (Mäenpää & Faehnle 2021, 200-201.)

Neljäs sektori tarjoaa mahdollisuuksia osallistua helposti ja lähteä mukaan toimimaan yhteistoiminnallisesti muiden ihmisten kanssa matalalla kynnyksellä (Pekkinen 2021). Filosofian tohtori Aaro Harjun (2020) mukaan pohjoismai-

nen hyvinvointimalli passivoi ihmisiä ja täten vähentää ihmisten kansalaisaktiivisuutta, luomalla tunteen siitä, että julkiset palvelut ja niihin tukeutuminen ovat itsestäänselvyys.

Osallisuudessa on paljon hyötyjä, jotka tulisi nähdä ja myös tehokkuuden ja taloudellisuuden kannalta on paljon järkevämpää, että ihmiset tekevät asioita itse (Blomberg 2021). Demokratia-ajattelusta ollaan myös siirtymässä voimavara-ajatteluun, jolloin kaupunkilaisten ideat, ajatukset ja tietämys tulisi käyttää hyödyksi kaupungin kehittämisessä ja kun näin ei tapahdu, se koetaan resurssien haaskauksena. Kaupunkilaisten kehittämis ehdotuksiin tulisi suhtautua voimavaroina, jotka olisi mahdollista käyttää alueen hyväksi. (Mäenpää & Faehnle 2021, 241-244.)

Resurssiajattelu edellyttää kaupunkiorganisaatiolta suurta ajattelutavan muutosta. Siirtyminen asiantuntijalähtöisestä kehittämisestä käyttäjäkeskeiseen suunnitteluun vaatii ajattelutavan ja toimintatapojen muutosta nimenomaan yksilötasolla. Uskon kuitenkin, että vaikka työ on hidasta, näyttävät kaupungit vahvoja merkkejä kehittymisestä.

4.3 Kaupunkiaktivismi

Mäenpään ja Faehnlén määritelmä kaupunkiaktivismista, Pekkinen haastattelussa (2021) on omaehtoista, tyypillisesti sosiaalisen median kautta organisoituvaa vapaata kansalaistoimintaa, joka ei toimi yhdistyksen tai organisaation alla ja toiminta on luonteeltaan rakentavaa eli kehittävä. Pekkinen (2021) kuvailee kaupunkiaktivismia kansalaistoiminnaksi, joka organisoituu perinteisen järjestötoiminnan ulkopuolella.

Keravalla purkotalosta luotiin taideprojekti Taiteen kotitalo kaupunkiaktivisti Jouni Väänänen johdolla. Projektissa lähes sata taiteilijaa tekivät taidetta purkumääräyksen saaneeseen kerrostaloon. Projekti sai vastustusta kaupungin valtuustosta ja tämä epäily on myös taltioitu Taiteen kotitalon seinille. Taiteen kotitalo veti ihmisiä jonoksi asti ja Keravan kaupunginjohtaja Kirsi Rontun mukaan Taiteen kotitalo ja purkutaide olivat kesän suurin kulttuuri-ilmiö. Kaupunginjohtaja myös kertoo artikkelissa toivovansa uskon kaupunkiaktivismiin ja yhteisöllisyyden olevan ihmisten mielissä Keravasta. (Miettinen 2020.)

Kaupunkiaktivismi ei ole tieteen termi. Sana on ollut käytössä 2010-luvulta mediassa ja sosiaalisessa mediassa kuvatessa kaupungeissa ilmeneviä kaupunkilaisten aloitteesta syntyneitä ja toteutuneita tapahtumia ja toimintamuotoja. Mäenpään ja Faehnlén havainnon mukaan sekä kaupunkien strategioissa, että aktivismeissa on nähtävissä samoja

pyrkimyksiä. (Mäenpää & Faehnle 2021, 34). Kiinnostavaa onkin, voiko kaupunki hallinnollisena organisaationa oppia ja hyödyntää aktivismeja?

Huomionarvoista on siis, että kaupunkiaktivismissa kyse ei ole osallistumisesta yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, vaan suorasta toiminnasta oman kaupunkiympäristön kehittämiseksi, jolloin kaupunkilaiset toimivat yhteisöinä tai yksilöinä suoraan fyysisen, sosiaalisen ja virtuaalisen ympäristönsä kanssa ilma julkista valtaa. (Mäenpää & Faehnle 2021, 37.)

Moniäänisen yhteiskunnan näkyväksi tekemisen tarve on todettu jo pitkään kaupunkitutkimuksen saralla. Kaupunkikeskustelun kentän laajeneminen ja liittäminen toiminnallisiin, paikallisiin ja yhteisöllisiin konteksteihin on tärkeää ja kaupunkiaktivismilla on tässä oleellinen rooli. (Mäenpää & Faehnle 2021, 27.)

Kuva 9. Keravalla Taiteen kotitalon edessä ihmiset jonottavat sisään. (Miettinen 2020) ▲

Kuva 10. Keravalla Taiteen kotitalosta. (Miettinen 2020) ▲

Esimerkkejä kaupunkiaktivismista

Kalatataman Vapaakaupunki on tullut tunnetuksi väliaikaisesta toiminnasta kuten kaupunkiviljelmistä, Sompasaunasta, skeittauksesta, graffiteista, konttiaukiosta ja erilaisista tapahtumista. Toiminta on tuonut vapautta kaupunkiin ja tilaa omaehtoiselle toiminnalle, yhdessä tekemiselle, kulttuurille ja ihmisille. Vapaakaupunki avasi Kalasatamassa sijaitsevaan kauppakeskus REDI:in Vapaakaupunki Olohuoneen ihmisten. Olohuoneessa saa vapaasti järjestää tapahtumia ja toimintaa. (Kalasataman Vapaakaupunki.)

Kuva 12. Vapaakaupunki järjestää graffitisketsaus-pajan. (Vapaakaupunki 2021) ▶

Kuva 11. Ensimmäinen Sompasauna vuonna 2011 (Sompasauna) ▶

Sompasauna on vuonna 2011 alkunsa saanut yhteisösauna, jonka rakensivat Kalasatamaan ilman rakennuslupaa kaupunkilaiset. Sauna rakennettiin kaikille vapaaseen ja ilmaiseen käyttöön. Helsingin kaupunki purki luvatta rakennetun saunan vuosina 2011–2013, mutta se pystytettiin toistuvasti uudelleen. Sauna rakennettiin ensimmäisinä vuosina pääosin jätelavoilta kerätyistä materiaaleista noin 150 € vuosibudjetilla. Kuvassa ensimmäinen Sompasauna vuodelta 2011. Sitten vuonna 2013 perustettu Sompasaunaseura ry ohjaa saunan toimintaa ja edistää yleisten saunojen kulttuuria. Vuosina 2012–2014 Sompasauna on ollut yleisön suosikkeja Helsingin Kulttuuriteko äänestyksessä ja vuonna 2015 voittanut myös pääpalkinnon. (Sompasauna.)

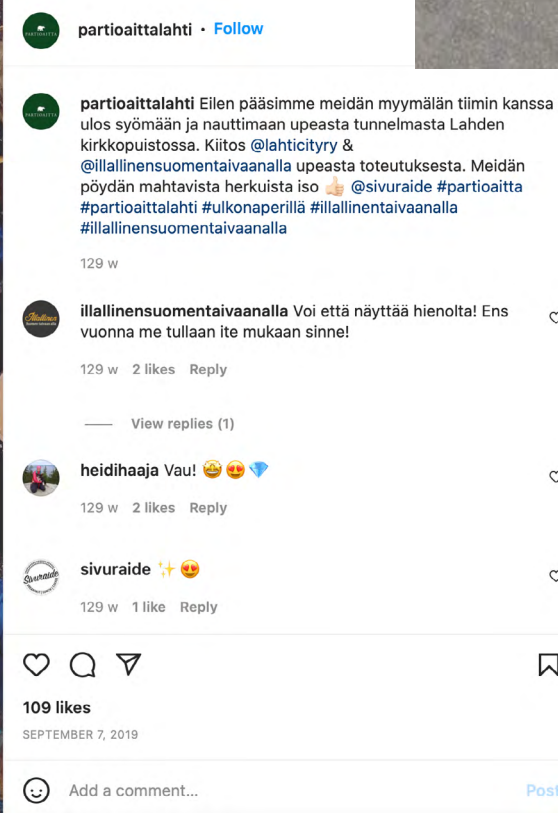
Illallinen taivaan alla on ensimmäisen kerran osana Helsinki-päivää 12.6.2013 järjestetty illallistapahtuma kaupunkilaisille. Yhteismaa ry oli järjestämässä Helsingin Pohjoisesplanadille tapahtumaa, jossa valkoisilla pöytäliinoilla katetussa illallispöydässä oli paikkoja 1000 ruokailijalle. Paikka pöytään piti varata etukäteen ja paikat täyttyivät parissa minuutissa. Tapahtumaan ilmoittautuneet kattoivat itse omat illallisensa pöytään ja nauttivat ruuasta yhdessä ystävien ja uusien tuttavuuksien kanssa. Sitten tapahtuma on järjestetty myös muissa kaupungeissa. Vuonna 2013 tapahtuma sai myös jatkoa Illallinen Helsingin taivaan alla – kaikkialla- tapahtuman myötä, jossa kaupunkilaiset saivat kattaa illallisen minne tahansa kaupungin yhteiseen tilaan. Tapahtuma on laajentunut myös ulkomaille Finnish Your Dinner- tapahtuman avulla. Vuonna 2017 Suomessa katettiin illallinen 13000 kaupunkilaiselle ja ulkomailla 15000 kaupunkilaiselle. (Yhteismaa ry 2022.)

Vaikka tapahtuman järjestämisessä aloitteen tekijänä voimana on ollut Helsingin kaupunki ja yhdistys, tapahtuman tarkoitus on tuoda kaupunkilaisia yhteen ja saada aikaan yhdessä. Tapahtuma on hyvä esimerkki, jossa kaupunki, sekä yhdistys ovat toimineet mahdollistajana ihmisten yhteiselle toiminnalle, joka on saavuttanut verrattain suuren määrän ihmisiä.

Edellä mainittujen esimerkkien yhdistävä tekijä on ihmisten kokoontuminen yhteisen ja miellyttävän asian äärelle ja toimimaan yhdessä saadakseen aikaan jotain omaa ja ainutlaatuista. Kaupungin rooli on tapauksissa vaihteleva, mutta tietyllä tasolla aina kuitenkin läsnä. On oleellista myös pohtia sammuttaako kaupungin vahva läsnäolo ihmisten tarpeen ja halun tehdä itse, ja jos sammuttaa niin miksi.

Kuva 13. Illallinen taivaan alla tapahtuman tunnelmointia Lahdesta (Parioaitta Lahti 2019) ▲

Kuva 14. Illallinen taivaan alla 2018 (kirsiasp_urbanialeivontaa 2018) ▼

Sosiaalinen media

Kaupunkiaktivismille ominaista on, että se hyödyntää sosiaalista mediaa toiminnassaan ja järjestymisessään (Mäenpää & Faehnle 2021, 36). Sosiaalisen median tärkeys korostuu, sillä kansalaisyhteiskunta kokoontuu yhä enemmän juuri siellä. Kaupungin hallinnon ja kaupunkisuunnittelijoiden onkin tultava sinne perässä. Sosiaalinen media on täynnä hallinnolle ja kaupunkisuunnittelijoille hyödyllistä dataa, joka pitää valjastaa. (Mäenpää & Faehnle 2021, 115.)

Sosiaalisen median ryhmät edustavat uutta vaikuttamis- ja keskustelukulttuuria kaupunkisuunnittelun ja kaupunkikehittämisen piirissä ja tässä opinnäytetyössä tämä on ollut ratkaisevassa roolissa tutustuessani ja opiskellessani kansalaisaktivismien kenttää. Olen seurannut sosiaalisen median kanavia ja erilaisia kaupunkilaisten ylläpitämiä ryhmiä laajasti koko prosessin ajan.

Kuntaliiton Holmroosin juontamassa podcastissa Saurin ja Rajalan (2022) mukaan sosiaalinen media on jatkuvasti merkittävämmässä roolissa ihmisten elämässä ja myös kaupungin läsnäolo ja viestintä sosiaalisessa mediassa on oleellinen asia, jotta päästään lähelle kaupunkilaisia. Kaupungin on mentävä sinne missä ihmiset ovat. Avoimuus ja välittömyys viestinnässä vaativat kulttuurin muutosta kaupunkiorganisaatiossa. Kyse on uskalluksesta, sillä maailma ja tavat toimia muuttuvat ja kehittyvät jatkuvasti. Millään organisaatiolla ei myöskään ole varaa jäädä kyydistä.

“Kuntaorganisaation pitää olla siellä missä ihmiset on.”

Sauri (2022)

Kuva 15. Sosiaalinen media (Mikkonen 2022)

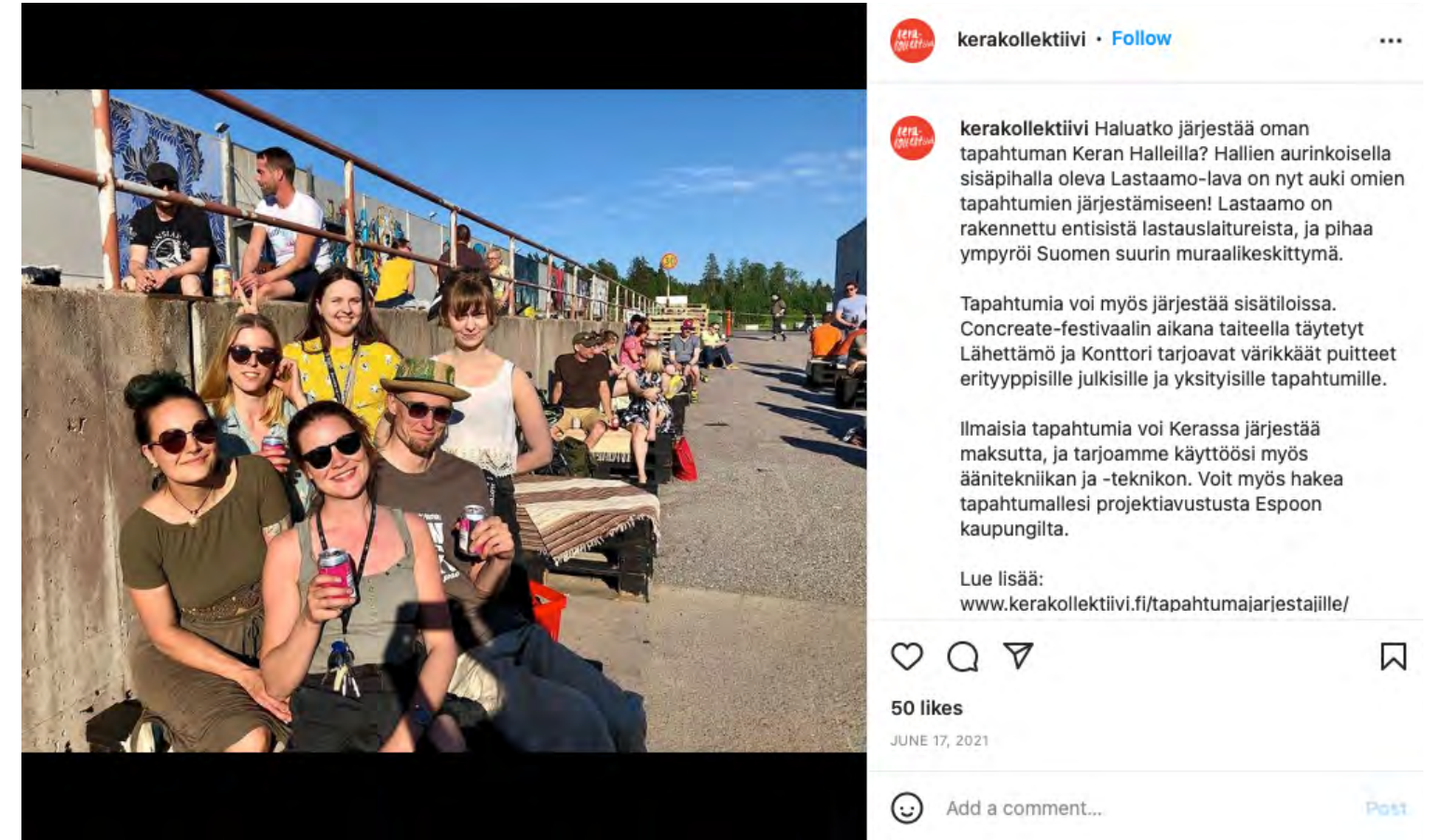
4.5 Yhteisöllisyyden merkitys

Yhteisöllisyys pitää yhteiskunnat kasassa ja yksilön ja yhteiskunnan välinen suhde myös pohjautuu yhteisöllisyyden tunteelle. Se liittyy paikkaan tai aiheeseen, esimerkiksi perhe, ystävät tai kylä voi luoda yhteisön. Yhteisöllisyyttä syntyy myös harrastusten, ajattelutavan tai yhteisen toiminnan kautta. Yhteisön voi löytää myös virtuaalimaailmasta. (Sitra.)

Kaupungistumisen myötä yhteisöllisyyden tunne on osittain kadonnut tai ainakin vähentynyt. Haasteena on myös yhteinen päätöksenteko, mutta tätä voidaan auttaa avoimella vuorovaikutuksella. Jos kaupunkilaiset saavat esimerkiksi tietoa ja mahdollisuuden keskustella asioista riittävän aikaisin, asiat hyväksytään helpommin. (Sitra.)

Yhteisöllisyydestä puhutaan paljon, mutta kokemus siitä on hyvin subjektiivinen ja sen määrittely on haastavaa. Blombergin (2021) mukaan yhteisöllisyyden perinne ja kaipuu kuitenkin löytyy ja on havaittavissa.

Kaupunki voi myös tukea yhteisöllistä toimintaa ja sen toteutumista. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii Keran hallit jotka ovat Espoossa sijaitseva kokeilukulttuurin ja taiteen keskittymä.

Kuva 16. Keran halleille saa kuka tahansa järjestää maksuttomasti tapahtumia (Kera-kollektiivi 2021)

”Yhteisöllisyyteen kytkeytyvä aktiivinen kansalaisuus, mukanaolo, osallistuminen ja vaikuttaminen ovat yksi osa kokonaisvaltaista elämänlaatua, hyvää elämää. Siksi tarvitaan aktiivisen kansalaisuuden yhteisöllistä kehittämistä ja vahvistamista.”

Aaro Harju (2020)

Placemaking

Placemaking tarkoittaa monipuolista lähestymistapaa tilojen ja paikkojen suunnitteluun ja hallintaan. Se on jatkuvaa kehittämistä ja oppimista, kokeiluja, lyhytkestoisia projekteja, joissa kuuntelu, läsnäolo, ymmärtäminen ja yhdessä tekeminen ovat tekemisen lähtökohtia. (Helsinki Urban Art.)

Placemaking, eli paikan luonti on käsite paikkojen yhteisölläiselle kehittämiselle, jolloin paikallisyhteisön ideoista ja resursseista syntyy yhteisölle tärkeä paikka. Pyrkimys on luoda aitoja yhteyksiä tilojen ja yhteisöjen välille. Alun perin William Whyte ja Jane Jacobs kehittivät paikan luonnin konseptia yhdistämällä käyttäytymistieteitä julkisten tilojen muotoiluun. Avainasemassa ovat yhteisön itseohjautuva toimiminen ja kehittäminen ja, sekä väliaikaisten, että pysyvien elementtien rakentaminen, sekä tilojen elävöittäminen esimerkiksi tapahtumien avulla. Paikan luonnille ominaista on myös tavoite tai pyrkimys vähentää instituutioiden kontrolloivaa roolia ja haastaa kuntaorganisaatioiden ja instituutioiden ylhäältä alas suuntautuvat tavat lähestyä tilojen suunnittelua. Ratkaisevassa roolissa ovat tyypillisesti tilanhallinnan käytännölliset ja taloudelliset näkökulmat. (Nagy & Sclappa 2017, 198-203.)

Kuva 17. Taidetta laivanrakennusalueen hallissa. (What's up with Amsterdam) ▲

Kaupunkitilojen lisäksi myös kiinteistöjen käytössä olisi mahdollisuuksia, sillä vajaakäytöllä tai jopa täysin käyttämättömänä seisovat tilat eivät palvele ketään. Toiminta tiloissa lisäisi kiinteistöjen kiinnostavuutta ja jopa nostaisi niiden arvoa. (Ruoppila 2016.)

Esimerkkinä NDSM Wharf, Pohjois-Amsterdammassa tilapäisen käytön keinoin uudelleen yhteisölliseen käyttöön otetut laivanrakennusalueet, jonne on tuotu kulttuuria, taidetta, tapahtumia, ravintoloita ja baareja. (I amsterdam.)

Kuva 18. Lapsi leikkimässä alueella Festivaaleissa. (What's up with Amsterdam) ▲

Keran hallit

Keran hallit on Espoossa vanhassa Inexin logistiikkakeskuksessa toimiva kulttuuri- ja palvelukeskittymä, joka toimii kokeilualustana uudentilaiselle kestäväälle elämäntavalle (Keran hallit).

Keran halleissa toimii monenlaisia toimijoita, mutta alueen toiminta käynnistyi keväällä 2020, kun Kera-kollektiivi toi taideprojekteja alueelle. Alueella tapahtuu kaupunkiviljelyä ja kirpputoreja, sekä muita kulttuuritapahtumia. Kera-kollektiivin ajatus oli luoda Espooseen suuri kaupunkikulttuurin keidas, jossa ihmiset voivat yhdessä kokeilla asioita, eikä luovuudella ole rajoja. Kumppanina Kera-kollektiivin toiminnassa toimii Espoon kaupungin Innostava Elinvoimainen Espoo-kehitysohjelma sekä tapahtuma- ja kulttuuripalvelut tukemalla ja rahoittamalla hanketta. (Kera-kollektiivi)

Keran hallien väliaikaistoiminta on tuonut paljon kulttuuria, yhteisöllistä toimintaa ja elämää alueelle. Tulevien vuosien aikana alue ollaan kuitenkin muuttamassa asuinalueeksi. Asuinalue on suunniteltu noin 6500 asukkaalle. (Keran hallit b.)

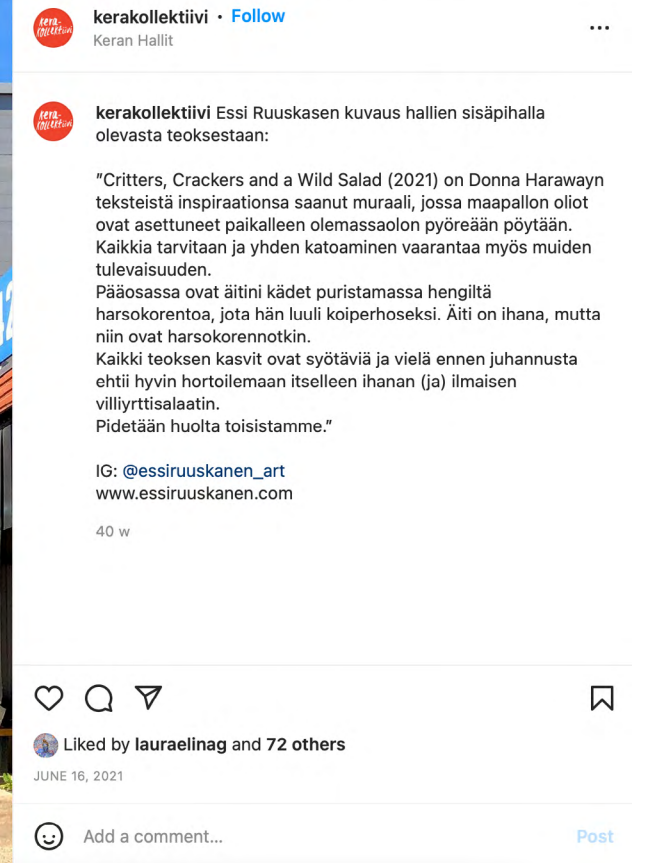
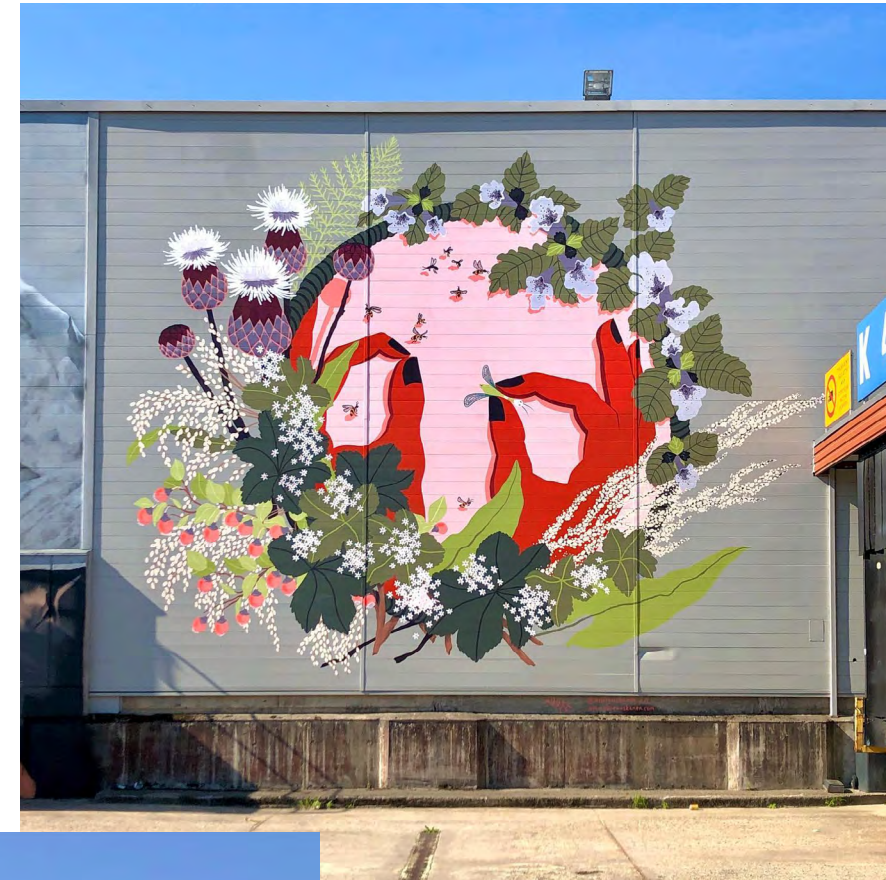
Keran hallit ovat tuoneet Espooseen kaupunkikulttuuria ja yhteisöllistä toimintaa, eikä samankaltaisia alueita muualta Espoosta löydy. Vaikka hallit puretaankin asuinalueen alta, uskon, että samankaltaista toimintaa on jatkossa mahdollista luoda ja synnyttää myös muualle. Jatkossakin kaupungin tuki on tässä olennaisen tärkeässä roolissa.

”Yhdessä tekemistä. Taidetta. Kaupunkikulttuuria. Kokeiluja. Musiikkia. Tapahtumia. Festivaaleja. Kaupunkiviljelyä. Ennakkoluulottomuutta. Hauskanpitoa.”

Kera-kollektiivi

Kuva 20. Keran halleilla järjestetään kirpputoreja (@Kera-kollektiivi 2021)

Kuva 19. Essi Ruuskasen taideteos Kera hallien seinällä (@Kera-kollektiivi 2021)

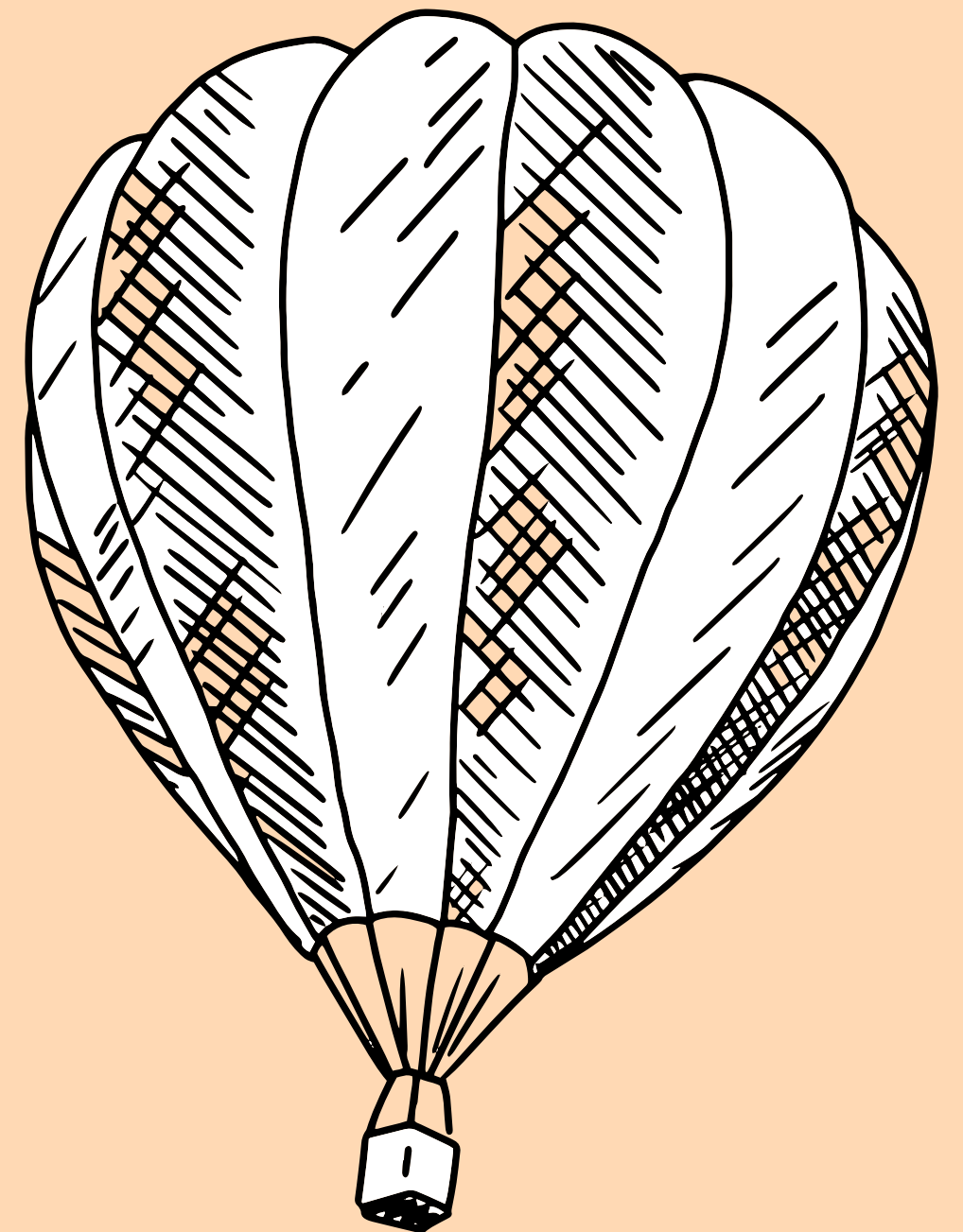

Kuva 21. Vanha SOK:n keskusvarasto vuonna 1975 (Keran hallit)

5. Muotoiluprosessi

- 5.1. Tutkimusasetelma ja tavoite
- 5.2. Muotoiluprosessi
- 5.3. Alkukartoitus

5.1 Tutkimusasetelma ja tavoite

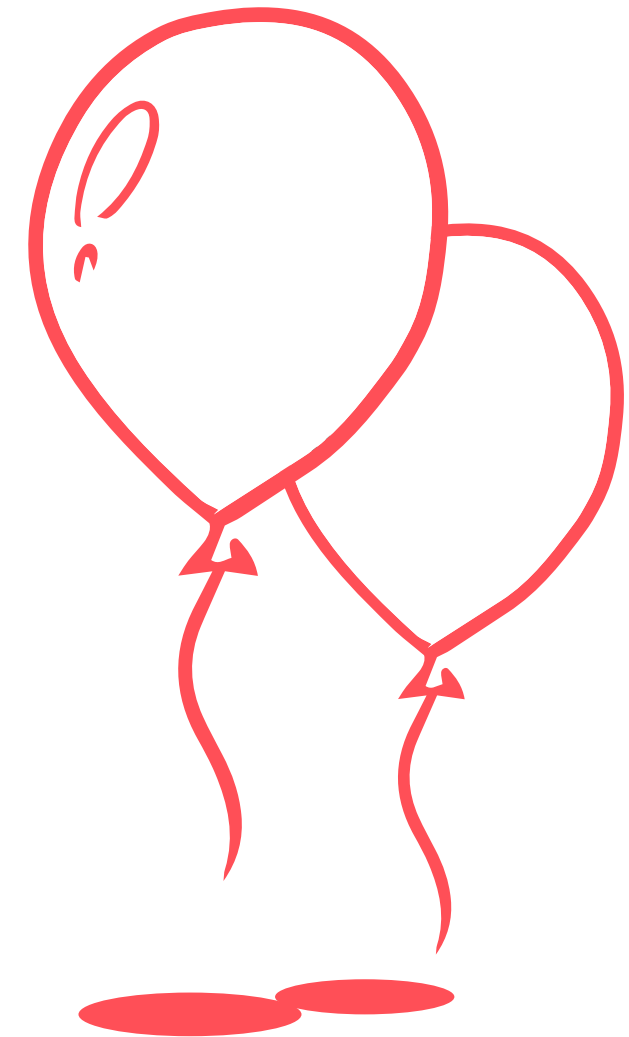
Espoon kaupungin kehittämä Asukastoiminnan malli, tarkoittaa uutta tapaa, jolla kaupunkilaiset osallistuvat kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen. Mallin tarkoituksena on osallistaa kaupunkilaisia mahdollisimman laajasti, jotta mahdollisimman monenlaiset kaupunkilaiset osallistuisivat ja saisivat mahdollisuuden osallistua. Uusi asukasosallistamisen malli tulee korvaamaan ennen toiminnasta vastanneet asukasfoorumit, jotka ovat toimineet kaikilla seitsemällä Espoon suuralueella. (Espoo 2021a.) Työn edetessä rajasin käyttäjäryhmäkseni espoolaiset nuoret aikuiset ovat kaupungille haastava ryhmä osallistaa (Ticklen 2021).

Tämän opinnäytetyön tavoite on määritellä käyttäjäryhmän tarpeita osallistumiseen liittyen. Tavoitteena on myös havainnollistaa näitä tarpeita konseptiaihoilla. Pyrkimyksenä on osallisuuden kokemuksen määrittely. Tämä on kuitenkin tuntunut haastavalta ja sen käsittely objektiivisesti on myös vaikeaa. Tarkastelen työssä myös kaupunkiaktivismia sekä sen ominaisuuksia ja hyötyjä osallistumisen ja yhteisöllisyyden kannalta. Työn käyttäjäryhmä on nuoret aikuiset, 18-30 vuotiaat espoolaiset.

Tutkimusmenetelminä työssä on hyödynnetty käyttäjälähtöisiä muotoilun menetelmiä. Käyttäjätutkimuksessa kerätyn aineiston lisäksi asiantuntijahaastattelut toimivat tärkeänä lähdeaineistona ja ohjaavat suunnittelutyötä. Haastattelen aiheesta Jaakko Blombergia, joka on kokenut kaupunkiaktivisti ja Helsinki Urban ry:n toiminnanjohtaja ja opinnäytetyötä myös ohjannutta Marion Ticklénia, joka on Espoon kaupungin osallisuuden kehittämispäällikkö. Asiantuntijahaastatteluja käsitellään luvussa kuusi.

“Kaupunki tarvitsee enemmän tätä ryhmää, kuin he tarvitsevat kaupunkia.”

Marion Ticklén (2021)

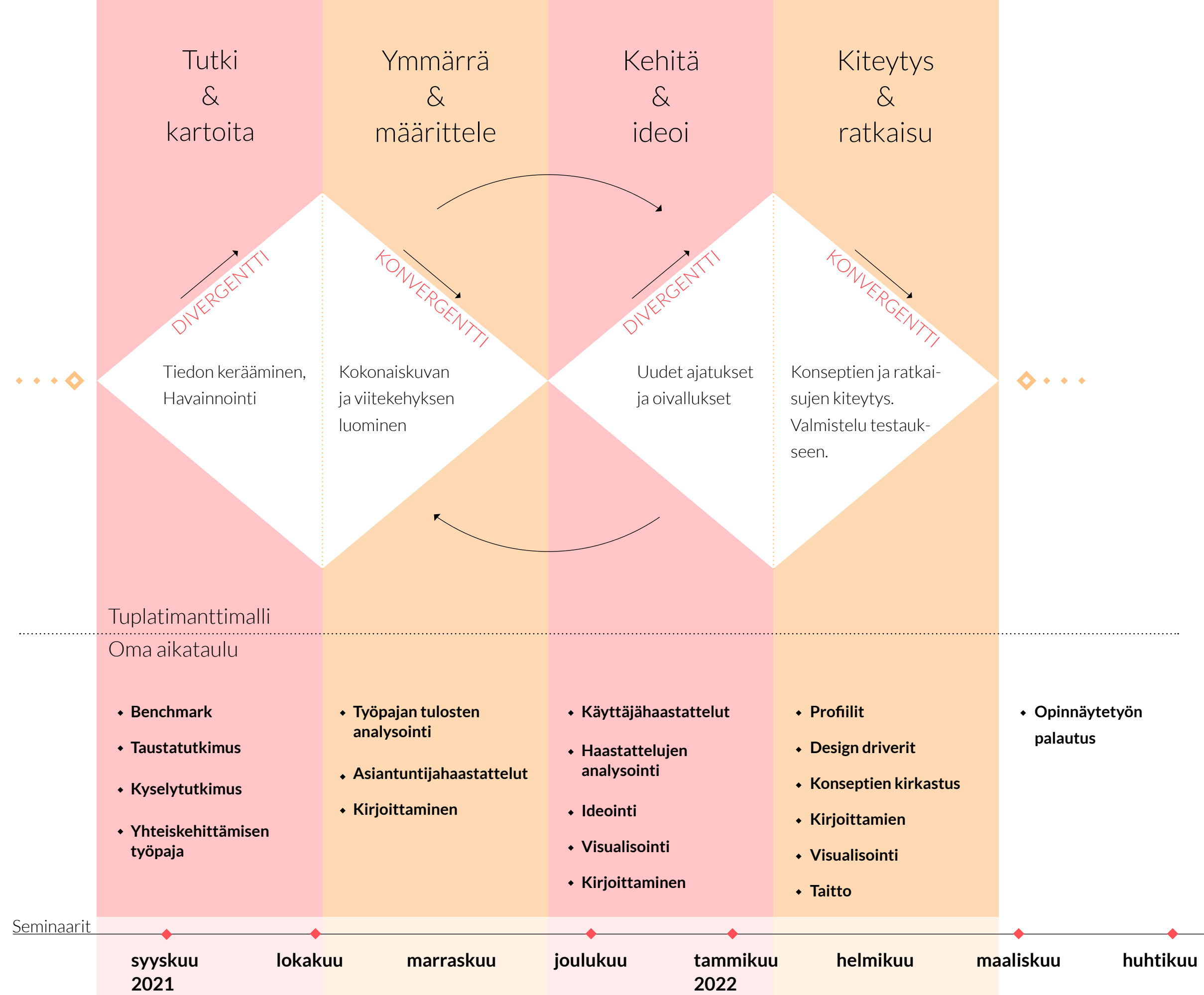

5.2 Muotoiluprosessi

Tuplatimantti malli (englanniksi Double Diamond) kuvaa luovalle suunnitteluprosessille tyypillisen divergentin ja konvergentin ajattelun. Divergentin ajattelun vaiheessa kerätään tietoa ja ymmärrystä, sekä ideoidaan vapaasti. Tarkoitus on se, että tässä vaiheessa suhtautuminen aiheeseen on erittäin avointa ja löydettäisiin mahdollisimman monta ratkaisuvaihtoehtoa. Konvergentin ajattelun vaiheessa arvioidaan kerättyä tietoa ja ideoita sekä analysoidaan sitä. Tarkoitus on kiteyttää tai valita näkökulma. (Palvelumuotoilu Palo 2018.)

Palvelumuotoilu Palon mukaan palvelumuotoilun prosessin vaiheet voidaan jakaa määrittelyn, tutkimuksen ja kiteyttämisen, ideoinnin sekä toteutuksen vaiheisiin. Kahden ensimmäisen vaiheen aikana tarkoitus on määrittää oikea ongelma ja kaksi viimeistä edustavat uuden ratkaisun vaiheita. (Palvelumuotoilu Palo 2018.)

Oheiseen kuvioon olen yhdistänyt oman etenemiseni ja perinteisen tuplatimantti mallin, jonka mukaan prosessi eteni. Menetelmät ja vaiheet kulkivat myös sujuvasti lomittain. Seuraavaavaksi on esitelty kaikkien vaiheiden sisällöt.

5.3 Alkukartoitus

Asukastoiminnan mallin kehittämisen kannalta toimeksiantajalle oleellista on alussa kartoittaa millaisia malleja muualla on olemassa, ja millaisia vaihtoehtoja osallistamisen tavoille on jo käytössä. Projekti alkoi tiedonhankinnan ja tutkimuksen lomassa benchmarking -menetelmällä.

Benchmarking -menetelmän avulla on mahdollista pureutua markkinan ja muiden toimijoiden strategiaan valintoihin ja toimintatapoihin ja tällä tavalla oppia niistä. Se on tutkimusta ja havainnointia, jonka avulla voidaan hyödyntää toimintatapoja, jotka on jo todettu toimiviksi. Ehkä on mahdollista myös välttää joitakin virheitä, jotka on jo joskus tehty. (Tuulaniemi 2016, 138-139.)

Perehdyin benchmarkingin avulla muiden kaupunkien osallisuusmalleihin. Millä tavalla muut kaupungit osallistavat asukkaitaan ja miten paljon osallistamiseen käytetään esimerkiksi resursseja. Lähtökohtaisesti keskityin suurempien kaupunkien malleihin, koska niitä on helpompi verrata Espoon kaupungin tilanteeseen. Arvioinnissa oli myös osallistavan budjetoinnin hankkeet eri kaupungeissa. Oleellista on myös vertailla kuinka montaa henkilöä kaupungilta osallisuusmallit työllistävät, eli kuinka monta koordinaattoria osallisuudesta vastaa kunnassa. Benchmarking-työ oli oleellista erityisesti Espoon kaupungin yhteiskehittämisen työpajan kannalta, koska keskustelun avaamiseksi tutustuttiin hieman osallistumisen malleihin ja tapoihin kaupungeissa.

Esimerkiksi Helsingin kaupungin OmaStadi-malli on kerännyt paljon näkyvyyttä ja siinä mielessä siinä on myös onnistunut toiminnassaan (Helsinki). Lahdessa on käytössä Kumppanuuspöytä-malli, jossa Lahdessa on neljä alueellista kumppanuuspöytää, jotka antavat kannanottonsa omaa aluettaan tai kaupunkiaan koskeviin suunnitelmiin, käyvät vuoropuhelua ja osallistuvat alueen kehitykseen, edistäen alueiden viihtyisyyttä ja elinvoimaisuutta (Lahden kaupunki 2021).

Kumppanuuspöytien tehtävänä on

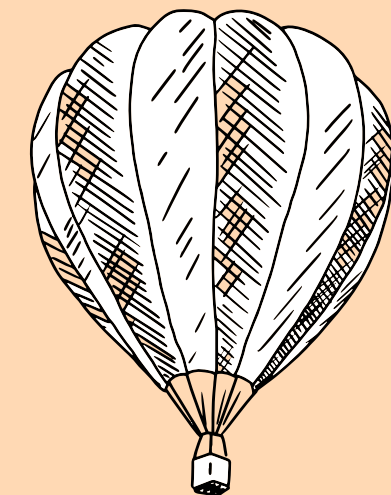
- osallistua kaupungin ja alueellisten hankkeiden yhteiskehittämiseen
- antaa kannanottonsa ja lausuntonsa kaupunkia sekä omaa aluettaan koskeviin merkittäviin suunnitelmiin
- tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille alueensa palvelujen kehittämiseksi
- käydä vuoropuhelua ja osallistua alueensa palveluiden kehittämiseen, ideointiin, määrärahojen kohdentamiseen, säästökohteiden valintaan ja päätöksentekoon
- järjestää ja mahdollistaa paikallisia asukastilaisuuksia tms. yhdessä kaupungin tai muiden toimijoiden kanssa

Kuva 22. Kumppanuuspöytien tehtävä (Lahden kaupunki 2021)

6. Käyttäjäymmärrys ja yhteissuunnittelu

- 6.1. Käyttäjäymmärryksen kerääminen
- 6.2. Kyselytutkimus
- 6.3. Yhteiskehittämisen työpaja
- 6.4. Haastattelut
- 6.5. Asiantuntijahaastattelut

6.1 Käyttäjäjännärryksen kerääminen

Tässä kappaleessa esitellään työn käyttäjäjännärryksen keräämisen ja yhteiskehittämisen vaiheita. Käyttäjäjännärryksen kasvattamisen vaiheessa selvitetään käyttäjäröhmän tarpeita, ja kerättyä tietoa analysoidaan ohjaamaan suunnittelutyötä. Tietoa hankitaan sekä kvantitatiivisella, eli määrällisellä tutkimuksella, että kvalitatiivisella, eli laadullisella tutkimuksella. Palvelumuotoilussa nojaututaan voimakkaasti laadullisiin tutkimusmenetelmiin, sillä laadullisella tutkimuksella kerätty tieto on arvioivaa, kuvailevaa ja luovaa. Laadullisella tutkimuksella on myös mahdollista syventää jo määrällisellä tutkimuksella kerättyä tietoa tai saatuja tutkimustuloksia. (Tuulaniemi 2016, 142-145.)

Opinnäytetyöprosessissa tavoitteeni on uuden asukasosallistamisen mallin kehittämistyöhön liittyvään käyttäjäjännärryksen kerääminen ja mallin yhteissuunnittelu. Tässä luvussa esitellään käyttäjäjännärryksen kartoittamiseen käytetyt palvelumuotoilun menetelmät ja niiden avulla kerätyt tulokset.

Käyttäjäjännärryksen kerääminen koostuu kolmesta vaiheesta, joista ensimmäinen on kysely, joka suoritettiin yhteistyössä kaupungin kanssa. Kyselyllä kartoitettiin kaupunkilaisten kiinnostusta ja motivaatioita asukastoimintaan. Seuraava vaihe oli yhteissuunnittelun vaihe, jossa yhteistyössä kaupungin kanssa järjestettiin työpaja kaupunkilaisille. Työpajan tavoitteena oli kerätä tietoa kaupunkilaisten tarpeista ja toiveista tulevaan malliin liittyen. Kolmas vaihe oli haastattelut, joilla kartoitettiin sitä, mikä tuo kaupunkilaisille merkitystä ja konkretiaa osallistumiseen.

“En haluaisi itse olla säännöllisesti tai aktiivisesti mukana.”

Työssäkäyvä Espoolainen (2021)

Haastattelut

- Merkitys
- Konkretia

Työpaja

- Toiveet
- Tarpeet

Kysely

- Motivaatio
- Kiinnostus

6.2 Kyselytutkimus

Kyselyt ovat ikään kuin kirjoitettuun muotoon tehty haastattelu. Kyselyt ovat tyypillisesti strukturoituja, jonka ansiosta vastauksia on helppo analysoida ja vertailla. Ei ole järkevää laatia liian laajaa kyselyä, koska silloin se saattaa näkyä annettujen vastausten määrässä. (Hyysalo 2009, 125-132.)

Projektin alussa suoritettiin kysely, jonka tarkoituksena oli määritellä kaupunkilaisten motivaatiota asukastointintaan, ja sitä millä tavoin he haluavat osallistua. Kysely keräsi yhteensä 313 vastausta.

Kysely koostui kolmesta kysymyksestä, joissa kysyttiin motivaatiosta osallistua, millä tavoin haluaisi osallistua sekä mitkä teemat kaupungin kehittämisessä eniten kiinnostavat. Analysoin vastauksia ja tuotin kyselyn tuloksista ohessa esitettyjä visualisointeja kaupungin käyttöön. Kuvissa on visualisoitu kaikkien espoolaisten vastaukset.

Nuoria aikuisia eniten kiinnostivat tiet ja puistot, liikunta ja urheilu, sekä korkeakoulut. Myös kaupungin yleinen kehittäminen keräsi paljon vastauksia. Vastausten perusteella kohderyhmää motivoi osallistumaan oman mielipiteen tai näkemyksen jakaminen. Myös oman lähialueen ja kaupungin kehittäminen keräsivät paljon vastauksia. Yhteiskunnallisen osallistumisen valitsi yli 40 % vastaajista. Kysyttäessä miten kaupunkilaiset haluaisivat osallistua, nuoret aikuiset suosivat pop-up tilaisuutta ja kyselyjä.

Tämä ei sinänsä ole yllättävää. Kuitenkin, vaikka nämä vastaajat suosivat kyselyä, ikänsä kertoneista vastaajista, ainoastaan 4,1 prosenttia oli 18-30 vuotiaita. Iän kertominen ei ollut aluksi pakollista. Alhainen prosentti kertoo siitä, että nuorten aikuisten vastauksia oli ainakin tässä tilanteessa haastava kerätä. Oikean kanavan löytäminen olisi ainakin mahdollisesti kaupungille jonkinlainen helpotus tähän haasteeseen.

Mitkä teemat sinua kiinnostaa?

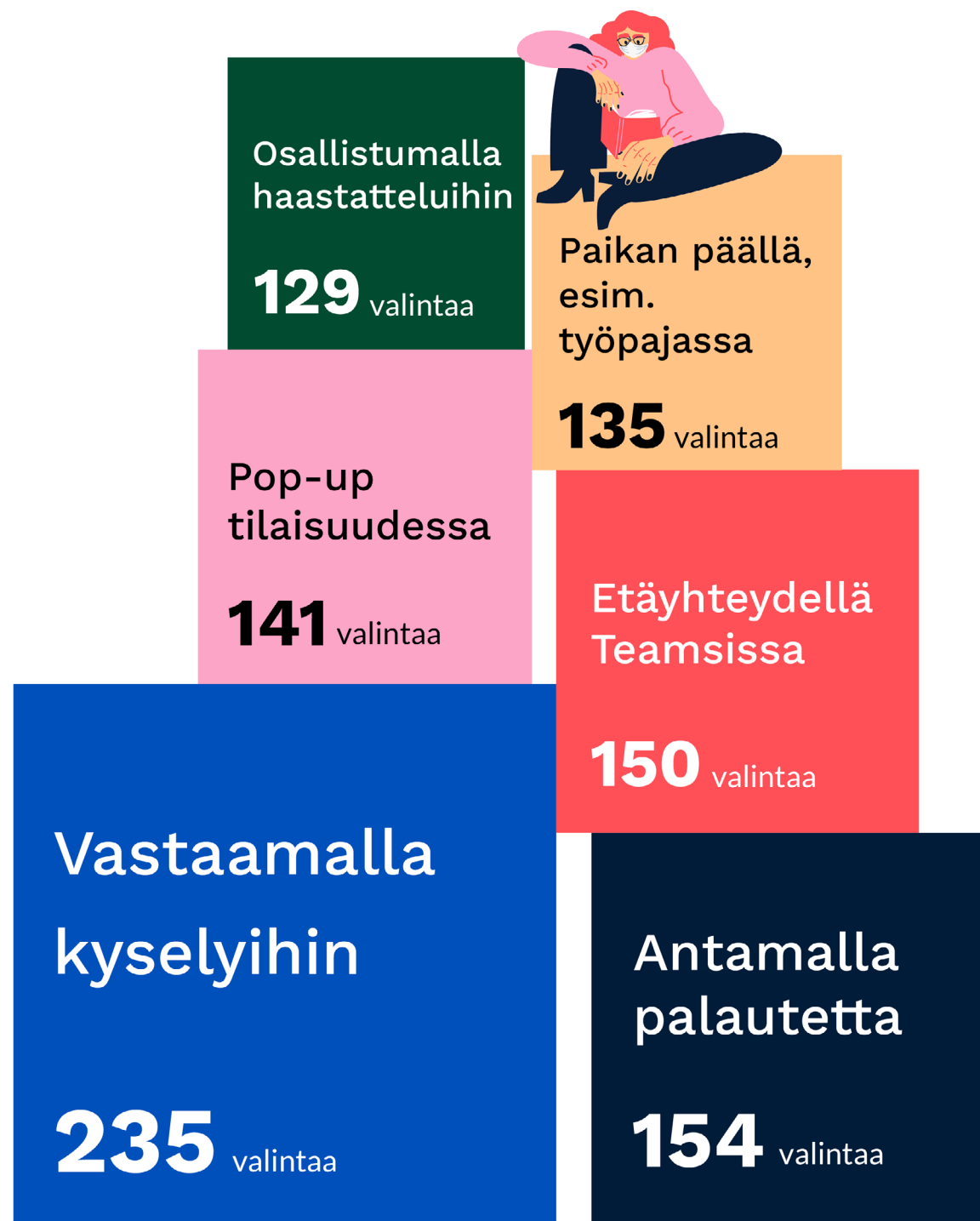
313 vastaajaa valitsi yhden tai useamman vaihtoehdon

Kuvio 6. Visualisointi kyselyn tuloksista (Mikkonen 2021) ▲

Miten haluaisit osallistua?

313 vastaajaa valitsi yhden tai useamman vaihtoehdon

Kuvio 7. Visualisointi kyselyn tuloksista (Mikkonen 2021) ▲

Mikä sinua motivoi osallistumaan asukastoimintaan?

313 vastaajaa valitsi yhden tai useamman vaihtoehdon.

Kuvio 8. Visualisointi kyselyn tuloksista (Mikkonen 2021) ▲

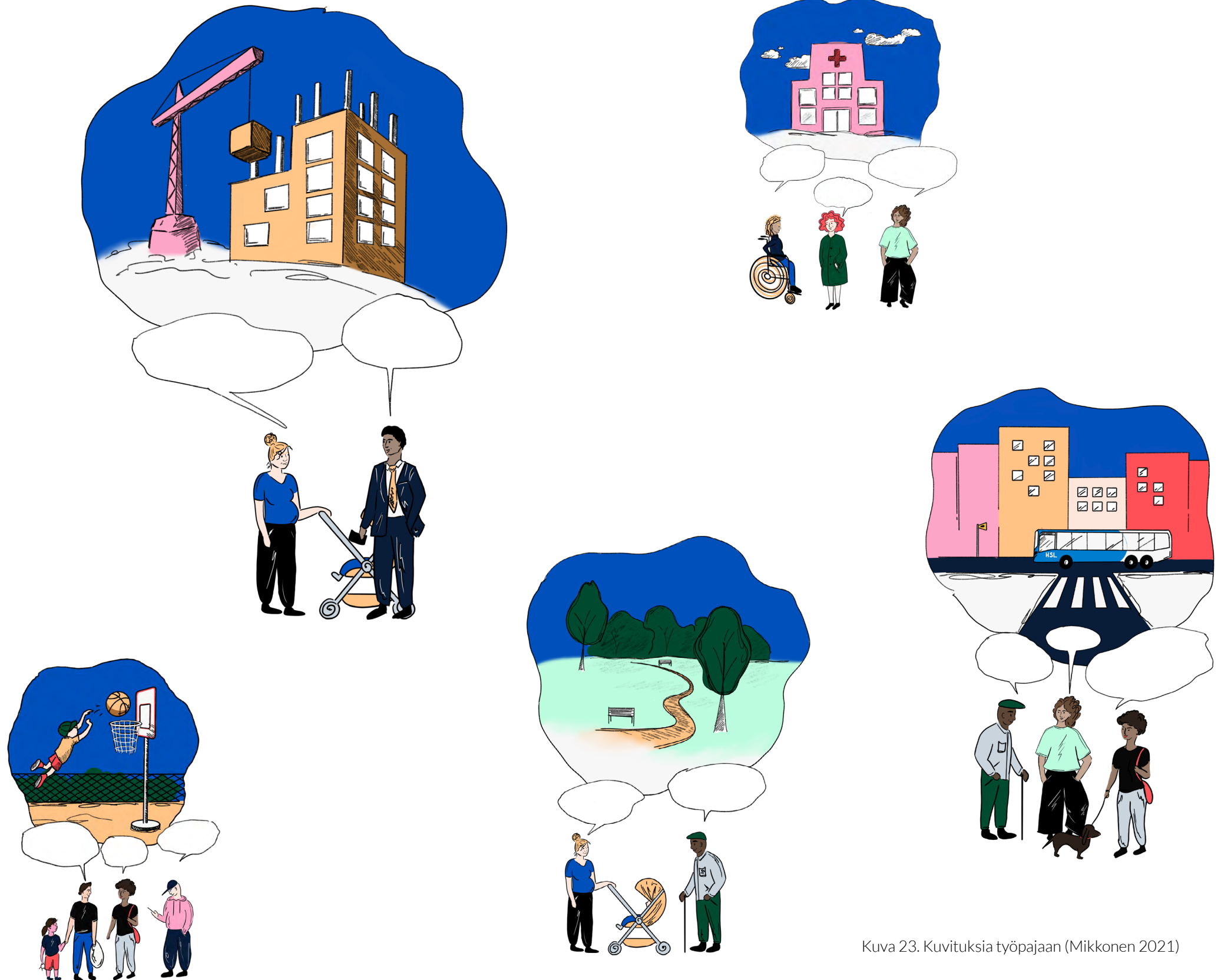

6.3 Yhteiskehittämis työpaja

Yhteissuunnittelu, englanniksi (co-creation) tähtää uudenlaisten vaihtoehtojen löytämiseen ja erilaisten näkökulmien keräämiseen. Kerättyä tietoa analysoidaan ja jalostetaan suunnittelutyön tueksi. (Stickdorn & Schneider 2012, 198-199.)

Monialaisuus korostuu käyttäjälähtöisessä suunnittelussa, kun asiat pyritään ymmärtämään ja näkemään sekä käyttäjien, että sidosryhmien näkökulmista. Yhteissuunnittelulla tarkoitetaan palveluiden ideoinnista puhuttaessa toimintaa, jossa käyttäjien lisäksi erilaisia toimijoita, kuten eri alojen asiantuntijoita otetaan mukaan suunnitteluprosessiin. Tavoite on inspiroida suunnittelua ja tuottaa yhdessä tietoa ja mahdollisesti myös ratkaisuja. (Miettinen 2016, 77-79.)

Espoon kaupunki järjesti marraskuussa 2021 työpajan asukastoiminnan mallin kehittämiseen liittyen. Työpajakutsun ohessa oli linkki jo aiemmassa kappaleessa käsitellyyn kyselyyn, johon oli mahdollisuus vastata samalla, kun ilmoittautuu työpajaan tai vaihtoehtoisesti osallistua vain kyselyyn tai työpajaan. Kutsu ja ilmoittautuminen olivat löydettävissä Espoo.fi sivuilla ja kaupungin sosiaalisen median tileillä. Kutsu välitettiin myös asukasyhdistyksille, muutamille oppilaitoksille, nuorisovaltuustolle ja joihinkin järjestöihin ja nuorisotaloihin. Kutsu löytyi myös Omnian ja kirjastojen infotauluita sekä kaupungin asiointipisteeltä.

Kuva 23. Kuvituksia työpajaan (Mikkonen 2021)

Työpajassa osallistujista muodostettiin viisi pienryhmää, joissa keskusteltiin fasilitaattoreiden johdolla asukasosallistamisen malliin liittyvistä teemoista. Jokaisessa pienryhmässä oli fasilitaattorin lisäksi myös kirjuri, joka kirjasi keskustelut ylös. Keskusteluja käytiin työpajassa suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Osallistujia oli yhteensä 38.

Pienryhmissä keskusteltiin asukastoiminnasta ja osallistamisen tavoista ja syvennyttiin aiemmin mainitun kyselyn tuloksiin. Tärkeimmiksi teemoiksi nousivat vaikuttaminen, viestintä ja yhteisöllisyyden tärkeys. (Espoo 2021b.) Työpajan jälkeen Espoo.fi sivulle julkaistiin myös uutinen aiheesta.

◀ Kuva 25. Uuden asukastoiminnan mallin yhteiskehittämisen työpaja (Ticklén 2021)

Kuva 24. Pienryhmän työskentelyä työpajassa (Ticklén 2021) ▶

Kaupungin toteuttaman työpajan suurin haaste oli aikataulu. Aikaa työpajaan oli varattu 2 tuntia, josta osa meni kaupunginjohtajan ja kaupungin muiden edustajien esityksiin. Pienryhmissä keskustelulle varattu aika ja jäi hyvin lyhyeksi, jolloin keskustelussa ei päästy niin pitkälle, kuin olisi ollut mahdollista. Työpajan fasilitetit olivat myös varmasti osalle osallistujista hyvin mieluisat ja toimivat. Kuitenkin työpajaan osallistuneista suuri osa oli yli 50 vuotta täyttäneitä. Nuoremmille ja erityisesti opinnäytetyön käyttäjäryhmälle eli nuorille aikuisille työpaja tulisi suunnitella eri tavalla, lähestyttävämmäksi.

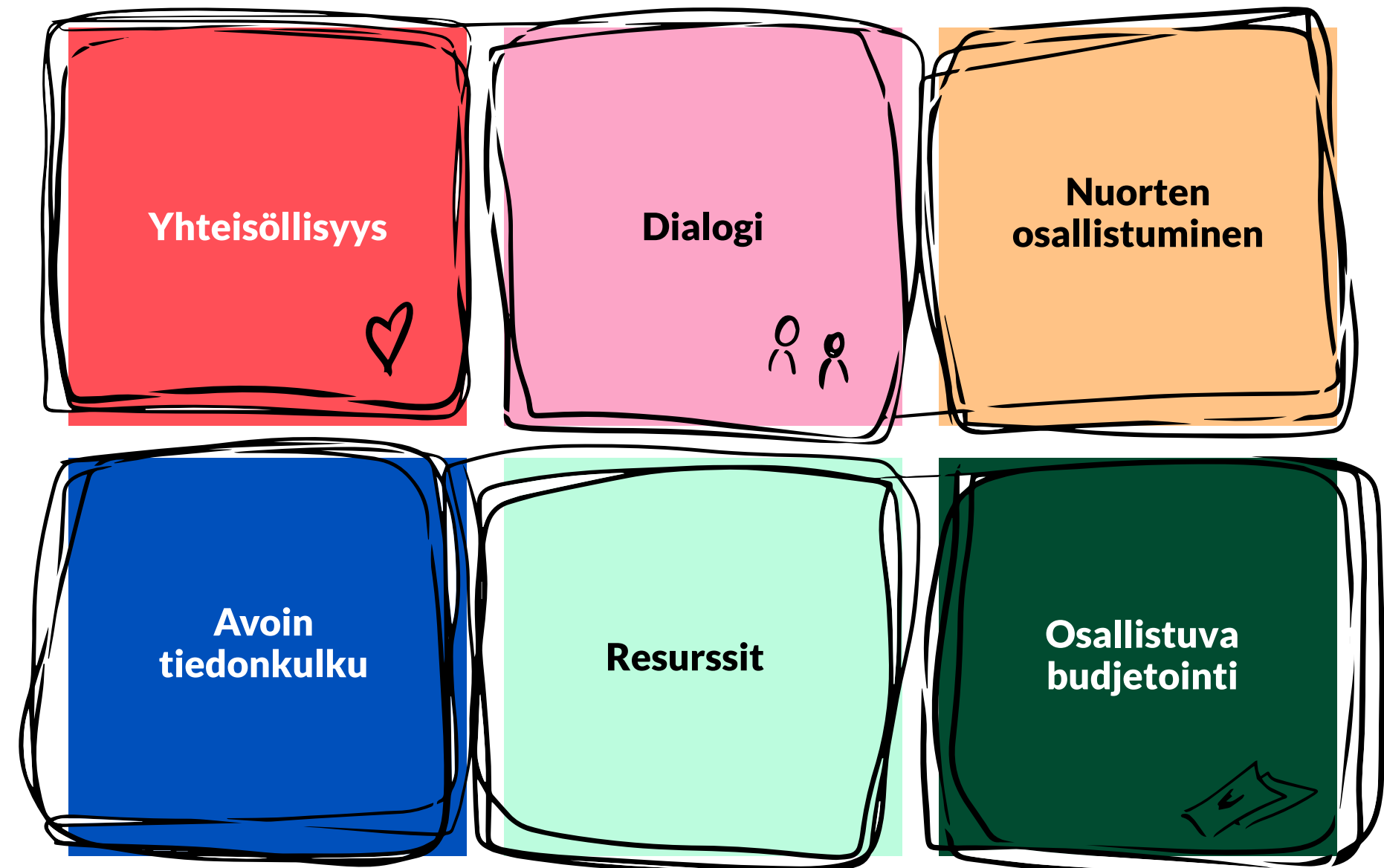
Kuva 26. Työpaja järjestettiin 9.11.2022 Espoon valtuustotalolla (Ticklén 2021) ▶

Olin mukana suunnittelemassa työpajan runkoa ja valmistelemassa materiaaleja ja visualisointeja työpajaan. Työpajassa toimin kirjuriina pienryhmäkeskustelussa. Työpajan jälkeen tehtäväni oli analysoida työpajassa kerättyä tietoa ja ajatuksia. Tiedon jäsentelyyn hyödynsin samankaltaisuuskaaviota (Affinity Diagram). Samankaltaisuuskaaviolla esiin nousseet teemat on esitelty myöhemmin tässä kappaleessa. Tuotin työpajan jälkeen myös infografikkaa ja visualisointeja, joita kaupunki käytti omassa viestinnässään.

Työpajan tuloksia analysoitiin samankaltaisuuskaavion (englanniksi Affinity Diagram) avulla. Samankaltaisuuskaavio on palvelumuotoilun menetelmä, joka on tarkoitettu tutkimustiedon jäsentelyyn. Aineistosta etsitään samankaltaisuuksia ja näin aineisto saadaan jaoteltua yhteisten teemojen alle. Tällä ryhmittelyllä suuresta aineistosta löydetään käyttäjille olennaiset ja merkitykselliset asiat ja teemat. (Tuulaniemi 2016, 154-155.)

Samankaltaisuuskaaviolla esiin nousseita teemoja olivat: nuorten osallistuminen, dialogin tärkeys, yhteisöllisyys, avoin tiedonkulku, osallistuva budjetointi ja resurssien hyödyntäminen. Näiden lisäksi kerättiin suuri määrä konkreettisia ideoita ja tarpeita malliin liittyen.

Kuvio 9. Työpajassa nousseet aiheet (Mikkonen 2022)

Työpajassa oli **38** osallistujaa

Ikä

13-17 vuotta	5%
18-30 vuotta	13%
31-50 vuotta	18%
51-65 vuotta	27%
66 vuotta tai vanhempi	37%

Kieli

Suomi	30 osallistujaa
Englanti	6 osallistujaa
Ruotsi	2 osallistujaa

Alue

Espoon keskus	22%
Espoonlahti	10%
Kauklahti	0%
Leppävaara	24%
Matinkylä	19%
Pohjois-Espoo	11%
Tapiola	14%

Kuvio 10. Visualisointi työpajan osallistujista (Mikkonen 2021) ▲

Mistä keskusteltiin

Yhteisöllisyyden tärkeys

- Miten saada oma lähiyhteisö tekemään yhdessä
- Erilaisten yhdistysten yhteistyö

Vaikuttaminen

- Nuorten vaikuttamismahdollisuudet
- Osallistuva budjetointi Espooseen
- Mahdollisuudet nopeaan ja helppoon vaikuttamiseen (gallupkysely)
- Suuralueille asukasraadit
- Lähellä olevat tapahtumat
- Asukastalojen / tilojen puute

Viestintä, kanavat

- Englanninkielinen viestintä
- Eri alustat verkossa osallitumiselle
- Kahdensuuntaista viestintää
- Facebook ja Instagram

Kuvio 11. Visualisointi työpajasta (Mikkonen 2021) ▲

6.4 Haastattelut

Haastattelu on tärkeä menetelmä käyttäjätiedon hankkimisen kannalta sekä helposti mukautettavissa eri tilanteisiin (Hyysalo 2009, 125). Se on yksi etnografisista menetelmistä, jolla on tarkoitus saada ymmärrystä haastateltavan elämästä, ajatuksista ja arjesta ohjaamaan suunnittelutyötä (Tuulaniemi 2011, 147).

Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina sekä puolistrukturoituina haastatteluina. Haastattelurungon avulla vastaukset olivat myös vertailukelpoisia ja täten myös toimeksiantajan käyttöön sopivia.

Haastateltavia oli neljä ja he olivat 18-30 vuotiaita nuoria aikuisia. Kysymykset käsittelivät haastateltavien suhdetta kaupunkiin, yhteisöllisyyden merkitystä elämässä sekä aktiivisuutta ja osallistumista. Seuraavilla sivuilla käydään läpi haastattelut ja empatiakartta, jonka avulla haastattelut on purettu. Luvun lopussa esitellään myös asiantuntijahaastattelut.

Hi, can we talk? :)

I'm Niina Mikkonen, a service design student from Espoo. I'm doing my thesis in co-operation with City of Espoo.

The topic of my thesis is "Development of new participation model for young adults - the experience of community and participation in the city".

Would you like to attend to an interview?

Here are some suggestions for a time and place. Interview takes an hour.

Please announce your participation by December 10, 2021 via email. niinam.mikkonen@gmail.com

Where and when?

Where and when?

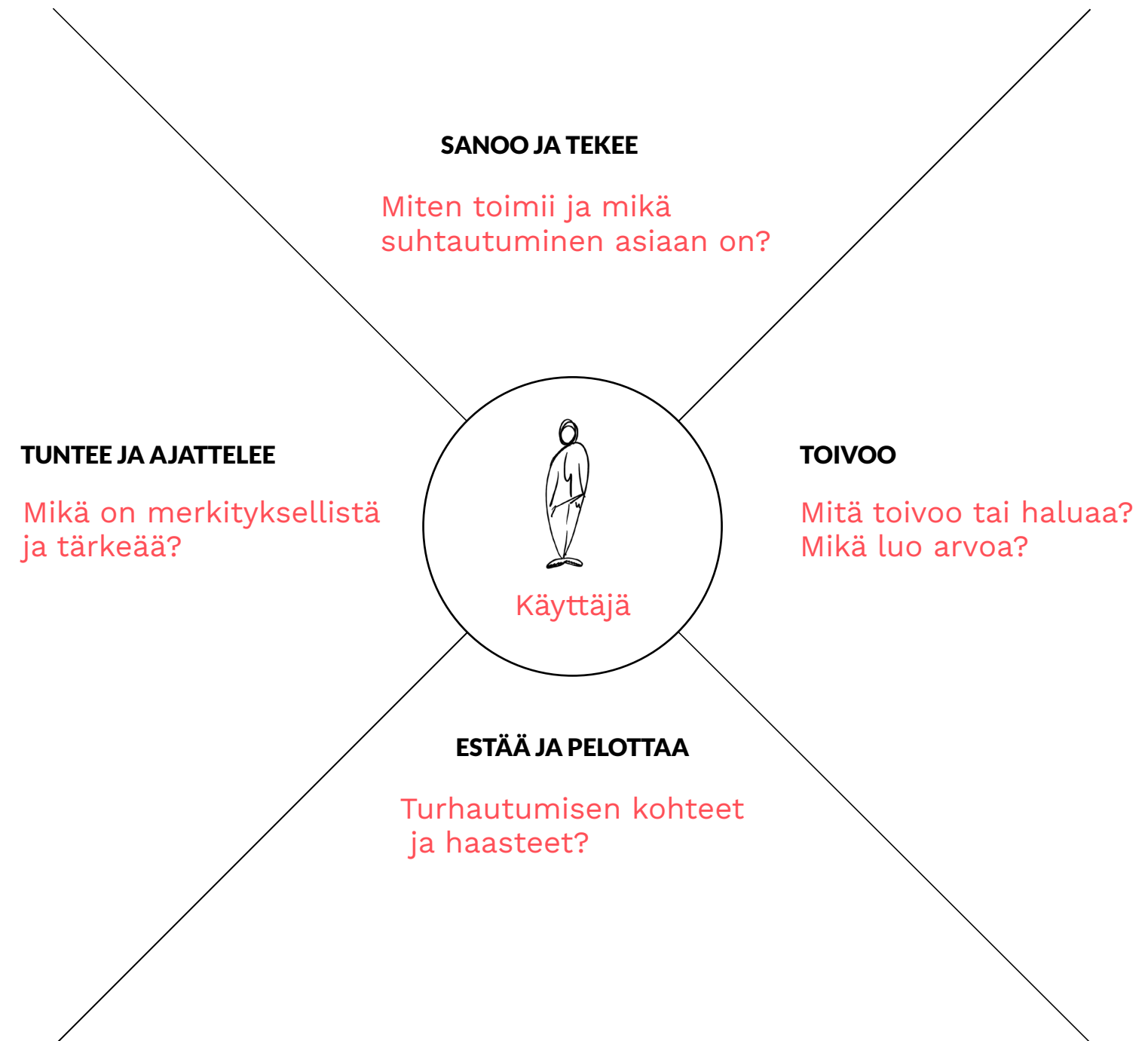
- Monday 13.12, 12:00-14:00
@ Iso Omena palvelutori
- Monday 3.12, 17:00-20:00
@ Tapiola Library
- Tuesday 14.12, 14:00-18:00
@ Otaniemi Library
- Wednesday 15.12, 10:00-14:00
@ Entresse Library

Kuva 27. Kutsu haastatteluun (Mikkonen 2021)

Haastattelujen purku empatiakarttaan

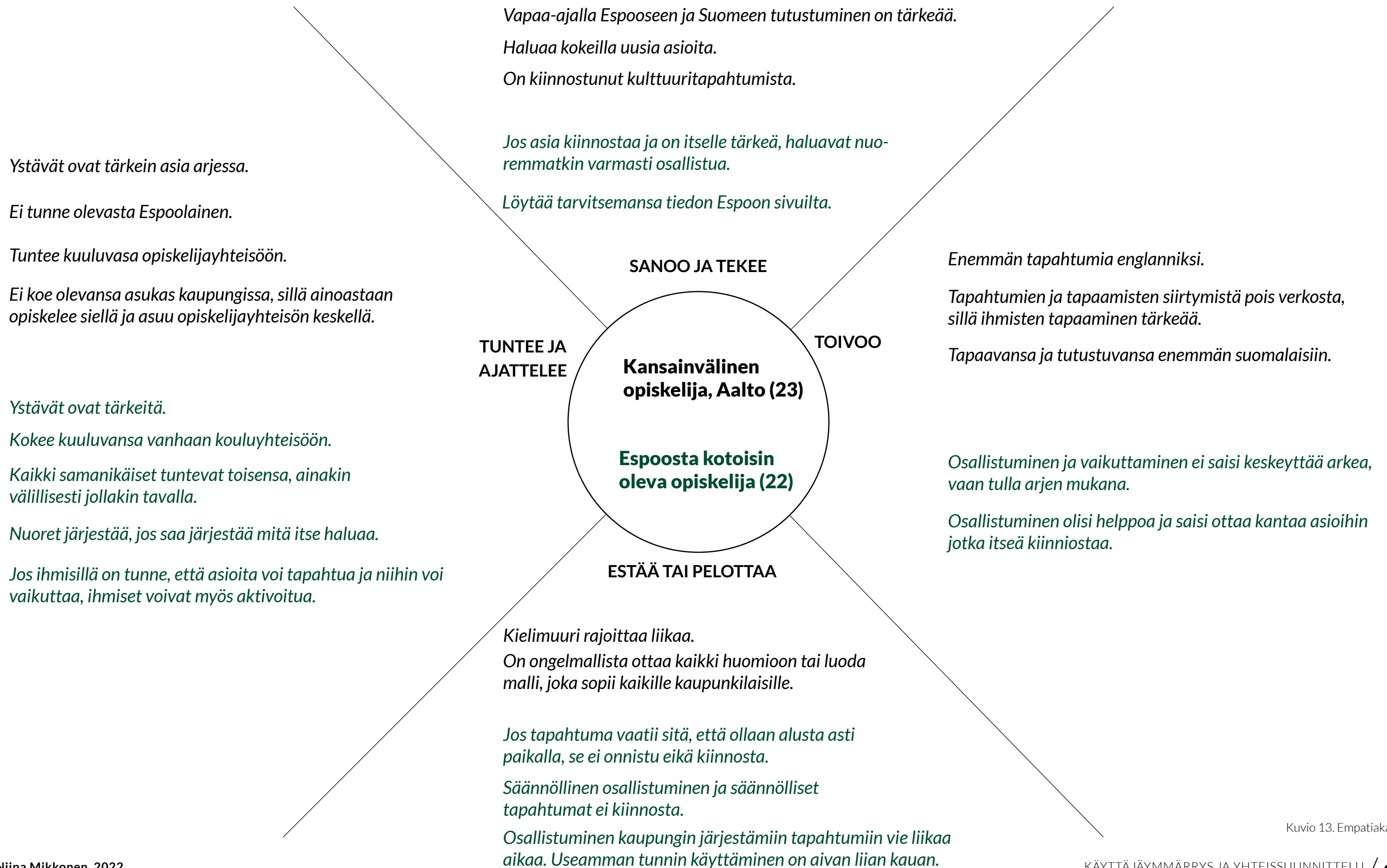
Haastattelut purettiin empatiakarttoihin. Empatiakartta on palvelumuotoilun työkalu, joka auttaa asettumaan käyttäjien asemaan sekä ymmärtämään ja priorisoimaan käyttäjien tarpeita. (Gibbons 2018.)

Empatiakartta on visuaalinen tiedonjäsentelyn työkalu, joka auttaa ymmärtämään käyttäjän arvoja (Innokylä). Empatiakartta on kyseiseen tarpeeseen sopiva menetelmä, koska osallisuudessa ja kaupunkikokemuksessa juuri käyttäjien tunteet ja suhtautuminen asiaan ovat tärkeässä roolissa. Seuraavilla sivuilla esitetyt empatiakartat esittelevät haastateltavien näkemyksiä ja kokemuksia aiheen ympärillä, parantaen ymmärrystä käyttäjien tarpeista ja luoden kokonaiskuvaa.

Kuvio 12. Empatiakartan rakenne (Mikkonen 2021)

Kuvio 13. Empatiakartta 1

Kuvio 14. Empatiakartta 2

6.5 Asiantuntijahaastattelut

Kaupunkilaisten haastattelujen lisäksi asiantuntijahaastatteluja toteutettiin kaksi kappaletta. Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina, että puolistrukturoituina haastatteluina. Asiantuntijahaastatteluissa keskityttiin vahvasti kaupunkilaisten omaehtoiseen osallistumiseen liittyviä teemoja. Toinen haastateltava oli kaupunkiaktivisti ja Helsinki Urban Ry:n toiminnanjohtaja Jaakko Blomberg, joka tarkastelee asiaa laajalla kokemuksella nimenomaan kaupunkilaisten näkökulmasta. Toinen haastateltavista oli Espoon kaupungin osallisuuden kehittämispäällikkö Marion Ticklén. Hän tarkastelee asiaa kaupunkiorganisaation sisältä nimenomaan osallisuuden näkökulmasta.

Asiantuntijahaastattelut on purettu empatiakarttoihin kaupunkilaisten haastattelujen tavoin. Tämä mahdollistaa myös asiantuntijoiden vastausten jonkinasteisen vertailun ja yhteyksien löytämisen.

Jaakko Blomberg
Helsinki Urban Art ry:n toiminnanjohtaja
Kaupunkiaktivisti

“Aktiivisuus vaatii sitä, että mennään auttamaan eikä vaan odotella, että joku tulee aktiiviseksi.”

Jaakko Blomberg (2021)

Marion Ticklén
Espoon kaupungin Osallisuuden
kehittämispäällikkö

“Kaupungin ei tarvitse olla kaikessa mukana, kaupunkilainen voi tehdä ihan itse asioita ilma, että tarvitsee kaupunkia siihen. Ja sehän on parasta.”

Marion Ticklen (2021)

Toimii paljon ketterämmin, nopeammin ja pienemmillä kustannuksilla, kuin kaupunki.

Ideoita kehitellään nopeasti ja kaiken aikaa.

Pyrkii tekemään asioita niin, että kaupungin kanssa tarvitsee toimia mahdollisimman vähän.

Ymmärtää, että virkahenkilöstö on tottunut vanhoihin tapoihin toimia.

Osallistaminen on muutakin kuin mielipide.

Osallistamisessa paljon ei ilmiselviä hyötyjä.

Kaupungin roolin tulisi olla tukeva, mahdollistaja.

Kaupunki on hidas koneisto, ihmiset toivovat nopeampaa toimintaa.

Suomessa ihmiset luottavat toisiinsa ja tuntemattomien kanssa uskalletaan lähteä tekemään asioista.

On olemassa paljon epävirallista tietoa ja epävirallisia teitä. Toisilla on enemmän suhteita ja oikoteitä käytössä.

Kaupunkiaktiivisuuden ja kaupungin tavoitteet ovat usein samat, mutta tavat toimia eivät kohtaa.

Tehokkuuden, osallisuuden, omistajuuden ja taloudellisuuden kannalta paljon järkevämpää, että ihmiset itse tekee.

Yhteisöllisyyden perinne ja kaipuu löytyy.

SANOO JA TEKEE

TUNTEE JA AJATTELEE

TOIVOO

Jaakko Blomberg

Helsinki Urban Art ry:n toiminnanjohtaja
Kaupunkiaktivisti
Puuhaaja

ESTÄÄ TAI PELOTTAA

Ongelmia ei haluta aina nähdä.

Keskusteluja käydään liian myöhään.

Kaupungin byrokratia tuottaa pettymyksiä.

Ihmisillä ei ole tunnetta, että asioihin voi vaikuttaa.

Osallistamisen prosessi sovitetaan olemassa olevaan systeemiin, eikä rakenneta kokonaan alusta.

Pahin tilanne on se, että puhutaan osallistamisesta, mutta mikään ei muutu.

Aidosti osallistavampaa kaupunkia.

Ajattelutavan muuttuminen ja oikea tahtotila mahdollistaisivat asioiden muuttumisen.

Uusia aktiivisia tekijöitä.

Kaupungin rooli mahdollistajana vapaamman kaupunkikulttuurin luomiseksi.

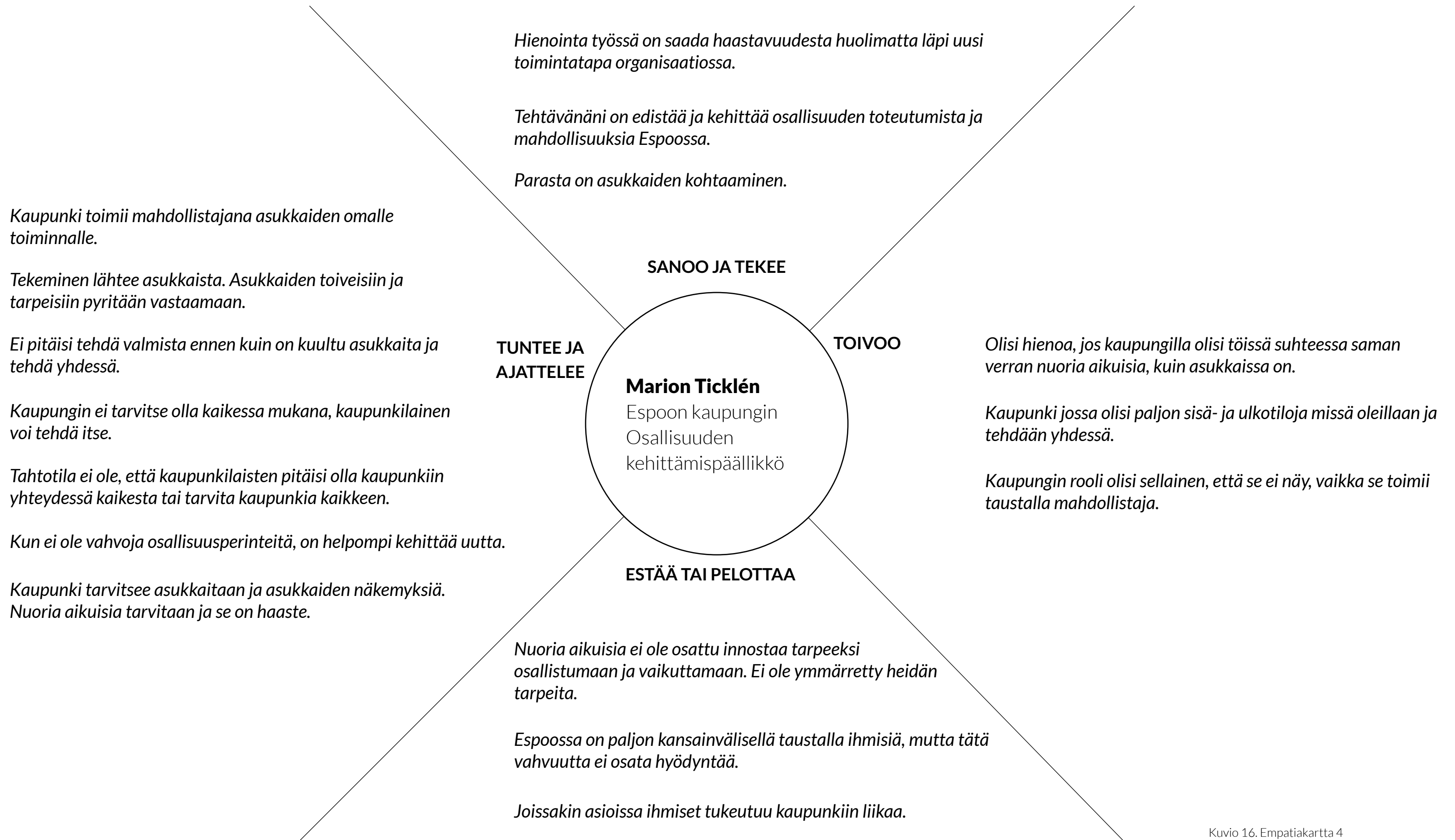
Kaupungin tulisi etsiä signaaleja ja asioita missä ihmiset haluavat olla mukana ja tukea sitä.

Mahdollisuus vaikuttaa ja keskustelut käytäisiin aikaisemmassa vaiheessa prosessia.

Osallistamisen arvo tulisi nähdä.

Kuvio 15. Empatiakartta 3

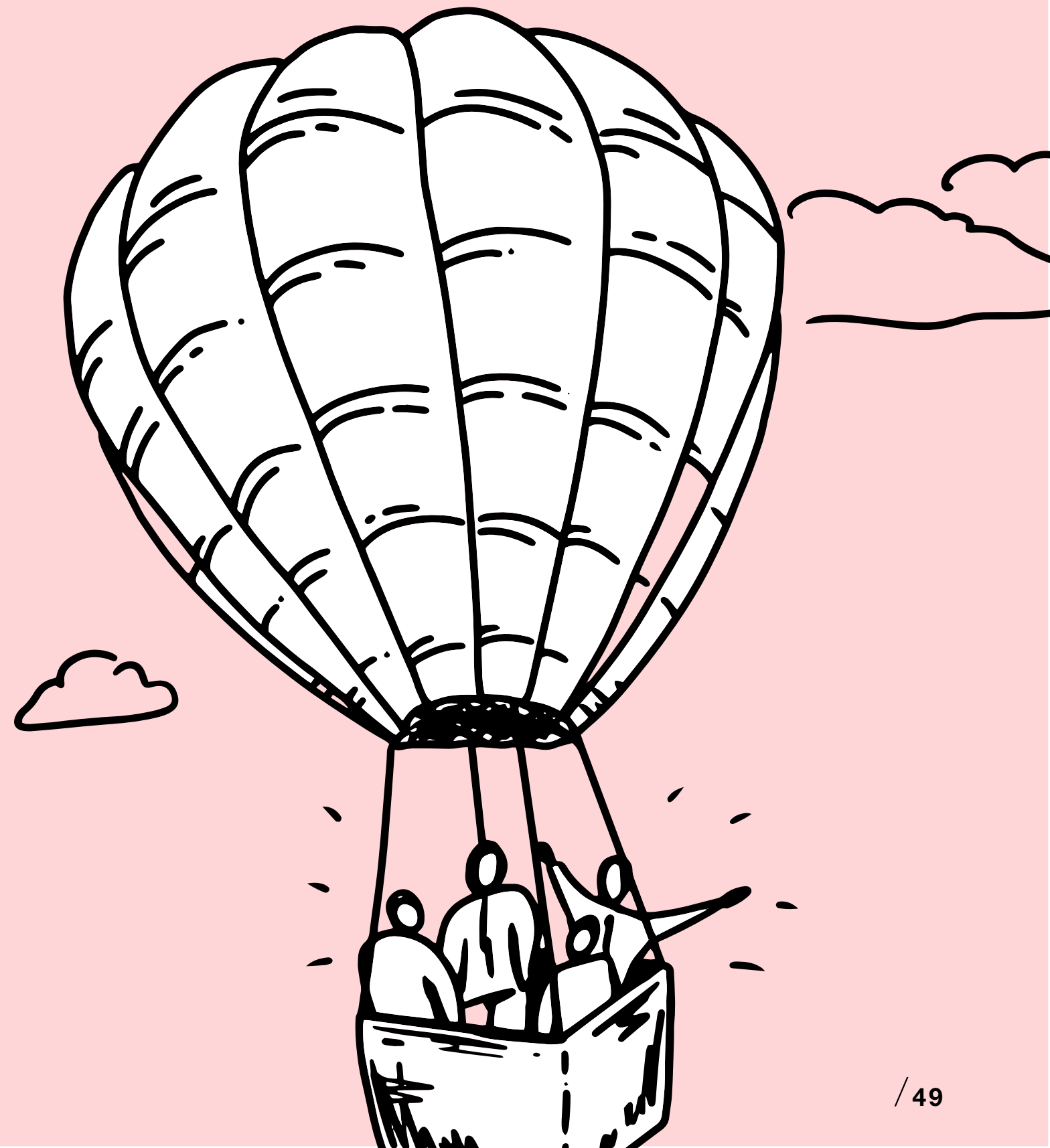
Kuvio 16. Empatiakartta 4

7 • Analyysi ja suunnittelu

7.1. Käyttäjätiedon kiteytys

7.2. Käyttäjäprofiilit

7.3 Design driverit

7.1 Käyttäjätiedon kiteytys

Käyttäjätiedon keruun avulla löytyi tärkeää ymmärrystä liittyen käyttäjäryhmän tarpeisiin ja erityisesti siihen, millaiseen toimintaan ihmiset haluaisivat osallistua ja miksi. Samaan aikaan nousi esiin myös monia asioita, miksi ihmiset eivät halua osallistua.

Käyttäjäymmärryksen kerääminen koostui kolmesta vaiheesta ja jokaisessa käyttäjätutkimuksen vaiheessa saavutettiin syvempää ymmärrystä. Ensimmäisessä vaiheessa eli kyselyllä selvitettiin kaupunkilaisten yleistä kiinnostusta ja motivaatioita asukastoimintaan. Kyselyssä nuorten aikuisten vastauksissa erottui se, että mm. pop-up tyylinen osallistuminen kiinnostaa eniten. Työpajan tavoitteena oli kerätä tietoa kaupunkilaisten tarpeista ja toiveista tulevaan malliin liittyen, ja haastatteluilla kartoitettiin merkitystä ja konkretiaa osallistumiseen. Työpaja oli hyvä esimerkki siitä, miten eri tavalla eri ihmisiä tulisi lähestyä myös yhteiskehittämisen tavoissa. Haastatteluissa keskityttiin merkityksen löytymiseen ja konkretiaan. Haastateltavat kokivat, että osallistuminen ei kosketa heitä, sillä he eivät ole sitoutuneita kaupunkiinsa samalla tavalla. Myöskin ajankäyttö oli iso asia. Haastateltaville oli tärkeää, ettei osallistuminen veisi paljoa aikaa, eikä siihen joutuisi sitoutumaan.

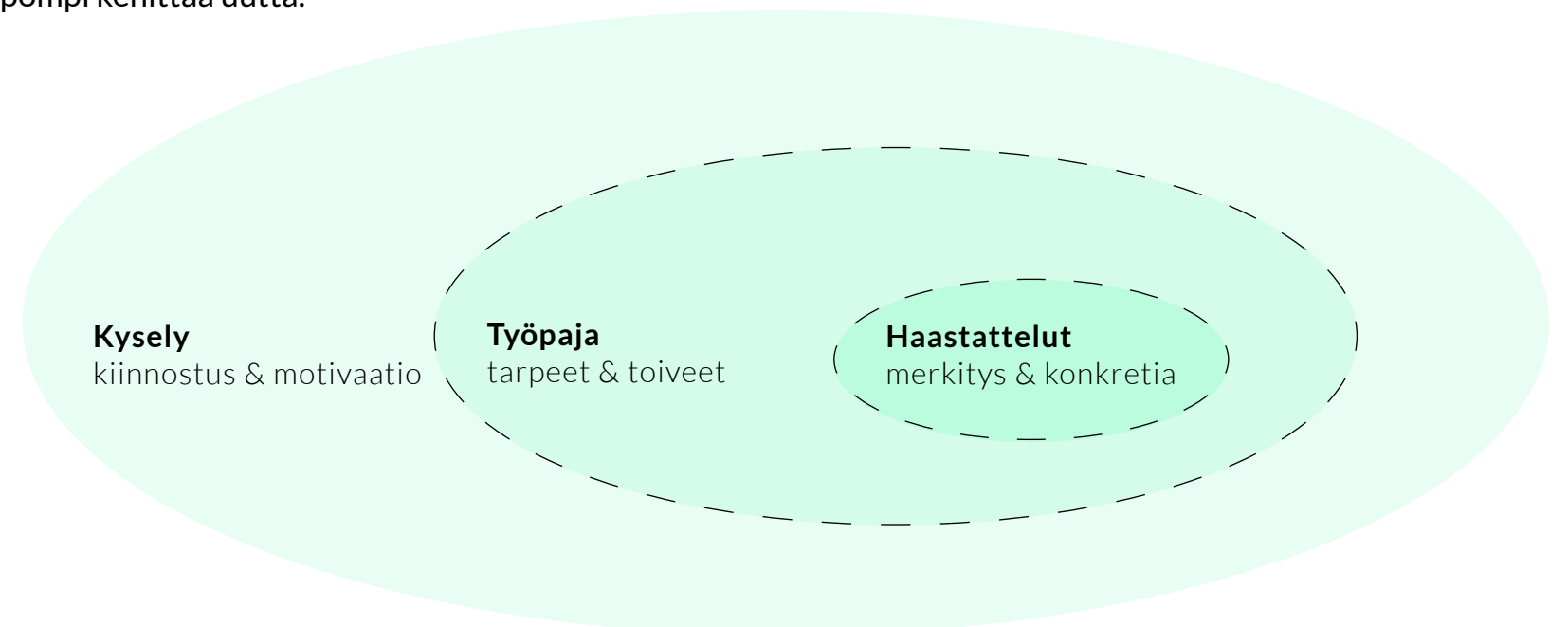
Asiantuntijahaastattelujen empatiakarttoja vertailemalla selviää, että vaikka näkemykset haastateltavien välillä kohtaavat, näkökulma on silti hyvin eri. Blombergin (2021) mukaan haasteita on erityisesti siinä, miten kaupungit osal-

listaisivat kaupunkilaisia aidosti sen sijaan, että osallistaminen jää ainoastaan puheen tasolle. Sen, että osallistamisen prosessi sovitetaan jo olemassa olevaan systeemiin sen sijaan, että prosessi ja systeemi rakennettaisiin kokonaan alusta, hän näkee myös ongelmallisena. Kuitenkin Blomberg sanoo, että ajattelutavan muutos ja oikean tahtotilan löytäminen olisivat merkittäviä tekijöitä, joilla päästäisiin kohti osallistavampaa kaupunkia.

Marion Ticklénin, joka katsoo asiaa kaupunkiorganisaation näkökulmasta, mukaan tekeminen lähtee asukkaista ja, että asukkaiden toiveisiin ja tarpeisiin pyritään vastaamaan. Ticklén jakaa Blombergin näkemyksen siitä, että kaupunkilaisten näkemyksiä ja mielipiteitä tulisi kysyä aikaisemmassa vaiheessa prosessia. Ticklén näkee sen, että Espoolla ei ole ennestään vahvoja osallisuusperinteitä positiivisena asiana, koska tällöin on helpompi kehittää uutta.

Käyttäjäymmärrys on kiteytetty prosessin aikana luotuihin käyttäjäprofileihin, joista selviää kuinka nuoret aikuiset sijoittuvat näihin profileihin ja ovat verrattavissa myös muihin ryhmiin. Käyttäjäprofiilit havainnollistavat nimenomaan eri profiilien motivaatioita ja eroja.

Käyttäjäryhmän tarpeita on kiteytetty design drivereihin, jotka kiteyttävät mihin käyttäjätutkimuksessa nousseisiin tarpeisiin tulisi vastata tai miten. Design driverit ovat oivallinen tapa ohjata suunnittelutyötä ja tuovat käyttäjien näkökulmaa suunnittelutyöhön. Myöhemmin esiteltävien konseptien tarkoitus on konkretisoida kerättyä tietoa ja tuoda vaihtoehtoja siihen, miten hyödyntää design drivereita.

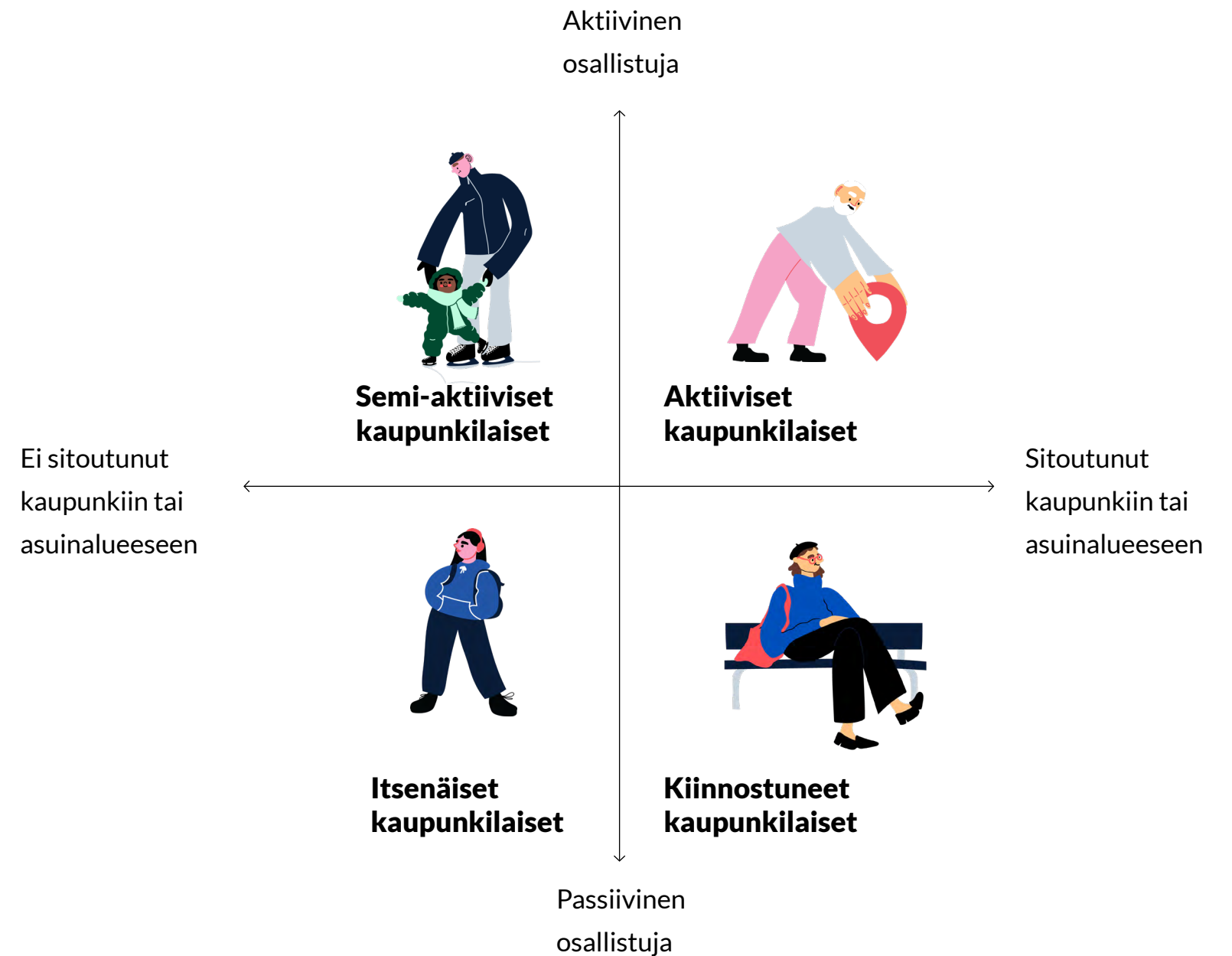
Kuvio 17. Käyttäjäymmärryksen syventäminen (Mikkonen 2022)

7.2 Käyttäjäprofiilit

Espoon asukastoiminnan mallin kehittämisen yhteydessä tehtiin kyselyn ja yhteis-suunnittelun työpajan lisäksi myös haastatteluja laajemmin kaupunkilaisille, koska uuden mallin tarkoitus on osallistaa kaupunkilaisia mahdollisimman laajasti. Laajemmin projektissa tehdyn käyttäjätutkimuksen pohjalta on luotu neljä profiilia, jotka kuvaavat kaupunkilaisten suhtautumista asukastoimintaan ja kokemusta aiheen ympärillä.

Käyttäjäprofiilit ovat keskeinen menetelmä kiteyttäessä ja esittäessä käyttäjätutkimuksesta kerättyä tietoa. Profili on tietyn ryhmän kuvaus ja tutkimuksessa esiin nousseet toimintamallit ja toiminnan motiivit esitetään profiilien kautta. Käyttäjän arjen, motiivien, toimintamallien, hallitsevien arvojen sekä toimintaa ohjaavien pelkojen ymmärtäminen on kriittistä suunniteltaessa uusia konsepteja, jotka tuovat arvoa käyttäjille. (Tuulaniemi 2016, 154-156.)

Tässä opinnäytetyössä käsitellään nuoria aikuisia, mutta kuvio havainnollistaa nuorien aikuisten sijoittautumista aktiivisuuden ja osallistumisen näkökulmasta. Ensisijaisesti ”Itsenäisten kaupunkilaisten” ryhmä pitää sisällään nuoret aikuiset, jotka eivät ole sitoutuneita kaupunkiin tai asuinalueeseensa eivätkä koe tarvetta osallistua sen kehittämiseen. Itsenäiset kaupunkilaiset eivät myöskään halua käyttää osallistumiseen aikaa. Mallin suunnittelussa onkin tärkeää ottaa huomioon kunkin käyttäjäryhmän tarpeet erikseen.

Kuvio 18. Kaupunkilaisten profiilit (Mikkonen 2021) ▶

Itsenäiset kaupunkilaiset

- Nuoria
- Osallistuminen ei osa elämää
- Eivät sitoutuneita asuinpaikkaan tai kaupunkiin
- Eivät halua käyttää osallistumiseen aikaa

Kiinnostuneet kaupunkilaiset

- Osallistutaan elämäntilanteen mukaan
- Elävät kiireistä perhe-elämää
- Oma asuinalue tärkeä

Semi-aktiiviset kaupunkilaiset

- Tiedon saaminen tärkeää
- Osallistutaan elämäntilanteen mukaan
- Vaihtelevasti yhdistystoiminnassa mukana

Aktiiviset kaupunkilaiset

- Kokeneet kaupunkilaiset
- Aktiivit
- Yhdistystoiminta tärkeää
- Kiinnostuneita kaupungin laaja-alaisesta kehittämisestä

7.3 Design driverit

Design driverit eli suunnitteluohjurit ovat määrittelyjä, jotka muodostetaan käyttäjäymmärryksen pohjalta. Ne ovat kiteytyksiä siitä, mihin käyttäjätutkimuksessa nousseisiin tarpeisiin tulisi vastata tai miten. Näin käyttäjien tarpeet on mahdollista tuoda suunnittelun keskiöön ja laadukkaat driverit auttavat kehittämään selkeitä konsepteja niin, että tärkeimmät tavoitteet saadaan varmasti sisällytettyä niihin. (Tuulaniemi 2016, 156-157.)

Tässä työssä design drivereiden merkitys on korostunut, sillä toimeksiantajalle mallin kehittämisen kannalta oleellista on nimenomaan käyttäjien tarpeiden ja motivaatioiden esiin tuominen ja sanoittaminen. Nuoret aikuiset on kaupungille haastava ryhmä osallistaa. Tästä syystä, vaikka tarpeet saattavat vaikuttaa selkeiltä ja jopa yksinkertaisilta, niiden sanoittaminen ja jopa alleviivaaminen on erittäin tärkeää, erityisesti kun kyseessä on kaupungin kaltainen organisaatio. Design driverit ovat menetelmänä ja tapana jalostaa käyttäjäymmärrystä myös mahdollisesti vieras tapa toimia, mutta kuitenkin mahdollisesti opinnäytetyön hyödynnettävin osa.

Seuraavaksi esitellään neljä design driveria, jotka tulisi ottaa huomioon, kun suunnitellaan uutta toiminnan mallia nimenomaan nuorille aikuisille:

Design drivereista ensimmäinen on **vuorovaikutus**. Oleellista on se, että osallistuminen tuo ihmisiä yhteen. Osallistuminen yhteiseen toimintaan on mahdollisuus tavata ystäviä ja myös tutustua uusiin ihmisiin. Yhdessä asioiden kehittäminen luo yhteisöllisyyden tunnetta ja myös vahvistaa sen kokemusta.

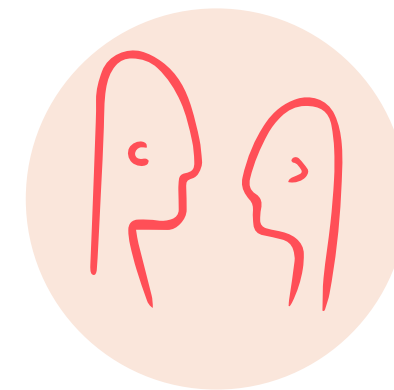
Seuraava on **vapaus**.

Kaupunkilaisilla pitää olla vapaus osallistua itselle tärkeisiin asioihin. Ihmisillä on mahdollisuus osallistua omaa elämää koskettaviin asioihin. Osallistuminen yhteiseen toimintaan edellyttää motivaatiota ja kiinnostusta.

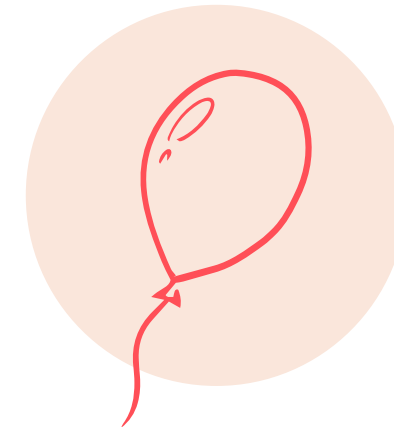
Kolmantena osallistumisen mallin tulisi olla **mukautuva**.

Tavat osallistua mukautuvat elämään. Osallistuminen ei ole sitovaa eikä myöskään täten sido olemaan säännöllisesti mukana. Osallistuminen tulee arjen mukana ja tapahtuu kaupunkilaiselle sopivissa kanavissa.

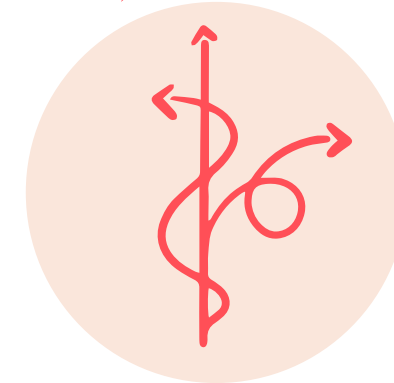
Viimeinen suunnitteluohjuri on **lähestyttävyy**s. Osallistumisen tulee tuntua lähestyttävältä. Samaistuttavuus ja lähestyttävyy lisäävät motivaatiota osallistua. Samanikäisten ja henkisten löytäminen tekee osallistumisesta kiinnostavaa.

Vuorovaikutus

Vapaus

Mukautuvuus

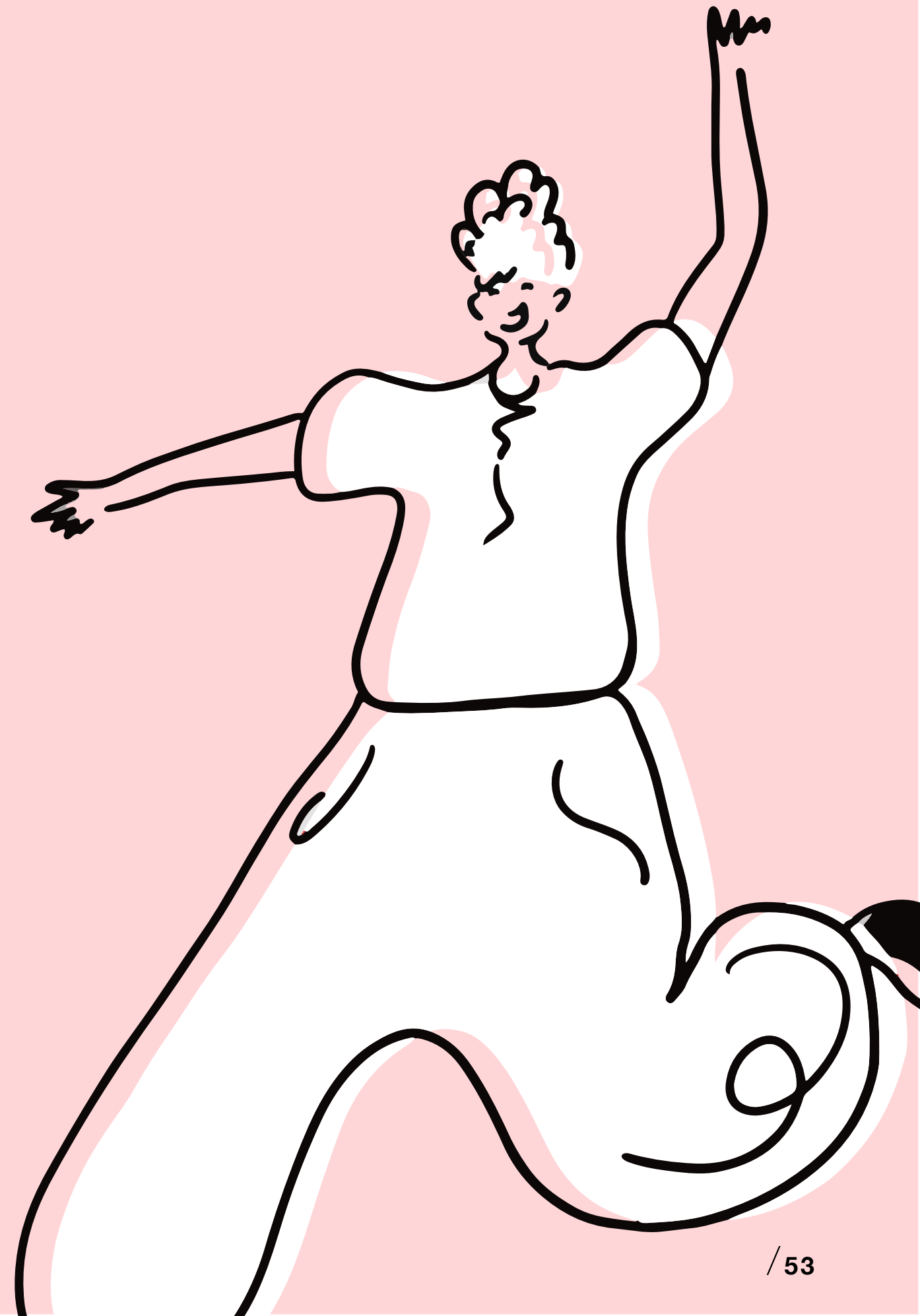

Lähestyttävyys

Kuvio 19. Design driver visualisoinnit (Mikkonen 2022)

8. Kiinnostava Kaupunki

- 8.1 Konseptin kiteytys
- 8.2 Villitsijä
- 8.3 Lähestyttävä kaupunki
- 8.4 Kevyttä ja helppoa
- 8.5 Käytännön testaus

8.1 Konseptin kiteytys

Konseptin tarkoituksena on demonstroida käyttäjätutkimuksen pohjalta muodostettuja design drivereita ja sitä, miten niitä käytännön toiminnassa päästäisiin ottamaan huomioon. Konseptiaihiot eivät siis itsessään tässä muodossa ole valmiita tai käyttöön otettavia. Konseptit esittävät suurta kuvaa tai palvelukokonaisuutta ääriviiva tasolla (Tuulaniemi 2016, 191).

Tarkoitus oli kehittää nimenomaan konseptiaihoita, jotka demonstroivat suunnitteluohjureiden huomioimista käytännössä. Kiinnostava kaupunki - konsepti rakentuu vuorovaikutuksen, vapauden, mukautuvuuden ja lähestyttävyyden ympärille. Keskeisimmät teemat ovat kevyet ja nopeat osallistumisen ja vaikuttamisen tavat. Nuorten aikuisten osallistumisessa haastavaa on se, että kaupungin toimintaa ei koeta kiinnostavana. Tähän asiaan voidaan vaikuttaa tavoilla toimia ja viestiä.

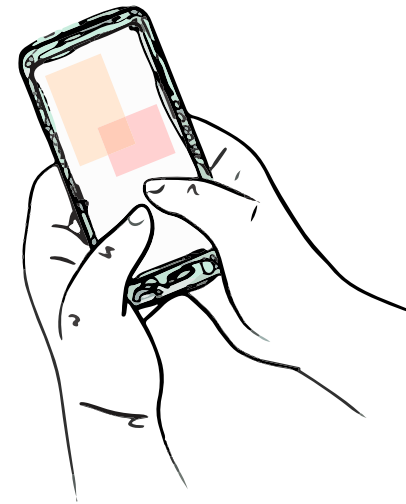
Olennaista on myös kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja siihen kannustaminen. Kaupunkilaisten tulisi saada kehittää ja rakentaa kaupunkiaan mahdollisimman vapaasti ja luovasti.

Käyttäjätutkimuksessa sekä yhteiskehittämisen että haastattelujen aikana nousi selkeästi esiin tarve jonkinlaisesta koordinaattorista, joka toimii kaupunkilaisen ja kaupungin hallinnon välissä ja vastaa toiminnasta ja tiedonkulusta. Opinnäytetyön käyttäjäryhmän kannalta erityisen oleellista olisi nimenomaan koordinaattori, joka toimisi aktivoijana ja yhteisen tekemisen luoja.

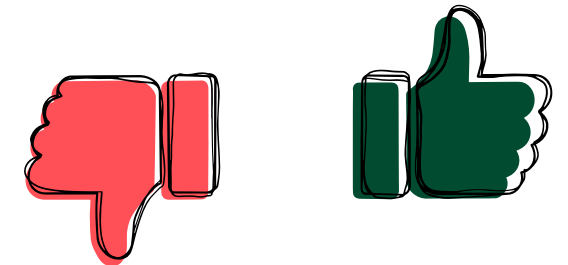
1. Vuorovaikutus & toiminta

2. Sosiaalinen media & samaistuttavuus

3. Nopeus & helppous

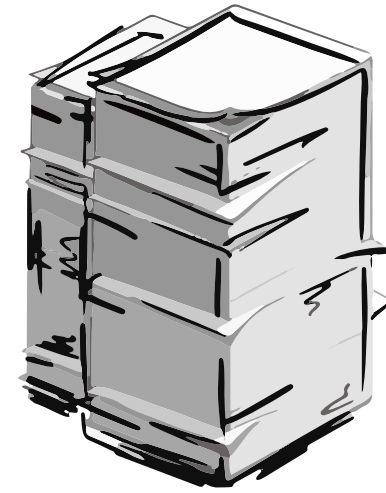
Kuvio 20. Kiinnostava kaupunki osa-alueet (Mikkonen 2022)

8.2 Villitsijä - Vuorovaikutusta ja yhdessä tekemistä

Villitsijä on kaupungin työntekijä, joka pyrkii aktivoimaan ihmisiä ja luomaan kehittävää toimintaa, johon kaikki voivat osallistua. Villitsijä toimii kaupungin ja kaupunkilaisten välissä seuraten kaupunkilaisten toimintaa tarjotakseen tarvittaessa myös tukea kaupungilta. Tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä kaupungin ja kaupunkilaisten välille.

Villitsijä kuuntelee kaupunkilaisten toiveita, tarpeita ja ajatuksia mahdollisimman laajasti ja tarkasti. Vaikka se ei aina tarkoita, että kaikkea pystyttäisiin toteuttamaan, Villitsijä voi kuitenkin laittaa ajatukset ja ideat korvaan taakse tulevaisuutta varten. Villitsijä olisi läsnä erityisesti sosiaalisessa mediassa. Toki häntä voisi mennä jopa tapamaan. Oli keino mikä tahansa, oleellista on, että hän on läsnä.

Kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja siihen kannustaminen on erityisen tärkeää. Villitsijä edistää kaupunkilaisten vapautta kehittää kaupunkiaan ja toimia siellä vapaasti. Villitsijä toimii kaupunkilaisten kanssa kaupunkilaisena rakentaen ja toteuttaen jatkuvasti Espoon kaupungin osallisuusmallia Kuulemisesta kumppanuuteen.

Vuorovaikutus, auttaminen, tapahtumat, mahdollistaminen, yhdessä tekeminen, aktivoiminen, kuuntelu

Kuva 28. Villitsijä (Mikkonen 2022)

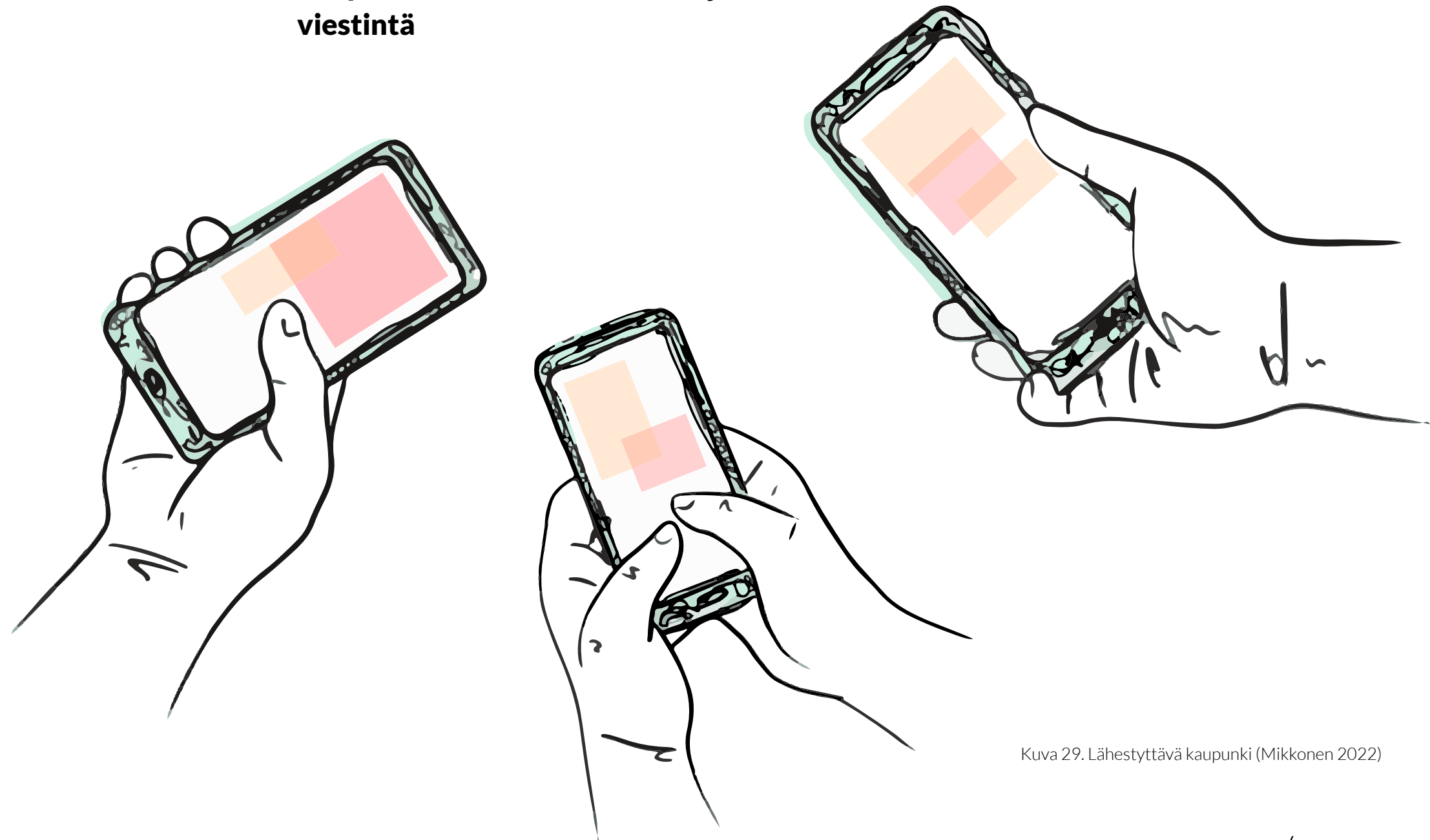
8.3 Lähestyttävä kaupunki

Käyttäjätutkimuksen perusteella nuoret aikuiset kokevat kaupungin etäisenä eivät käytä Espoon nettisivuja. Espoon kaupungin kanavien seuraaminen sosiaalisessa mediassa on myös heikkoa. Kuitenkin sosiaalinen media on suurin tie näiden kaupunkilaisten luokse. Sosiaalisen median välityksellä on myös mahdollisuus saada aikaan vuorovaikutusta.

Jotta kaupungin toiminta olisi mahdollisimman lähestyttävää ja osallistuminen mahdollisimman helppoa tarvitaan toimintaan mukaan samaistuttavia ihmisiä eli nuoria aikuisia. Kaupunkilaisille tulisi tarjota mahdollisuus myös seurata yksittäisten henkilöiden tekemistä sosiaalisen median välityksellä ja nähdä millaiselta kaupungin toiminta näyttää nuoren aikuisen silmin. Millaisia asioita kaupungilla tehdään, mitä kehitetään ja millaisia tapahtumia järjestetään? Tärkeää olisi myös tuottaa sisältöä mikä todella kiinnostaa kaupunkilaisia. Esimerkiksi kaupungilla voisi olla oma TikTok kanava, jolla kerrottaisiin asioista kiinnostavalla tavalla ja osallistettaisiin kaupunkilaisia keskusteluun.

Kun sosiaalisen median avulla päästään lähemmäksi kaupunkilaisia, voidaan asioista myös tiedottaa paremmin tavoilla, jotka ovat kiinnostavampia ja luovia. Näin kaupungin tekeminen tuodaan lähemmäksi kaupunkilaisia.

Nuorten aikuisten palkkaaminen, kaupunki lähemmäksi kaupunkilaista, vuorovaikutus ja viestintä

Kuva 29. Lähestyttävä kaupunki (Mikkonen 2022)

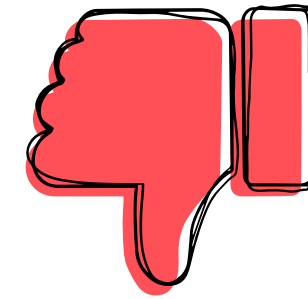
8.4 Kevyttä ja helppoa

Osallistumisen tulisi olla elämän ja arjen mukana kulkevaa, vaivatonta ja nopeaa. Kanavia tulee olla monia, mutta tapa viestiä on olennainen. Oli kanava sitten sosiaalinen media, kaupungin nettisivut tai erillinen alusta, tavan viestiä tulisi luoda kokemus vaivattomuudesta ja helppoudesta. Sen tulisi myös olla aidosti vuorovaikutuksellista kaupungin ja kaupunkilaisten välillä.

Kaupunkilaisilta voitaisiin kysyä yksittäisiä kysymyksiä, joihin vastataan esimerkiksi yksinkertaisella peukku ylös – peukku alas -tavalla. Tällainen tapa toimia sopisi hyvin esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai kaupungin uutiskirjeessä tuoden kaupunkilaisille kanavan osallistua. Se saavuttaisi myös enemmän ihmisiä ja lisäisi vastausmääriä. Samalla tavalla näin voidaan vastauksia näyttää nopeasti samoissa kanavissa.

Yksittäisten nopeiden mielipiteiden ja kysymysten kysyminen voi riittää. Tämä myös madaltaa kynnystä kysyä kaupunkilaisten mielipiteitä ja näkemyksiä myös pieneltä tuntuvissa asioissa ja mahdollistaa mielipiteiden kysymisen hyvin aikaisessa vaiheessa prosessia. Kaiken ei aina tarvitse olla kovin valmista, jotta siitä voidaan keskustella. Joskus jopa kysely voi olla liikaa. Riittäisikö yksi kysymys aiheesta nyt ja toinen myöhemmin?

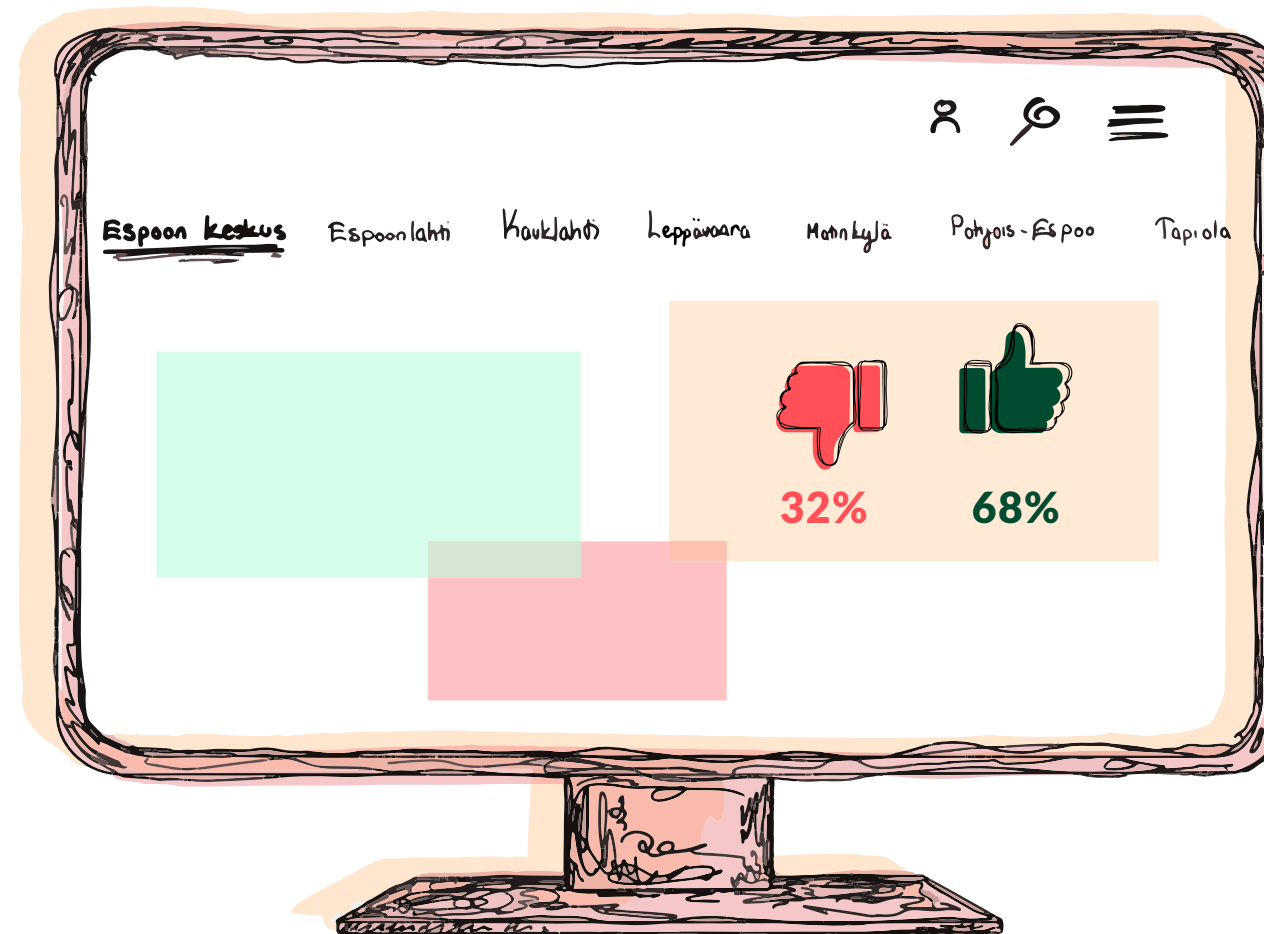
Kevyt osallistuminen, keskeneräisyys, nopeat kysymykset.

En pidä ajatuksesta.

Kuulostaa hyvältä!

Kuva 30. Kevyttä ja helppoa (Mikkonen 2022)

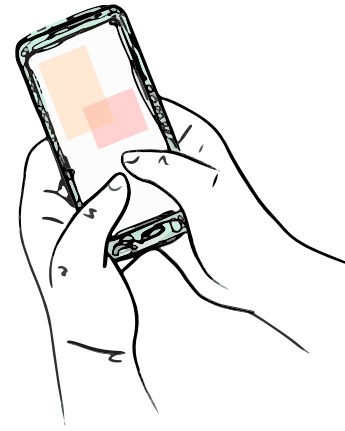
8.5 Käytännön testaus

Villitsijän tulisi aktiivisesti näkyä ja toimia alustoilla ja ympäristöissä missä kaupunkilaisetkin, mutta Villitsijällä tulisi olla käytettävissään myös työkaluja, joiden avulla hän voi konkreettisesti auttaa kaupunkilaisten toimintaa. Espoon sivuilta voisi löytyä sivu, jonka kautta kaupunkilainen voi lähettää ehdotuksensa tai suunnitelmansa kaupungille, joka tämän jälkeen Villitsijä ottaisi kaupunkilaiseen yhteyttä ja sopisi esimerkiksi tapaamisesta. Näin kaupunkilaisilla olisi yhteys ja apu kaupungin organisaation sisällä, joka auttaisi esimerkiksi vaikeilta tuntuvan byrokratian keskellä.

Nopea testaus!

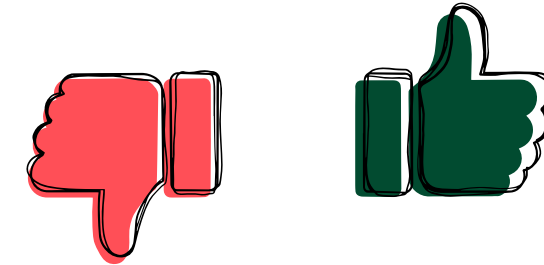
Pop-up tila, jossa Villitsijä tapaisi ihmisiä ja tutustuttaisi kaupunkilaisia uudenlaiseen toimintatapaan.

Lähestyttävämpi kaupunki edellyttäisi nimenomaan nuorten ihmisten näkymisen ja kuulumisen sosiaalisessa mediassa. Sosiaalisten medioiden alustojen laaja ja systemaattinen hyödyntäminen, sekä esimerkiksi kiinnostavien videoiden tuottaminen juuri nuorten näkökulmasta kaupungin arjesta toimisi mielikuvien luonnissa ja tiedottamisessa.

Nopea testaus!

Palkataan nuori, jonka tehtävänä on sisällön luominen kaupungin sisältä. Tavoitteena voi olla esimerkiksi lyhyiden videoiden tuottaminen sarja-luonteisesti. Näin on helppoa nähdä välittömästi, nouseeko kiinnostus kaupungin sisältöä kohtaan.

Osallistumisesta voidaan tehdä kevyttä kysymällä yksittäisiä kysymyksiä jo aikaisessa vaiheessa, vaikka laajoja suunnitelmia ei olisi valmiina. Alustana voi toimia sosiaalinen media, kuten Instagram, Facebook, tai kaupungin oma uutiskirje. Esimerkiksi Instagramissa vastaaja näkee välittömästi myös prosenttiosuuksina vastausten jakautumisen, mikä on vastaajille kiinnostavaa tietoa.

Nopea testaus!

Instagramissa säännöllisten, vaikka viikottaisten kysymysten esittäminen esimerkiksi Instagram-stories -osiossa. Näin on myös helppoa nähdä ja vertailla vastaajamäärien mahdollista kasvua.

9. Loppupohdinta

- 9.1. Yhteenveto
- 9.2. Analyysi prosessista
- 9.3. Ohjaajan kommentit

9.1 Yhteenveto

Työn tavoitteena oli uuden asukastoiminnan mallin yhteiskehittäminen, erityisesti käyttäjäryhmän tarpeiden esittäminen ja suunnittelu ohjureiden tarjoaminen kaupungille ohjaamaan suunnittelutyötä. Keskeisenä tavoitteena oli myös kaupunkiaktiivisuuden tutkiminen. Miten kaupunki voi paremmin saavuttaa nuoret aikuiset ja voiko hallinnollinen kaupunki oppia jotakin kaupunkiaktiivisuudesta?

Muotoilulla on mahdollista saavuttaa syvempää ymmärrystä kaupunkilaisten tarpeista ja toiveista ja mielestäni laadullisen käyttäjätiedon kerääminen on olennaista tulevaisuuden kaupunkien suunnittelussa. Uskon myös, että tulevaisuudessa muotoilulla on vakiintuneempi rooli kaupunkien suunnittelussa.

Työn kivuliaimpia vaiheita oli aiheen rajaaminen, sillä uuden asukastoiminnan mallin luominen itsessään olisi ollut todella laaja aihe. Rajaamalla opinnäytetyön käyttäjäryhmäksi nuoret aikuiset sain myös keskittyä ryhmään, jolle kaupungin toimintaan osallistuminen tuntuu vieraalta. Kaupunkiaktiivisuuden näkökulma kasvoi käyttäjäryhmän rajauksen rinnalla luonnollisesti.

Yksi työn tavoitteista oli käyttäjäymmärryksen kerääminen ja käyttäjätarpeiden esittäminen kaupungille uuden asukastoiminnan mallin kehittämistä varten ja tämä tavoite

täyttyi. Työn tärkein ja oleellisin anti on mielestäni profiilit ja design driverit, jotka piirtävät suuntaviivoja nimenomaan nuorten osallistamiseen. Profileja on myös mahdollista käyttää kehittämistyössä laajemmin hyödyksi. Itse konseptien toivon avaavan ajattelua ja mahdollistamaan kevyen testauksen, sekä toki tuomaan kaupunkia lähemmäksi kaupunkilaisia.

Yksi syy nuorten aikuisten vähäiselle osallistumiselle on näkemykseni mukaan se, että osallistumisen tavoissa kaupunki käsittelee kaupunkilaisia suurelta osin yhtenä ryhmänä ottamatta erikseen huomioon eri ihmisryhmien tarpeita. Tämä johtuu erityisesti kaupungin rajallisista resursseista. Espoon kaupungilta kuitenkin löytyy mielestäni tahtotilaa panostaa osallistamisen tapoihin yhä enemmän ja uskon, että tulevaisuudessa kaupunkilaisten tarpeisiin pyritään vastaamaan yhä paremmin.

Kaupunkikehittämisen kentän muuttuessa ja jatkuvasti kehittyen, myös kaupunkilaisten rooli ja merkitys kaupunkikehittäjinä kasvaa. Kaupunkiaktiivisuuden arvo ja erityisesti hyöty kaupungin kannalta olisi nimenomaan kaupunkilaisten omaehtoisen kaupunkiympäristöä kehittävän toiminnan näkeminen resurssina. Vaikka toki kaupunkilaisten vapaan, luovan ja yhteisöllisen toimimisen pitäisi olla itsessään jo arvokasta.

Prosessin jatkoa ajatellen oleellista olisi suorittaa kevyitä testauksia, joilla pyrittäisiin parantamaan vuorovaikutusta, lähestyttävyyttä ja tuotaisiin osallistumiseen nopeuden ja helppouden tunnetta. Runkona olisi mahdollista käyttää Kiinnostava kaupunki -konseptia. Testauksen jälkeen olisi mahdollista piirtää seuraavia suuntaviivoja siihen, miten edistää nuorten osallistumista jatkossa. Toinen jatkon kannalta oleellinen asia olisi laadullisen tutkimuksen tuominen myös muiden käyttäjäryhmien tarpeiden selvittämiseen.

9.2 Analyysi prosessista

Prosessi eteni projektin elinkaaren ajan ennalta määrittämissä aikataulussa. Matkaan mahtui kuitenkin myös paljon epävarmuuden hetkiä. Osallisuus tuntui aluksi aiheena ja kokonaisuutena haastavalta hahmottaa ja vaikka kaupunkiaktiivisuuden ja yhteisöllisyyden käsittely vahvistivat koko prosessin runkoa, on aihe silti hyvin immateriaalinen ja rakentuu myös jokaisen henkilön subjektiiviseen kokemukseen. Työstä löytyy myös paljon ristiriitoja nimenomaan kaupunkiaktiivisuuden ja kaupungin hallinnon välillä. Käsittelen kysymystä voiko kaupunki oppia kaupunkiaktiivisuudesta ja neljännen sektorin toiminnasta, kun samaan aikaan kaupunkiaktiivisuus perustuu omaehtoiselle toiminnalle, jossa ei ole mukana kaupunki tai organisaatio.

Käyttäjätutkimuksen vaihe oli projektin laajin osuus ja ehdottomasti myös antoisin. Ihmisten kanssa kohtaaminen ja ihmisten erilaisten tilanteiden ja näkemysten ymmärtäminen on kiinnostavaa ja arvokasta. Minulle välittyi myös aito tunne siitä, että ihmiset ja kaupunkilaiset arvostavat ja ovat otettuja siitä, että heitä kuunnellaan ja he saavat kertoa kokemuksistaan. Päällimmäinen tunteeni on, että ihmiset kyllä kertovat ja osallistuvat, jos joku aidosti kuuntelee ja on läsnä.

Kokonaisuutta arvioiden voin sanoa olevani tyytyväinen prosessiin ja lopputuloksiin. Kuitenkin tärkeimpänä onnistumisena pidän henkilökohtaista ammatillista

kehittymistäni. Erityisesti oman tekemisen ja osaamisen sanoittaminen ja prosessin kuvaaminen ovat asioita, joita oppinnytetyöprojekti on opettanut.

Kaupungin kanssa yhdessä läheisesti toimiminen on ollut myös erittäin opettavaista ja antoisaa. Se on herättänyt ajatteluani nimenomaan kaupungin ja julkisen sektorin toiminnan tärkeydestä, mutta myös haasteista. Vaikka kaupungin pyörät pyörivät ehkä hitaasti, kun muutosta

saadaan aikaan, on muutos suuri ja vaikuttaa kaupunkilaisten elämään hyvin konkreettisella tavalla.

Haluankin kiittää Espoon kaupunkia ja kaikkia projektiin osallistuneita onnistuneesta ja antoisasta yhteistyöstä, ja erityisesti Marion Tickléniä, joka on toiminut ohjaajanani ja jonka kanssa olen päässyt tekemään läheisesti yhteistyötä.

Kuva 31. Pop-up kirjasto osana Park(ing) päivää 2014 (Inhabitat)

KIITOS

Marion, Iiris,
Sanna ja Miika

9.3 Ohjaajan kommentit

Opinnäytetyöprosessi/ asukastoiminnan mallin suunnittelu- ja kehittämisprosessi

Yhteistyö Niinan kanssa on ollut paitsi helppoa ja sujuvaa, myös äärimmäisen mielenkiintoista: Nuori ja tuore espoo-lainen innostuneesti selittämässä miten haastateltavat kokivat osallisuuden. Pääsin hetkeksi mukaan siihen näky-mään, joka nuorella, asiastaan innostuneella ihmisellä on!

Työ alkoi benchmarkkauksella – Niina jatkoi sitä siitä, mihin itse olin jäänyt. Aloitimme kehittämisprosessin suunnittelun yhdessä, samalla laajentaen omia näkökul-miamme – tai ainakin minä - uskon, että Niinakin. Nopeasti saimme suunnittelutyötä eteenpäin ja kyselyn auki. Niina teki uskomattoman hyvää työtä kyselyn tulosten visuali-soinnissa – käyttäen Espoon graafista ohjetta ja kuvitus-hahmoja. Unohdin välillä, että Niina on opiskelija, kun työ sujui niin saumattomasti.

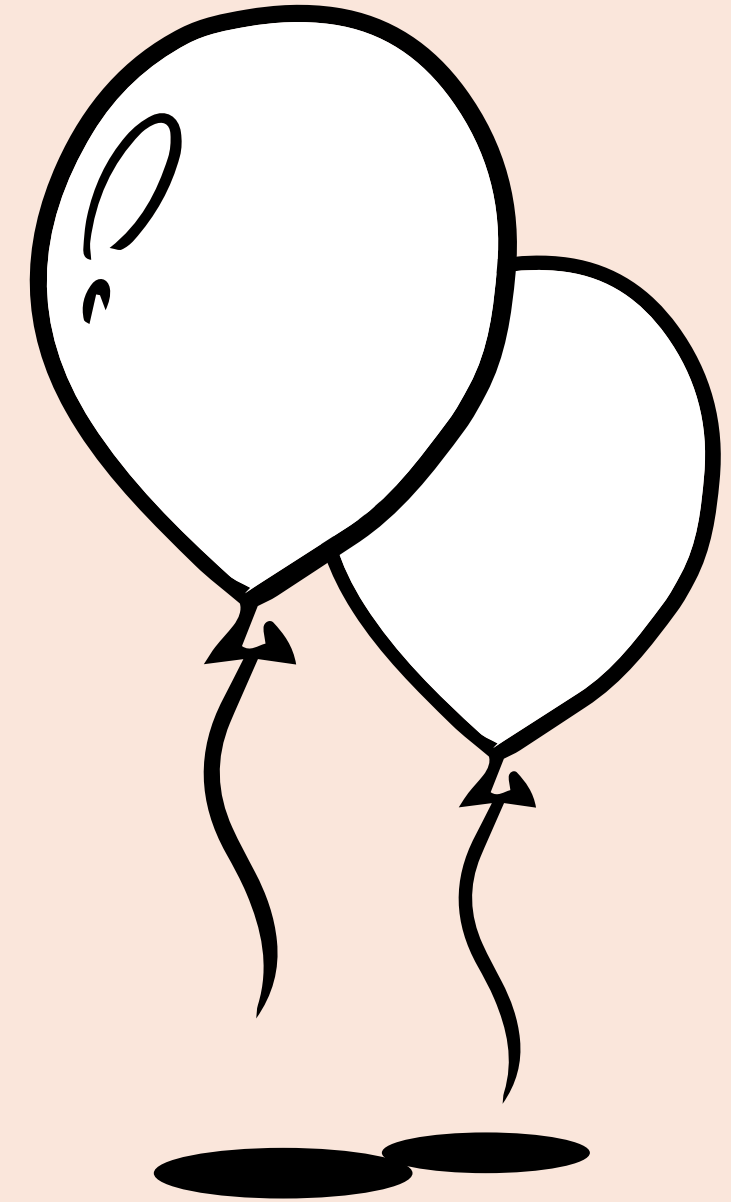
Kyselyn jälkeen järjestimme työpajan. Niina oli tässäkin mukana ja teki myös suuren työn analysoidessaan tulok-sia. Seuravaksi suunnittelimme syventäviä haastatteluita. Yhteisen kehittämistyön viimeisessä osassa Niina hoiti haastattelut täysin itsenäisesti, kun itse sairastuin. Haas-tatteluilla saimme syvennettyä osallisuuden kokemuksia erityisesti nuorten aikuisten ryhmässä.

Olen iloinen siitä, että Niina halusi keskittyä nimenomaan nuoriin aikuisiin – heitä kaupunki tarvitsee mukaan kaupun-gin kehittämiseen! Niinan työ antaa meille lisää työkaluja osallisuuden työkalupakkiin, kun kohtaamme kaupunkilai-sia. Joitain työkaluja olemme jo ottaneet käyttöönkin, kuten uutiskirjeen kyllä/ei-kysymykset. Näiden tulosten innos-tamana tämäkin täti päätyi myös somettamaan Instaan! Työstä on siis jo nyt ollut valtavasti hyötyä ja iloa. Käytämme työtä uuden asukastoiminnan mallin rakentamisessa tukena: Malli on nyt luonnosvaiheessa ja kaupunkilaisten kommentoitavana. Tavoitteena on saada se syksyllä 2022 käyttöön ja myös nuorten espoo-laisten iloksi.

Marion Ticklén
Osallisuuden kehittämispäällikkö
Espoon kaupunki

Lähteet ja liitteet

Lähteet

Painetut lähteet

Hyysalo, S. 2009. Käyttäjä tuotekehityksessä - Tieto, tutkimus, menetelmät. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Jäppinen, T. & Sorsimo, J. 2014. Muotoiluajattelu muutosjohtamisen työkaluna julkisten palvelujen uudistamisessa. Teoksessa Miettinen, S. (toim.) Muotoiluajattelu. Tampere: Teknologia teollisuus. 84-88

Luhtakallio, E. & Mustaranta, M. 2017. Demokratia suomalaisessa lähiössä. Riika: Into Kustannus Oy.

Miettinen, S. 2014. Muotoiluajattelu muutosjohtamisen työkaluna julkisten palvelujen uudistamisessa. Teoksessa Miettinen, S. (toim.) Muotoiluajattelu. Tampere: Teknologia teollisuus. 11.

Miettinen, S. 2016. Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. 3. painos. Helsinki: Teknologiainfo Teknova Oy.

Mäenpää, P. & Faehnle, M. 2021. 4. Sektori. Tampere: Vastapaino.

Mäkinen, M. 2018. Palvelumuotoiluajattelemalla paremmaksi?. 1. painos. Changeagenta.

Nagy, D. & Sclappa, H. 2017. Porin tapaus- kansainvälistä tietämysensiirtoa P4C-hankkeessa. Teoksessa Häyrynen, M. & Wallin, A. (toim.) Kulttuurisuunnittelu - Kaupunkikehittämisen uusi näkökulma. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 198-203.

Stickdorn, M. & Schneider, J. 2012. This is service design thinking. 8. Painos. Amsterdam: BIS Publishers.

Tromp, N. & Hekkert, P. 2019. Designing for society. Lontoo: Bloomsbury visual arts.

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. 3. painos. Helsinki: Talentum Media Oy.

Sähköiset lähteet

Erätauko. Mikä erätauko?. Erätauko Säätio. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.eratauko.fi/mika-eratauko/>

Espoo a. Väestö. Espoon kaupunki. Viitattu 20.12.2021. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/vaesto#section-17442>

Espoo b. Tietoa Espoosta. Espoon kaupunki. Viitattu 21.12.2021. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/espoo-kaupunki/tietoa-espoosta#section-5039>

Espoo c. Kaupungin yhteinen juhla on käynnissä: Espoon kaupungiksi tulosta 50 vuotta. Espoon kaupunki. Viitattu 14.3.2022. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/kaupungin-yhteinen-juhla-on-kaynnissa-espoo-kaupungiksi-tulosta-50-vuotta>

Espoo d. Espoo-tarina. Espoon kaupunki. Viitattu 26.1.2022. Saatavilla <https://www.espoo.fi/fi/espoo-kaupunki/espoo-tarina#section-25421>

Espoo e. Kuulemisesta kumppanuuteen – Espoon osallisuusmalli. Espoon kaupunki. Viitattu 10.1.2021. Saatavilla https://static.espoo.fi/cdn/ff/7UzeUDo-NPo3sq4gL3IODwS_16cu1q6X5bbvao_ingg/1637660131/public/2021-11/Kuulemisesta_kumppanuuteen-opas_WEB_saaavutettava%20%281%29.pdf

Espoo f. Meidän Espoo 20X0 - Puhetta tulevaisuuden kaupungista. Espoon kaupunki. Viitattu 10.3.2022. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/20X0>

Espoo. 2021a. Asukastoiminnan malli valmisteilla: kutsuimme espoolaiset osallistumaan. Viitattu 25.12.2021. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2021/12/asukastoiminnan-malli-valmisteilla-kutsuimme-espoolaiset-osallistumaan>

Espoo. 2021b. Asukastoiminnan malli valmisteilla: kutsuimme espoolaiset osallistumaan. Espoon kaupunki. Viitattu 25.12.2021. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2021/12/asukastoiminnan-malli-valmisteilla-kutsuimme-espoolaiset-osallistumaan>

Espoo. 2022. Maksuttomia Erätauko-koulutuksia asukkaille. Espoon kaupunki. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2022/03/maksuttomia-eratauko-koulutuksia-asukkaille>

Finlex. 2022. Kuntalaki 10.4.2015/410. Viitattu 24.2.2022. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

Gibbons, S. 2018. Empathy Mapping: The First Step in Design Thinking. Nielsen Norman Group. Viitattu 30.1.2022. Saatavissa <https://www.nngroup.com/articles/empathy-mapping/>

Harju, A. 2020. Suomalainen kansalaisyhteiskunta. Kansalaisfoorumi. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/suomalainen-kansalaisyhteiskunta/>

Harju, A. 2020. Yhteisöllisyydestä on pidettävä huolta. Kansalaisfoorumi. Viitattu 29.1.2022. Saatavissa <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/yhteisollisyydesta-on-pidettava-huolta/>

Helsinki Urban Art. Placemaking. Viitattu 14.2.2022. Saatavissa <https://www.helsinkiurbanart.com/placemaking/>

Helsinki. OmaStadi 2020-2021. Viitattu 18.2.2022. Saatavissa <https://omastadi.hel.fi/?locale=fi>

I Amsterdam. NDSM Wharf. I Amsterdam. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa <https://www.iamsterdam.com/en/about-amsterdam/amsterdam-neighbourhoods/ndsm>

Innokylä. Empatiakartta. Viitattu 18.2.2022. Saatavissa <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/empatiakartta>

Kalasadaman vapaakaupunki. Mikä Vapaakaupunki? Viitattu 5.1.2022. Saatavissa <https://www.vapaakaupunki.fi/mita/>

Keran hallit. Keran hallit tekee tilaa kulttuurille. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.keranhallit.fi>

Keran hallit b. Keran hallit - tekee tilaa asumiselle. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.keranhallit.fi/keran-alue/>

Kera-kollektiivi. Info. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.kerakollektiivi.fi/info-2/>

Kinnunen 2021. Espoo luottaa palvelumuotoiluun. Alato-yliopisto. Viitattu 18.2.2022. Saatavissa <https://www.aalto.fi/fi/uutiset/espoo-luottaa-palvelumuotoiluun>

Kuntaliitto 2021. Mitä on sosiaalinen kestävyys? Viitattu 12.1.2022. Saatavissa <https://www.kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/sosiaalinen-kestavyys>

Lahden kaupunki 2021. Kumppanuuspöydät – uusi tapa vaikuttaa Lahdessa. Viitattu 18.2.2022. Saatavissa <https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/osaillistu-ja-vaikuta/osaillisuusmalli/kumppanuuspoydat/>

Lindroos, K. 2017. Eriössä vai keskiössä? – Mitä kaupungit ja lähiöt opettavat osallisuudesta. Sitra. Viitattu 5.1.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/artikkelit/eriossa-keskiossa-mita-kaupungit-lahiot-opettavat-osallisuudesta/>

Miettinen, V. 2020. Purkukalon taide vetää vierailijoita Keravalle – kaupungin maineelle kultakaivokseksi osoittautuneen talon seinällä näkyy myös valtuutettujen epäily. Kuntalehti. Viitattu 25.2.2022. Saatavissa <https://kuntalehti.fi/uutiset/opetus-ja-kulttuuri/purkukalon-taide-vetaa-vierailijoita-keravalle-kaupungin-maineelle-kultakaivokseksi-osoittautuneen-talon-seinalla-nakyy-myo-vaaltuutettujen-epaily/>

Palvelumuotoilu Palo 2012. Palvelumuotoilun prosessin vaiheet. Viitattu 8.2.2022. Saatavissa <https://www.palvelumuotoilupalo.fi/blogi/palvelumuotoilun-prosessin-vaiheet/>

Ruoppila, S. 2016. Bastusta ideaa: Kaupunkitilat ovat kokeilukulttuurin resurssi. Sitra. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/blogit/bastusta-idea-kaupunkitilat-ovat-kokeilukulttuurin-resurssi/>

Sitra. Yhteisöllisyys. Viitattu 14.2.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/aiheet/yhteisollisyys/>

Sompasauna. Taipaleemme. Viitattu 8.1.2022. Saatavissa <https://www.sompasauna.fi/story/>

THL 2021a. Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden edistämisen periaatteet. Viitattu 9.1.2021. Saatavissa <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-osa-alueet-ja-osallisuuden-edistamisen-periaatteet>

Yhteismaa ry. 2022. Illallinen taivaan alla. Viitattu 6.1.2022. Saatavissa <http://illallinentaivaanalla.yhteismaa.fi/illallisen-tarina/>

Ympäristöministeriö. 2019. Sosiaalisesti kestävät kaupungit. Viitattu 25.2.2022. Saatavissa https://www.kestavakaupunki.fi/fi-FI/TEEMAT/Sosiaalisesti_kestavat_kaupungit

Suulliset lähteet

Blomberg, J. 2021. Toiminnanjohtaja. Helsinki Urban Art ry. Haastattelu 2.11.2021

Holmroos, T. 2022. Miksi kunnan ja kuntapäätäjien pitäisi näkyä ja kuulua somessa? Kuntaliitto, 8 oppia kuntien digitalisaatiosta – podcast. Julkaistu 10.1.2022. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/kehittaminen-ja-digitalisaatio/digitalisaation-johtaminen/digia-kuntatyossa>

Ikävalko, S. 2020. Kaupunkien kokonasivaltaista kehittämistä. Kaupunkikokemuksen ihmislähtöinen kehittäminen. Luento YamK Kaupunkimuotoilun aloitusluento. LAB Ammattikorkeakoulu. 8.10.2020. Viitattu 8.2.2022. Saatavissa: <https://web.microsoftstream.com/video/e808d775-5c96-4a39-a852-013c3cb812c1?list=studio&referrer=https:%2F%2Fmoodle.lut.fi%2F>

Ikävalko, S. 2019. Palvelumuotoilun perusteet. Palvelumuotoilun opintojakso. Luento LAB Ammattikorkeakoulu. 25.3.2019

Pekkinen, J. 2021. Onko kaupunkiaktivismi keskiluokkaista ja kapitalismin kesyttämää light-aktivismia? Kohtaamisia syvässä päässä. Yle. Radio ohjelma. Julkaistu 14.6.2021. Saatavissa <https://areena.yle.fi/audio/1-50855975>

Ticklén, M. 2021. Osallisuuden kehittämispäällikkö. Espoon kaupunki. Haastattelu 15.12.2021

Kuvat

Kuva 1. Pyry Antero. Keikka Keran halleilla. Viitattu 28.3.2022. Saatavissa <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2021/09/nain-espoo-kulttuuri-ja-liikuntapalvelut-ovat-avoinna-110-alkaen>

Kuva 2. Kangassalo, A. Suurpelto, Espoo. Viitattu 7.2.2022. Saatavissa <https://aineistopankki.espoo.fi>

Kuva 3. Kangassalo, A. Maisemakuva Kehä 3:sta ja Turuntiestä. Viitattu 7.2.2022. Saatavissa <https://aineistopankki.espoo.fi>

Kuva 4. Kangassalo, A. Maisemakuva Nuottaniemestä Espoosta. Viitattu 7.2.2022. Saatavissa <https://aineistopankki.espoo.fi>

Kuva 5. Karhu, H. Maisemakuva Espoon Leppävaarasta. Viitattu 7.2.2022. Saatavissa <https://aineistopankki.espoo.fi>

Kuva 6. @espooesbo. Meidän Espoo 20X0 Puhetta tulevaisuuden kaupungista. Viitattu 10.3.2022. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaCjA_tZW/

Kuva 7. Espoo 2019. Espoo päivää vietetään jälleen perjantaina ja lauantaina 30.-31.8.2019. Viitattu 8.3.2022. Saatavissa <https://www.sttinfo.fi/tiedote/espoo-paivaa-vietetaan-jalleen-perjantaina-ja-lauantaina-30-3182019?publisherId=3385&releaseId=69857335>

Kuva 8. Erätauko. Erätauko-keskuskustelun osallistujan kommentti. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.eratauko.fi/mika-eratauko/>

Kuva 9. Miettinen, V. 2020. Taiteen kotitalon edessä ihmiset jonottavat sisään. Viitattu 3.3.2022. Saatavissa <https://kuntalehti.fi/uutiset/opetus-ja-kulttuuri/purkutalon-taide-vetaa-vierailijoita-keravalle-kaupungin-maineelle-kultakaivokseksi-osoittautuneen-talon-seinalla-nakyy-myos-valtuutettujen-epaily/>

Kuva 10. Miettinen, V. 2020. Taiteen kotitalosta. Viitattu 3.3.2022. Saatavissa <https://kuntalehti.fi/uutiset/opetus-ja-kulttuuri/purkutalon-taide-vetaa-vierailijoita-keravalle-kaupungin-maineelle-kultakaivokseksi-osoittautuneen-talon-seinalla-nakyy-myos-valtuutettujen-epaily/>

Kuva 11. Sompasauna. Ensimmäinen Sompasauna alkukesästä 2011. Viitattu 3.3.2022. Saatavissa https://www.sompasauna.fi/wp-content/uploads/2013/11/110616_MG_1830.jpg

Kuva 12. @Vapaakaupunki. 2021. Vapaakaupunki järjestää graffitisketsaus-pajan. Viitattu 3.3.2022. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CWks_sONsnz/

Kuva 13. @Parioaittalahti. 2019. Illallinen taivaan alla tapahtuman tunnelmointia Lahdesta. Viitattu 3.3.2022. Saatavissa <https://www.instagram.com/p/B2Gd4oKAXMy/>

Kuva 14. @kirsiasp_urbanialeivontaa. 2018. Illallinen taivaan alla tapahtuma. Viitattu 3.2.2022. Saatavissa <https://www.instagram.com/p/BmRLdrkHXOT/>

Kuva 15. Mikkonen, N. 2022. Sosiaalinen media.

Kuva 16. @Kera-kollektiivi. 2021. Keran halleille saa kuka tahansa järjestää maksuttomasti tapahtumia. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.instagram.com/p/CQOe3Z4t6QT/>

Kuva 17. What's up with Amsterdam. Shipping containers used as artists work spaces at NDSM. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa <https://whatsupwithamsterdam.com/ndsm/>

Kuva 18. What's up with Amsterdam. Festivals are popular at NDSM. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa <https://whatsupwithamsterdam.com/ndsm/>

Kuva 19. @Kera-kollektiivi. 2021. Essi Ruuskasen taideteos Kera hallien seinällä. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.instagram.com/p/CQLELOxtSkO/>

Kuva 20. @Kera-kollektiivi. 2021. Keran halleilla järjestetään kirpputoreja. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.instagram.com/p/CQvTe3yNBxg/>

Kuva 21. Keran hallit. Vanha SOK:n keskusvarasto vuonna 1975. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.keranhallit.fi/keran-alue/>

Kuva 22. Lahden kaupunki. Kumppanuuspöytien tehtävät. Viitattu 23.3.2022. Saatavissa <https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/osallistu-ja-vaikuta/osallisuusmalli/kumppanuuspoydat/>

Kuva 23. Mikkonen, N. 2021. Kuvituksia työpajaan.

Kuva 24. Ticklén, M. 2021. Pienryhmän työskentelyä työpajassa.

Kuva 25. Ticklén, M. 2021. Uuden asukastoiminnan mallin yhteiskehittämisen työpaja.

Kuva 26. Ticklén, M. 2021. Työpaja järjestettiin 9.11.2022 Espoon valtuustotalolla.

Kuva 27. Mikkonen, N. 2021. Kutsu haastatteluun.

Kuva 28. Mikkonen, N. 2022. Villitsijä.

Kuva 29. Mikkonen, N. 2022. Lähestyttävä kaupunki.

Kuva 30. Mikkonen, N. 2022. Kevyttä ja helppoa

Kuva 31. Inhabitat. Pop-up kirjasto osana Park(ing) päivää 2014. Viitattu 30.3.2022. Saatavissa <https://inhabitat.com/tomorrow-is-parking-day-2014-send-us-photos-of-pop-up-parks-near-you/>

Kuviot

Kuvio 1. Mikkonen, N. 2021. Tutkimusasetelma.

Kuvio 2. Mikkonen, N. 2021. Aikataulu.

Kuvio 3. Ikävalko, S. 2020. Kaupunkimuotoilun tasot. (Mukailtu). Kaupunkien kokonasivaltaista

kehittämistä. Kaupunkikokemuksen ihmislähtöinen kehittäminen. Luento YamK Kaupunkimuotoilun aloitusluento. LAB Ammattikorkeakoulu. 8.10.2020. Viitattu 9.2.2022. Saatavissa: <https://web.microsoftstream.com/video/e808d775-5c96-4a39-a852-013c3cb812c1?list=studio&referrer=https:%2F%2Fmoodle.lut.fi%2F>

Kuvio 4. Mikkonen, N. 2021. Osallisuuden osa-alueet THL:n mukaan.

Kuvio 5. Palvelumuotoilu Palo. 2018. Muotoiluprosessi. (Mukailtu) Palvelumuotoilu Palo 2012. Palvelumuotoilun prosessin vaiheet. Viitattu 8.2.2022. Saatavissa <https://www.palvelumuotoilupalo.fi/blogi/palvelumuotoilun-prosessin-vaiheet/>

Kuvio 6. Mikkonen, N. 2021. Visualisointi kyselyn tuloksista.

Kuvio 7. Mikkonen, N. 2021. Visualisointi kyselyn tuloksista.

Kuvio 8. Mikkonen, N. 2021. Visualisointi kyselyn tuloksista.

Kuvio 9. Mikkonen, N. 2022. Työpajassa nousseet aiheet.

Kuvio 10. Mikkonen, N. 2021. Visualisointi työpajan osallistujista.

Kuvio 11. Mikkonen, N. 2021. Visualisointi työpajasta.

Kuvio 12. Mikkonen, N. 2021. Empatiakartan rakenne.

Kuvio 13. Mikkonen, N. 2022. Empatiakartta 1.

Kuvio 14. Mikkonen, N. 2022. Empatiakartta 2.

Kuvio 15. Mikkonen, N. 2022. Empatiakartta 3.

Kuvio 16. Mikkonen, N. 2022. Empatiakartta 4.

Kuvio 17. Mikkonen, N. 2022. Käyttäjämääräyksen syventäminen.

Kuvio 18. Mikkonen, N. 2022. Kaupunkilaisten profiilit.

Kuvio 19. Mikkonen, N. 2022. Design driver visualisoinnit.

Kuvio 20. Mikkonen, N. 2022. Kiinnostava kaupunki osa-alueet.

Liitteet

Liite 1.

Kyselyn runko

Asukasosallistumista on monenlaista. Alueellinen asukasosallisuus on perinteisesti kulkenut nimillä asukas- tai aluefoorumit. Haluamme kehittää espoolaisille oman toimintamallin ja saada mahdollisimman monenlaisia asukkaita toimintaan mukaan. Olet oman kaupunkisi kokemusasiantuntija. Kerro meille, mikä sinua kiinnostaisi ja osallistu samalla mallin kehittämiseen.

1. Kiinnostaako sinua:

- koulut ja päiväkodit
- ammatillinen koulutus
- korkeakoulut
- vanhusten palvelut
- nuorisotoiminta
- terveystyö
- sosiaalipalvelut
- liikunta ja urheilu
- tiet ja puistot
- rakentaminen
- kaupungin yleinen kehittäminen
- kulttuuripalvelut- ja tapahtumat
- kirjastot
- kestävä kehitys
- liikenne
- maahanmuutto
- työllisyys
- palvelut lemmikeille, esim. koirapuistot
- muu, mikä

2. Mikä sinua motivoi osallistumaan asukastoimintaan?

- Muiden ihmisten tapaaminen
- Yhdessä tekeminen
- Oman mielipiteen tai näkemyksen kertominen
- Ajankohtaisista asioista kuuleminen
- Yhteiskunnallinen osallistuminen
- Oman lähialueen kehittäminen
- Koko kaupungin kehittäminen
- Muu, mikä

3. Miten haluat osallistua?

- Etäyhteydellä Teamsin kautta
- Paikan päällä esim. työpajassa tai kokouksessa
- Pop-up tilaisuudessa, johon voi piipahtaa myös vain hetkeksi
- Vastaamalla kyselyihin
- Osallistumalla haastatteluihin
- Antamalla palautetta
- Muu, mikä

Liite 2.

Työajan materiaali

Tervetuloa asukastyöpajaan!

Ryhmäsi: 2

Kerro, jos sinua mietityttää jokin. Autamme mielellämme!

Meitä on Espoossa melkein 300 000 kaupunkilaista, yhtä monta erilaista arkea ja loputon määrä erilaisia toiveita ja tarpeita.

Vi är nästan 300 000 invånare i Esbo, lika många olika vardagar och ändlösa mängder av olika önskemål och behov.

There are almost 300,000 of us residents in Espoo, as many different everyday lives and an endless number of different wishes and needs.

Liite 3.

Haastattelurunko kaupunkilaisten haastatteluihin

Haastattelun tarkoitus ymmärtää haastateltavien kokemuksia, tarpeita ja tunteita. Millainen haastateltavien arki ja kokemus kaupungista on?

Mikä tuo haastateltaville merkityksellisyyttä? Mitä he ajattelevat osallistumisesta? Onko se merkityksellistä?

Miten haastateltavat näkevät osallistumisen arjessa ja mitkä aiheet kiinnostavat.

Haastattelurunko on suuntaa antava ja siitä on suotavaa poiketa, jos keskustelu painottuu jollekin tietylle osa-alueelle. Teemahaastattelun tarkoituksena on keskustella vapaammin annetusta teemasta.

1. Suhde kaupunkiin

Mitä haluat kertoa itsestäsi? Kuka olet ja mitä teet?

Oletko kotoisin Espoosta tai kauanko olet asunut Espoossa?

Joitakin arkeen liittyviä kysymyksiä:

Missä liikut, oman asuinalueen lisäksi?

Mitä palveluita käytät?

Mitä teet vapaa-ajalla? Missä vietät aikaa?

Käytätkö paljon sosiaalista mediaa? Miten paljon päivässä?

Seuraatko Espoon kaupungin kanavia? Jos niin mitä?

Tuleeko mieleen jotakin Espoon Kaupungin järjestämää tapahtumaa mihin olisit osallistunut? Mikä? Milloin viimeksi?

Mikä on omalla alueellasi (asuinalue, suuralue tai kaupunki) jokin itsellesi merkityksellinen tai tärkeä asia?

Miten itse etsii/haluaa saada tietoa Espoon asioista?

2. Osallisuus ja yhteisö

Koetko olevasi osa yhteisöä?

Mitä ajattelet asukasosallistumisesta? Mitä se sinulle tarkoittaa?

Onko osallistuminen sinusta tärkeää?

Koetko, että ihmisiä kiinnostaa olla aktiivisia ja tehdä asioista yhdessä? Tuleeko tällaisesta mieleen esimerkkiä?

Mitkä aiheet kiinnostavat erityisesti, millaisessa toiminnassa haluaisit olla mukana?

Osallistuisiko mieluiten säännönmukaisesti kokoontuvaan ryhmään jopa nimettynä jäsenenä vai satunnaisemmin johonkin teemaan liittyen?

Liite 4.

Haastattelurunko 1. asiantuntijahaastattelu

Kuka olet ja mitä teet?

Kerro jotakin jutuista mitä olette tehneet?

Millaiset ihmiset näistä tapahtumista innostuu ja kiinnostuu? Onko se tai kiinnostuneiden määrä yllättänyt ikinä?

Puhutteleeko tiettyjä ihmisryhmiä enemmän tämäntyyppiset tapahtumat ja toiminta?

Kerro vähän näiden ideoiden syntymisestä ja siitä ideointiprosessista.

Onko sulla näkemystä kaupungin osallistamisen tavoista tai niiden merkityksestä?

Näetkö, että kaupungilla, nyt puhutaan julkisesta sektorista olisi mahdollisuuksia tulla osallistamisen tavoissa lähemmäksi tällaista vapaampaa ja omaehtoisuuteen perustuvaa kaupunkikulttuurin luomista mitä itse edustat?

Voiko kaupunki saavuttaa samanlaista yhteisöllisyyttä luovaa toimintaa, mikä nojaa yksilön motivaatioon?

Mitä kaikkea se yhteisöllisyys tuo ja mitä hyötyä siitä on kaupunkilaisille ja miksi ei myös kaupungille?

Saisiko myös nuorempia ihmisiä ottamaan kantaa ja vaikuttamaan myös tälläisiin julkisen sektorin niin sanotusti tylsältä tuntuviin asioihin paremmin oikeilla tavoilla?

Mitä ne tavat ovat? Tai mitä tulisi ottaa huomioon? Minkä pitäisi muuttua?

Ovatko kaupunkien strategioiden pyrkimykset samoja kuin kaupunkiaktiivisissa?

Miten näet tälläisen toiminnan nimenomaan Espoossa?

Onko merkittäviä vaikutustekijöitä kaupungin piirteet tai esim väestörakenne?

Millainen olisi sinun tulevaisuuden visio siihen millainen olisi unelmien kaupunki?

Haluatko kertoa jotain mistä ei ole puhuttu tai mitä en ole huomannut kysyä?

Liite 5.

Haastattelurunko 2. asiantuntijahaastattelu

Kuka olet ja mitä teet?

Pystytkö kiteyttämään mitä siihen sun työhön kuuluu ja mikä siinä on parasta?

Kiinnpstuuko ihmiset kaupungin järjestämistä tapahtumista? Millaiset ihmiset näistä tapahtumista innostuu ja kiinnostuu? Onko se tai kiinnostuneiden määrä yllättänyt ikinä?

Puhutteleeko tiettyjä ihmisryhmiä enemmän tämäntyyppiset tapahtumat ja toiminta?

Kerro vähän ideoiden syntymisestä ja siitä ideointiprosessista. Miten se etenee?

Onko sulla näkemystä kaupunkiaktivimista, sen tavoista tai sen merkityksestä?

Näetkö, että kaupungilla, nyt puhutaan julkisesta sektorista olisi mahdollisuuksia tulla osallistamisen tavoissa lähemmäksi tällaista vapaampaa ja omaehtoisuuteen perustuvaa kaupunkikulttuurin luomista?

Mitä kaikkea se yhteisöllisyys tuo ja mitä hyötyä siitä on kaupunkilaisille ja miksi ei myös kaupungille?

Minkä ajattelet olevan juuri tämän nuorten aikuisten ryhmälle ominaista, tai millaisia ajatuksia ja kokemuksia tulee mieleen.

Saisiko myös nuorempia ihmisiä ottamaan kantaa ja vaikuttamaan myös tälläisiin julkisen sektorin niin sanotusti tylsältä tuntuviin asioihin paremmin oikeilla tavoilla?

Onko Espoolla joitakin vahvuuksia tai miksi juuri Espooseen voitaisiin lähteä luomaan asukastoimintaa mikä vahvistaisi mahdollisuutta kaupunkilaisten itse luoda kaupunkikulttuuria?

Onko merkittäviä vaikutustekijöitä kaupungin piirteet tai esim väestörakenne?

Ovatko kaupunkien strategioiden pyrkimykset samoja kuin kaupunkiaktivismissa?

Millainen olisi sinun tulevaisuuden visio siihen millainen olisi unelmien kaupunki?

Haluatko kertoa jotain mistä ei ole puhuttu tai mitä en ole huomannut kysyä?